

DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 112

Presidència del Sr. Vicenç Thomas i Mulet

Sessió celebrada dia 15 de març de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. PREGUNTES:

- 1) **RGE núm. 2299/22**, ajornada a la sessió anterior, presentada per la diputada Sra. Maria Tania Mari i Marí, del Grup Parlamentari Popular, relativa a la bretxa digital entre els nostres majors. 6869
  - 2) **RGE núm. 2463/22**, presentada per la diputada Sra. Patricia Font i Marbán, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a mesures per atreure i fidelitzar el personal sanitari a l'Àrea de Salut de Menorca. 6870
  - 3) **RGE núm. 2460/22**, presentada per la diputada Sra. Maria Antònia Sureda i Martí, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a convenis de suport amb els ajuntaments per al manteniment dels punts de càrrega per a cotxes elèctrics. . . . 6871
  - 4) **RGE núm. 2469/22**, presentada pel diputat Sr. Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a Pla general d'ordenació urbana i problema d'habitatge a Palma. (**Ajornada**). 6872
  - 5) **RGE núm. 2477/22**, presentada pel diputat Sr. Sergio Rodríguez i Farré, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a mesures per detenir la violència en els camps de futbol. 6872
  - 6) **RGE núm. 2465/22**, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a valoració dels efectes del Decret llei de sostenibilitat i circularitat del turisme de les Illes Balears. 6873
-

- 7) **RGE núm. 2466/22**, presentada pel diputat Sr. Jesús Méndez i Baiges, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a aigües depurades per regar. 6875
- 8) **RGE núm. 2470/22**, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a col·laboració amb la delegació de la Comissió de Peticions del Parlament Europeu en relació amb els casos d'abusos a menors tutelades a les Illes Balears. 6876
- 9) **RGE núm. 2472/22**, rectificada amb l'escrit RGE núm. 2487/22, presentada pel diputat Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, del Grup Parlamentari Popular, relativa a manca d'espai per a empreses del sector nàutic. 6877
- 10) **RGE núm. 2624/22**, presentada per la diputada Sra. Virginia Mari i Rennesson, del Grup Parlamentari Popular, relativa a mesures per pal·liar el greu problema de la pujada del gasoil en el sector pesquer. 6878
- 11) **RGE núm. 2468/22**, presentada pel diputat Sr. Sebastià Sgreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular, relativa a conseqüències de la invasió russa a Ucraïna per al sector agrícola i ramader. 6880
- 12) **RGE núm. 2473/22**, presentada per la diputada Sra. María Salomé Cabrera i Roselló, del Grup Parlamentari Popular, relativa a consens pel que fa al Decret Llei de turisme. (**Ajornada**) 6881
- 13) **RGE núm. 2623/22**, presentada pel diputat Sr. José Luis Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular, en substitució de la RGE núm. 2471/22, relativa a conseqüències en la normativa reguladora del preu del lloguer a les Illes Balears, de la línia adoptada pel Tribunal Constitucional en relació amb la llei catalana. 6881
- 14) **RGE núm. 2474/22**, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a pobresa energètica. 6883
- 15) **RGE núm. 2625/22**, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, rectificada amb l'escrit RGE núm. 2638/22, en substitució de la RGE núm. 2464/22, relativa a mesures per mitigar les conseqüències socials i econòmiques de l'encariment dels costos del transport marítim. 6884
- 16) **RGE núm. 2459/22**, presentada pel diputat Sr. Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a aposta del sector nàutic. 6886
- 17) **RGE núm. 2476/22**, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a mesures davant la inflació. 6887
- 18) **RGE núm. 2478/22**, presentada per la diputada Sra. Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a mesures defensades per a Balears a la Conferència de Presidents. 6888
- 19) **RGE núm. 2475/22**, presentada pel diputat Sr. Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a conseqüències de la invasió russa d'Ucraïna per a les Illes Balears. 6890
- II. INTERPEL·LACIÓ RGE núm. 714/22**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política general en relació amb la subvenció d'estudis i projectes d'investigació per part de l'Institut d'Estudis Baleàrics. 6891
- III. MOCIÓ RGE núm. 2395/22**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política del Govern en relació amb l'Atenció Primària de les Illes Balears, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 816/22. 6895
- IV. Debat i votació sobre la validació o derogació dels decrets llei següents:**
- 1) **Decret Llei 1/2022**, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen mesures urgents per pal·liar els efectes de la situació creada per la COVID 19 en l'àmbit dels contractes de concessió de serveis de transport públic regular de persones per carretera d'ús general durant l'any 2021 (RGE núm. 1277/22). 6904
- 2) **Decret Llei 2/2022**, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública de les Illes Balears (RGE núm. 1278/22). 6915

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores diputades, senyors diputats. El primer punt de l'ordre del dia correspon al debat de les preguntes amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple.

I.1) Pregunta RGE núm. 2299/22, ajornada a la sessió anterior, presentada per la diputada Sra. María Tania Marí i Marí, del Grup Parlamentari Popular, relativa a la bretxa digital entre els nostres majors.

Primera pregunta, RGE núm. 2299/22, ajornada a la sessió anterior, relativa a la bretxa digital entre els nostres majors, que formula la diputada Maria Tania Marí i Marí, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Marí.

LA SRA. MARÍ I MARÍ:

Gràcies, Sr. President, bon dia diputats i diputades. La pandèmia ha accelerat la digitalització de tots els processos institucionals, comercials i administratius i ha avançat el canvi de la presencialitat a models telemàtics. Aquesta acceleració ha suposat un salt que no tothom ha pogut suportar, els majors i, fins i tot, els més joves, amb menor formació en aprenentatge informàtic, s'han vist afectats amb la desaparició de l'atenció presencial i els dificulta resoldre molts problemes.

Aquesta situació ha vulnerat i segueix vulnerant molts dels drets dels consumidors.

Sra. Consellera, quines actuacions ha portat a terme per reduir la bretxa digital dels ciutadans de Balears i especialment entre els nostres majors?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sra. Marí. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president, bon dia, diputats i diputades. Bon dia, Sra. Diputada. La veritat és que la qüestió és molt transversal, com vostè deia, la tecnologia augmenta i ha augmentat i augmentarà de manera molt important en els darrers anys i, com a Govern, ens interessa que les persones grans tinguin accés a tot el que necessitin i que puguin prendre les millors decisions i estiguin el més informats possible.

Avui és el Dia mundial del consumidor, precisament començam el ple amb aquest dia especial, i també permeti'm que felicit i doni les gràcies a totes les persones, associacions, entitats i institucions que fan feina per aconseguir tots aquests objectius.

En relació amb la Comissió Europea, entre els seus sis objectius principals hi ha precisament el de reduir la bretxa digital.

Per una altra banda, tenim que el Govern d'Espanya ha aprovat recentment la Llei 4/2022, de protecció dels drets dels consumidors, davant de situacions sobretot de vulnerabilitat social i econòmica, per tant, també es treballa per part del Govern d'Espanya.

I quant al Govern de les Illes Balears hem reprès els convenis que teníem amb els ajuntaments per apropar el programa "Consum a Ca Teva", que es tracta d'informar i ajudar també, formar els ajuntaments, el personal dels ajuntaments i que l'ajuntament sigui el més proper possible i pugui dirigir al consumidor i especialment a la gent gran.

La setmana passada vàrem signar amb el Consell de Mallorca un projecte, que ja s'ha pilotat a diferents residències i centres de dia, de formació, precisament a les persones grans.

Jo crec que també és aquesta voluntat de totes les institucions de participar, de formar, d'informar perquè els consumidors puguin prendre les millors decisions, com veu des de la Unió Europea, el Govern d'Espanya i el Govern de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, consellera. Té la paraula la Sra. Marí.

LA SRA. MARÍ I MARI:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, hem d'anar més enllà, la bretxa digital ha convertit molts de ciutadans i en particular els de major edat en ciutadans vulnerables i molt dependents.

Des del Partit Popular, conscients de la dificultat que pateixen molts dels nostres majors, proposam que realitzi les gestions necessàries i urgents per garantir que tots els ciutadans que ho desitgin puguin fer els tràmits administratius de forma presencial.

Tenim diversos conflictes a dia d'avui per solucionar, facilitin la vida quotidiana dels ciutadans, centrin-se en qüestions presents, centrin-se en els ciutadans d'aquestes illes i centrin-se també en els més majors, a solucionar els problemes reals d'avui, perquè en 35 anys no s'havia patit una pèrdua similar de poder adquisitiu com l'actual, un mal dia per als consumidors.

Fa mesos que repeteixen que de la crisi COVID en sortirem més forts i d'una manera diferent de la crisi del 2008, i tenen raó, diferent ho és, perquè fa més de trenta anys que les rendes mitjanes, baixes i els pensionistes no patien una pèrdua de poder adquisitiu tan desmesurada com la que patim avui.

Ara és el moment, ara necessitam que baixin al mínim els impostos d'electricitat, de gas i de carburants.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Marí. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Com li he dit, no només existeix la voluntat, sinó els fets concrets, s'han ampliat, per exemple, les ajudes del bo social precisament per pal·liar aquesta vulnerabilitat quant a les energètiques.

Per una altra banda, també incrementant la quantitat de subvencions que podem donar a les associacions de consumidors perquè ajudin a fer aquesta tasca, es tracta de consumir, però també d'informar, de tenir un etiquetatge correcte, de fer moltíssima feina i aquesta és la voluntat: protegir sempre els més vulnerables; la voluntat d'aquest govern, ens importen les persones, Sra. Diputada, vostè ho sap bé. Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies Sra. Consellera.

I.2) Pregunta RGE núm. 2463/22, presentada per la diputada Sra. Patricia Font i Marbán, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a mesures per atreure i fidelitzar el personal sanitari a l'Àrea de Salut de Menorca.

Segona pregunta, RGE núm. 2463/22, relativa a mesures per atreure i fidelitzar el personal sanitari a l'Àrea de Salut de Menorca, que formula la diputada Patricia Font i Marbán, del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President i bon dia a tothom. Bon dia, Sra. Consellera. Tornam dur al Ple una qüestió que sé que també la preocupa, com a tota la resta de la ciutadania, i és aquesta dificultat que tenim per atreure i fidelitzar especialistes en concret per a l'illa de Menorca. Voldríem conèixer les seves propostes.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Marbán. Té la paraula la consellera de Salut... Perdó, Sra. Font. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM
(Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Bon dia, Sra. Diputada. La veritat és que hem posat -estam posant- tots els esforços en el Pla d'estabilitat que pretén reduir la temporalitat, l'eventualitat, fins a un 38%,

i també en l'estabilització mitjançant oposicions, més de 5.000 places, que estan sortint i han sortit a oposició, ja moltes i, de fet, ja han consolidat.

Després, per altra banda, és cert que ..., és clar que és un procés a més llarg termini. Ara, en els darrers mesos, s'han pogut establir 51 persones a l'àrea de salut de Menorca que eren eventuais i han passat a ser interins. I les actuacions volem que suposin una transformació també dels llocs de feina, són molt importants no només les condicions laborals, econòmiques, sinó també tenir un projecte atractiu de servei, i així jo crec que s'està treballant en diferents plans i reformes que enguany també als professionals i que atreuen els professionals a venir aquí.

Bàsicament, ja li dic, els dos grans projectes són estabilització i oposicions. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Consellera. És cert que el punt de partida és el que li comentava, aquesta manca crònica d'especialistes i, a més a més, la situació post pandèmia amb tots els efectes col·laterals que ja hem debatut a bastament en aquest parlament.

El que és cert és que es fa molt difícil que els especialistes vulguin venir a Menorca. Hem estat parlant amb diferents metges i caps de servei, i ens diuen que es fa difícil poder aconseguir que vinguin especialistes.

Llavors, nosaltres li volíem plantejar, bé, primer de tot, pensam que açò és un debat que s'ha de fer de manera molt serena, posant el focus d'atenció de la salut integral de la comunitat i tenint en compte sobretot els canvis socials, és a dir, una societat cada vegada més envellida, amb més malalties cròniques, i els canvis tecnològics.

Per açò pensam -i sé que vostè ho compartirà perfectament, Sra. Consellera- reforçar i redissenyar, potser, l'Atenció Primària. És a dir, potser si aconseguim tenir una Atenció Primària que estigui ben dotada de recursos, que estigui ben redissenyada, amb uns professionals ben valorats, fins i tot augmentant la seva cartera de serveis, fins i tot que puguin fer més proves específiques, podríem aconseguir manco derivacions a l'hospital i manco visites als especialistes.

És només una petita proposta que li faig des d'aquí, amb la millor de les intencions, perquè al final l'Atenció Primària és el pilar bàsic del sistema sanitari i el que hem d'aconseguir és tenir una població que senti que viu en una situació d'igualtat. I crec sincerament, Sra. Consellera, que potser hi ha gent a Menorca que creu que viu en una situació d'inequitat pel que fa a l'accés a segons quins serveis sanitaris. Des d'aquí, una proposta que li feim amb molt de gust i sobretot amb les millors de les intencions.

Gràcies, Sra. Consellera.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, Sra. Diputada. Ho compartesc plenament, a més, nosaltres hem estat la primera comunitat autònoma que ha enviat el Pla d'acció al ministeri quant a Atenció Primària, ens ho han demanat a totes les comunitats autònomes, i presentarem l'Estratègia de Primària crec que el dia 4 d'abril, ara, en breu.

El que li vull dir és que des de 2016 la plantilla de Menorca s'ha incrementat en 182 persones, suposa un 14 %; i hem pogut incrementar la contractació d'un otorrino, un pediatre, un microbiòleg i una psiquiatra, i després hem pogut cobrir 15 especialistes que s'han jubilat o s'han traslladat com, per exemple d'anatomia patològica, laboratori, cardiologia, endocrinologia, medicina interna, neurologia, oftalmologia, cirurgia maxil·lofacial...

Li ho dic perquè no és cert que els metges no vulguin venir a Balears, i no és cert que els metges no vulguin anar a Menorca, el que passa és que falten professionals a tot Espanya, i jo diria ara, que a tot el món; i no només metges, començam a patir també la manca d'infermeres. Llavors, està succeint per tot, per això deia, no només són les condicions laborals o econòmiques, sinó que hi ha d'haver un projecte atractiu -que jo crec que hi és-, perquè de fet vénen, vénen, s'estan cobrint... Ara, quan no podem arribar idò suplim, com a cures intensives o a digestiu, amb metges de Son Espases, i també estan disposats els professionals a desplaçar-se. Entre...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.3) Pregunta RGE núm. 2460/22, presentada per la diputada Sra. Maria Antònia Sureda i Martí, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a convenis de suport amb els ajuntaments per al manteniment dels punts de càrrega per a cotxes elèctrics.

Tercera pregunta, RGE núm. 2460/22, relativa a convenis de suport amb els ajuntaments per al manteniment dels punts de càrrega per a cotxes elèctrics, que formula la diputada Maria Antònia Sureda i Martí, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. Té la paraula la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president. Senyores i senyors diputats. Hi ha una aposta des de les Balears per anar cap al vehicle elèctric, i per això fa uns anys es posaren en marxa polítiques per impulsar punts de recàrrega als municipis on inicialment es donaren subvencions per potenciar-los. Es firmaren convenis entre la

conselleria i aquests municipis per accedir a la xarxa de mobilitat elèctrica de les Illes Balears -MELIB-, una aplicació que mostra la distribució dels punts de recàrrega que ens podem trobar a les nostres illes.

La setmana passada aprovarem -per unanimitat- una iniciativa de Ciutadans a la Comissió de Medi Ambient, i es posaren diferents aspectes damunt la taula que ens generaren dubtes que ens agradaria que ens poguéssim resoldre.

Sr. Conseller, sabem que des de l'Institut Balear de l'Energia s'han de signar nous convenis de suport amb els ajuntaments per al manteniment dels punts de càrrega per a vehicles elèctrics, que també hem de reconèixer que molts d'aquests punts no funcionen i que s'han tengut problemes amb el manteniment actual.

Per tant, ens podria explicar com s'articularen aquests convenis?

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Sureda. Té la paraula el Sr. Vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia a totes i tots. Bon dia, Sra. Sureda, i moltes gràcies per la seva pregunta. Hem de fer un poc d'història. Veurà, hi ha 68 ajuntaments que estan units a la xarxa MELIB, no tots -65 estan units a la xarxa MELIB-, i en aquest conveni consta claríssimament que la competència o l'obligació de mantenir aquests punts de recàrrega és una obligació dels ajuntaments.

Dit això, fa anys que insistim als ajuntaments per part de la conselleria, perquè acomplim amb aquesta obligació, compleixin amb aquesta obligació de mantenir els punts de recàrrega en situació de servir per al que estan pensats, que és la recàrrega de vehicles elèctrics o híbrids endollables. I excepte el Consell Insular de Menorca, que s'ha ocupat fins al moment de l'assistència dels punts de recàrrega, i l'Ajuntament de Palma, que també realitza revisions periòdiques, és cert que la resta d'ajuntaments han demostrat escassa voluntat de dur a terme aquestes labors.

I precisament en aquesta situació surt aquest conveni del que vostè parla. L'Institut Balear de l'Energia, que és l'empresa pública d'energia de les Illes Balears, té una enorme preocupació per aquest tema, perquè si volem tenir una xarxa de recàrrega elèctrica en condicions, hem de mantenir aquesta xarxa i, per tant, treurà a licitació un conveni per contractar el preu unitari per punts de recàrrega, i en aquest conveni es fixarà que el manteniment físic s'ha de dur a terme per part dels ajuntaments i l'atenció telefònica i el suport remot els farà l'Institut Balear de l'Energia.

Ja dic que tots els ajuntaments que tenen punts de recàrrega a la xarxa MELIB han mostrat el seu interès per signar aquest conveni, també ho ha dit així el president de la FELIB i, per tant, serà una realitat d'aquí a molt poca estona.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president. Gràcies, Sr. Conseller. Els nostres dubtes eren si es podrien signar amb tots els ajuntaments, com es faria el seu manteniment..., però he de reconèixer que durant aquests dies hem pogut tenir accés a l'esborrany del conveni i sembla que el podrà signar tothom qui vulgui.

Segons el conveni, s'ha d'instal·lar un punt de càrrega per a cada 40 places als aparcaments públics, a part d'altres carregadors que puguin estar repartits en diferents llocs del municipi. Això suposa un increment molt significatiu dels punts de càrrega en els quatre anys de duració, de vigència, d'aquest conveni; i al document no se'n parla, però ens agradaria saber si hi haurà més subvencions destinades a incrementar nous punts de càrrega.

També ens agradaria saber si ja estan enllestits tots els sistemes dels que ha de disposar la conselleria per facilitar la interoperabilitat de la xarxa, la millora de l'aplicació de mòbil o la passarel·la de pagament, i com s'articularà aquesta si hi ha diferents empreses que gestionen els punts; quan es licitarà, com vostè ha dit, amb l'empresa el tema del manteniment. I, Sr. Conseller, li deman tot això per evitar que passi el que ara tenim, que són punts de càrrega que no funcionen i que generen molts de problemes als ciutadans, que cada vegada són més que tenen vehicles elèctrics.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Sureda. Té la paraula el conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Gràcies, president. En 15 segons no tinc temps per respondre totes les seves preguntes, però sí li diré parlant de MOVES III, que hem sol·licitat una ampliació del programa per a la instal·lació de punts de recàrrega i que ja han superat la quantia de 9,3 milions d'euros. És evident que hi ha una aposta claríssima pel vehicle elèctric i és evident que hem de fer feina precisament perquè aquesta xarxa funcioni adequadament i en això estan l'Institut Balear de l'Energia i els ajuntaments de totes les Illes. Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.4) Pregunta RGE núm. 2469/22, presentada pel diputat Sr. Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a Pla general d'ordenació urbana i problema d'habitatge a Palma.

Quarta pregunta, RGE núm. 2469/22, relativa a Pla general d'ordenació urbana i problema d'habitatge a Palma, formulada pel Sr. Antonio Francisco Fuster i Zanoguera del Partit Popular. Deman a la cambra si està d'acord amb ajornar aquesta pregunta, tal com sol·licita el Sr. Fuster, amb l'escrit registrat avui [RGE núm. 2653/22](#).

Si tothom hi està d'acord, queda ajornada per a la setmana vinent.

I.5) Pregunta RGE núm. 2477/22, presentada pel diputat Sr. Sergio Rodríguez i Farré, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a mesures per detenir la violència en els camps de futbol.

Cinquena pregunta, RGE núm. 2477/22, relativa a mesures per detenir la violència en els camps de futbol, formulada pel Sr. Sergio Rodríguez, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Sra. Santiago, usted creo que es bien consciente de este problema que tenemos actualmente en Baleares. La violencia en los campos de fútbol en el deporte base, en las categorías inferiores, infantiles y juveniles no deja de crecer y nosotros nos preguntamos qué está haciendo su conselleria para detener esta ola de violencia que amenaza nuestro deporte.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Té la paraula la consellera d'Afers Socials i Esports.

LA SRA. CONSELLERA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS (Josefa de Santiago i Rodríguez):

Gràcies, president. Bon dia a tothom. Efectivament, des de l'any 2016 aquest govern està..., la legislatura anterior i actualment està treballant per aquest tema. La violència a l'esport, desgraciadament, és un tema constant i que jo diria que s'ha millorat moltíssim durant els darrers vint anys, i hem de continuar fent que es millori i que arribi a desaparèixer.

Des de 2016 estam fent campanyes de sensibilització a tots els espais esportius, estam fent formació a través de la Universitat de les Illes Balears, als entrenadors i als pares i a les mares. Vàrem establir un codi ètic, que varen firmar totes

les federacions l'any 2017. Hem fet dues publicacions, una a l'any 2018 i una altra l'any 2021, amb tot el tema de com evitar la violència en els camps esportius, en els espais esportius, dirigit a esportistes i a familiars, reunions permanents amb la federació per a aquest tema. Des de l'any 2019 s'han fet sancions, la primera vegada que s'havien fet sancions, hem fet 16 sancions i des de l'any 2019, les federacions i els clubs poden sol·licitar considerar de risc determinats partits, perquè hi puguin anar amb més recursos.

Fins ara s'ha fet això i continuarem en aquesta línia.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias Sr. Presidente. A ver, Sra. Consellera, dice usted, “fins ara s'ha fet així i continuarem en la mateixa línia”. O sea, hasta ahora se ha hecho así y continuaremos en la misma línea,...

(Remor de veus)

Pues algo no se está haciendo bien, porque si quiere usted continuar en la misma línea, lo cierto es que el problema se ha acrecentado. Basta leer las actas de los árbitros, “golpes, lanzamiento de objetos, tímpanos perforados, insultos, amenazas de muerte”, es constante. Hasta el punto que se convocó una huelga de árbitros, se suspendieron 720 partidos, porque ya no podían más, ya no podían más, además una huelga que fue respaldada públicamente por el Gobierno al que usted pertenece y parecía que aquello marcaría un punto de inflexión, pues cuál es nuestra sorpresa al ver que no, que en absoluto, que la violencia ha continuado y ha ido a más. En un partido reciente, con siete expulsados. En la última temporada 2.753 jugadores han sido sancionados y mil y pico no han podido acudir a los terrenos de juego.

El problema, Sra. Santiago, es que usted está convencida que sus medidas funcionan y nosotros estamos convencidos de que sus medidas no están dando el resultado adecuado. Es una desgracia, porque la violencia se está instalando en nuestra sociedad y además a todos los niveles. Ustedes están empeñados en hablar solo de una violencia, la violencia de género, se ve que no existe otra, pero nosotros estamos cansados de repetirles que la violencia no tiene género, la violencia es violencia y se ha de atajar venga de donde venga, sea violencia deportiva, la violencia que causa esa multiculturalidad, que a ustedes tanto les gusta...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci per favor!

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

... la violencia..., que la violencia intrafamiliar, todo tipo de violencia debe ser atajada, y no puede ser que los recursos, todos y exclusivamente de este gobierno vaya simplemente a sus violencias ideológicas.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Té la paraula la consellera d'Afers Socials i Esports.

LA SRA. CONSELLERA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS (Josefa de Santiago i Rodríguez):

Gràcies, Sr. President. Vostè està convençut del que està dient? Vostè té dades comparatives?, perquè només ha parlat de l'any 2020. Vostè té dades comparatives ... o del 21, vostè té dades comparatives del 19 o del 18, per dir, per confirmar que la violència ha pujat?, perquè jo crec que no, perquè si no, no hagués fet aquesta pregunta.

Miri, Sr. Rodríguez, vostè ara té una ocasió perfecte per fer propostes en positiu, d'aquí uns mesos, confiam que el mes d'abril, durem la Llei de l'esport. Confiam que en aquesta llei de l'esport, vostès facin propostes concretes, o faran el mateix que amb la Llei de pressuposts o amb la Llei de joventut?, que varen fer una esmena a la totalitat, no varen estudiar la llei i tot era amb aquest discurs dels “xiringuitos”, de la negació de les víctimes de violència masclista i del català?

(Alguns aplaudiments)

Aquest país..., la política, Sr. Rodríguez, necessita menys Twitter, menys discurs i més feina concreta i vostès d'això *cero patatero*.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.6) Pregunta RGE núm. 2465/22, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a valoració dels efectes del Decret llei de sostenibilitat i circularitat del turisme de les Illes Balears.

Sisena pregunta, RGE núm. 2465/22, relativa a valoració dels efectes del Decret llei de sostenibilitat i circularitat del turisme de les Illes Balears, que formula el diputat Marc Pérez-Ribas i Guerrero del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, president. Sr. Conseller, la reforma de la Ley turística se anunciò el pasado enero en Fitur y generó muchas expectativas por su aparente apuesta por la sostenibilidad y la

circularidad y sobre todo, por su aparente consenso. El 11 de febrero, ya hace más de un mes, se aprobó en Consell de Govern, el Decreto ley de medidas urgentes para la sostenibilidad y la circularidad del turismo de las Illes Balears, bautizado como el decretazo y entró en vigor.

Sr. Conseller, ¿cómo valora el Gobierno los efectos producidos por la aplicación del Decreto ley 3/2022, de su entrada en vigor hace ya más de un mes?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller de Model Econòmic Turisme i Treball.

EL SR. CONSELLER DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL (Iago Negueruela i Vázquez):

Gracias, Sr. presidente. No sé a qué hace referencia usted. Es decir, las principales medidas que establece el decreto ley tienen una entrada en vigor para el año que viene, por tanto, la efectividad de las medidas las veremos cuando haya que entrar en la aplicación, que la mayoría son todas a partir de 2023 y años sucesivos y la única medida que ha entrado en vigor ahora mismo es la medida de bloquear las 20.000 plazas existentes sobre las 433.000 que tenía ya Baleares, que creo que no ha generado ningún problema económico en nuestras islas, como usted puede observar. Y ahora empezarán también los plazos para que se pueda mantener la reforma hotelera, cómo ha funcionado hasta el 30 de diciembre.

El resto de las medidas empezarán a entrar en vigor a partir del 2023, 24, 25, 26 y 27 Por tanto, yo esperaría a lo mejor a que pase algo más de un mes para ver qué efectos puede tener desde una forma seria y desde una respuesta también que pueda valorar un poco más el contexto en el que nos encontramos.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, president. Le vuelvo a leer “Decreto ley de medidas urgentes para la sostenibilidad y circularidad del turismo en las Illes Balears”, que además, según usted, está consensuado, y muy consensuado evidentemente no lo está, cuando los cuatro grupos parlamentarios de la oposición votaron en contra de su validación. Por no hablar de las iniciativas en contra de su articulado de sus socios de gobierno en el Consell Insular de Mallorca.

Se nos vendía como una reforma para sentar las bases del futuro para garantizar así su prosperidad, que debía canalizar las buenas prácticas, las medidas de sostenibilidad social y medioambiental asumidas y adoptadas ya por el sistema turístico balear. El Govern, de hecho, únicamente tenía que subirse a la ola, pero no ha sido así.

¿Qué hemos visto en este mes que lleva el decreto ley en vigor?, que la vía de la imposición no ilusiona a nadie, que se han paralizado las inversiones y obras ante la incertidumbre del

bloqueo de plazas y de su decrecimiento, que se ha cargado de razón a aquellos que muestran su desinterés por transitar hacia la economía circular, que se puede perder la oportunidad de vincular digitalización y circularidad, aspectos claves para nuestra prosperidad. Ante esta situación de desánimo generada por su decretazo, ¿qué decisión tomarán nuestros empresarios hoteleros cuando tengan una oferta encima de la mesa de un fondo de inversión extranjero para adquirir su negocio?

Una ley que debía servir para garantizar la prosperidad de nuestro sistema turístico se convierte en un freno, desincentivando el tránsito hacia una economía circular que ya había iniciado el sector. Sr. Conseller, otra oportunidad perdida. *Gràcies, president.*

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball.

EL SR. CONSELLER DE MODEL ECONÒMIC, TURISME I TREBALL (Iago Negueruela i Vázquez):

Gracias, Sr. Presidente. Yo creo que usted si ve la realidad, yo no veo esa situación que usted señala. Veo que las cifras de desempleo en el sector turístico están mejorando; veo que nuestra planta hotelera se está poniendo en marcha después de años complejos; veo que ha trabajado con el Gobierno en establecer el mayor escudo social de nuestra historia; veo que se han puesto en marcha las mayores ayudas de nuestra historia con ese sector; y veo que se ha pactado una hoja de ruta con ese sector, del que lamentablemente la oposición se ha quedado fuera, y se ha quedado fuera como se ha quedado en las últimas normas de progreso apoyadas en esta comunidad autónoma que lamentablemente siempre reciben un no. Normalmente ese no es del PP y de VOX, y a veces ustedes se suman a ese no al PP-VOX.

Bueno, yo creo que es algo que ustedes se tienen que plantear si quieren estar en normas que transiten hacia el progreso social o si prefieren sentarse al lado de la involución democrática de este país. Esa es una decisión que tienen que tomar ustedes. Nosotros seguiremos trabajando con el sector. Yo estuve la semana pasada en Capdepera con todo un conjunto de hoteleros y hoteleras valorando la norma y sin plantear ningún problema al respecto, más allá de cómo tenemos que seguir trabajando en las medidas que se tienen que impulsar y en las ayudas europeas que se pondrán en marcha, como ayer señaló la ministra Maroto aquí a las que el Partido Popular se va a Europa decir que no. Eso es donde tienen que saber ustedes dónde se sitúan, ¿en el progreso, como otras comunidades autónomas valoran ya nuestra normativa para avanzar, o prefieren sentarse en...?

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies Sr. Conseller.

(Alguns aplaudiments)

I.7) Pregunta RGE núm. 2466/22, presentada pel diputat Sr. Jesús Méndez i Baiges, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a aigües depurades per regar.

Setena pregunta, RGE núm. 2466/22, relativa a aigües depurades per regar, que formula el diputat Jesús Méndez i Baiges, del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sr. Presidente. Yo espero no ser acusado de involucionista por lo que voy a proponer si no un poco -como se verá- más bien de todo lo contrario.

Buenos días, Sr. Presidente. Buenos días, señores diputados. Buenos días, Sra. Consellera. A ver, lo que voy a plantearle más que una pregunta yo considero que es una llamada de atención, un exordio, una *crida* en la que su conselleria sería más quien recepcionara la propuesta que por lo que tal vez no la voy a interpelar, digamos, con una pregunta directamente.

Vamos a ver, la cuestión es que el regadío en España ..., España es el primer país en superficie de regadío en la Unión Europea. Esto no es un honor, es más bien una desgracia, una carencia, somos los que tenemos más problemas de agua y menos lluvia de Europa. Eso nos ha hecho desarrollar muchísimo, eso sí, nuestras capacidades, especialmente además en sitio como Baleares que carece de corrientes, de ríos y, bueno, pues están los romanos con los acueductos, los árabes con las *sínies* y las acequias. Tenemos una cosa muy interesante de Jaume II en 1293 dirimiendo un problema entre molineros y regantes en el Valle de Sóller. O sea, tenemos toda una tradición tanto legislativa, cultural, técnica en el asunto.

Los que tienen carencias, por ejemplo los holandeses que no tienen tierra, pues han encontrado soluciones imaginativas como los *polders* y sobre todo como los cultivos hidropónicos, como cultivar sin tierra. Nosotros deberíamos ser los verdaderos *capdavaners* y los verdaderos *pioners* en el tema del ciclo del agua y en la regeneración de aguas. Deberíamos estar encontrando soluciones imaginativas como éstas de cultivar sin tierra, solo que con el agua precisamente hemos tenido nuestra carencia. Es la ventaja que tendríamos que estar utilizando.

Esto, como sería de aplicación en agricultura, de todas maneras es un gran responsabilidad del medio ambiente que conocemos, eso sí, que medio ambiente está muy implicado, que hay unas visitas como las de los *Gerifaltes de Antaño*, que decía Valle-Inclán, con casco a las eras, la era de Calviá. O sea, sabemos que hay implicación, pero en este momento los fondos europeos... o sea, lo que les estamos planteando y lo que queremos pensar es que ustedes son capaces de reunir y de reunir todos estos esfuerzos para encontrar una solución verdaderamente imaginativa (...).

Y ya que nos alertan tanto con los posibles problemas de sequía, que además un poco son connaturales con el sitio, ¿seremos capaces de enfrentar situaciones de adversidad

agrícola gracias al riego con agua regeneradas? Gracias, he terminado.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha i García-Mauriño):

Bon dia, president. A ver, creo que tenemos micros nuevos. No, no... sí, si me levanto así ¿se me oye igualmente? Gracias. Gracias, Sr. Méndez. Como siempre, usted planteando temas de debate, que es lo que necesitamos, abrir debates y que todo el mundo aporte, y más en una situación tan enormemente complicada como la que estamos.

Este año 2022, no veo que nadie lo esté celebrando, pero hace 50 años de la publicación del informe *Meadows*, que también se llamó el informe del *Club de Roma*, en ese informe, si tienen ocasión de echarle un vistazo, ya nos decían todo lo que iba a pasar, no porque tuvieran una bola de cristal, sino porque se trataba de los mejores científicos del momento con los mejores instrumentos del momento, que eran las nuevas IBM, aquellas gigantescas que ocupaban una habitación. Con aquellos métodos se hizo un informe que estaba..., a petición de mandatarios del Club de Roma de Estados Unidos, que inmediatamente se metió en un cajón porque el informe se titulaba *Los límites del crecimiento*.

Los límites del crecimiento, a pesar de ser un documento científico que ha resultado ser no solamente cierto sino quedarse corto, *Los límites del crecimiento* iba contra el primer mandamiento de la nueva religión del capitalismo galopante, límites al crecimiento; y eso precisamente nos ha traído donde estamos ahora.

El problema del agua ya se veía venir, más en España, más en el Mediterráneo, y sabíamos que íbamos a tener muchísimas dificultades; sin embargo, se ha abordado de una forma bastante errática. Hubo un plan de regadíos aquí a principios de los 2000 con muchos fondos que, sin embargo, como resultado dio una serie de infraestructuras deslavazadas, no conectadas entre sí, algunas sin terminar, sin funcionamiento. Es lo primero que hemos hecho en estos dos años y medio de conselleria, reparar esas infraestructuras, ponerlas en funcionamiento.

Lo segundo y enseguida que aparecen los fondos Next Generation es aprovecharlos para un plan de regadío con agua regenerada, es decir, con agua que ya hemos utilizado, que se va ahora mismo al mar, que nos cuesta un montón de dinero regenerar y que perjudica al fondo marino, y sin embargo es muy buena para los cultivos agrícolas.

En eso estamos, Sr. Méndez, vamos muy tarde, vamos 50 años tarde probablemente, y esperemos que lleguemos a tiempo para que esta tierra pueda seguir produciendo los alimentos que luego nos dan de comer a todos nosotros.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.8) Pregunta RGE núm. 2470/22, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a col·laboració amb la delegació de la Comissió de Peticions del Parlament Europeu en relació amb els casos d'abusos a menors tutelades a les Illes Balears.

Vuitena pregunta, RGE núm. 2470/22, relativa a col·laboració amb la delegació de la Comissió de Peticions del Parlament Europeu en relació amb els casos d'abusos a menors tutelades a les Illes Balears, que formula la diputada Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, Sr. President. Molt bon dia diputades i diputats. Notícies de les darreres setmanes, "*el PSOE intenta torpedear la investigació europea de los abusos a menores en Baleares. Los eurodiputados socialistas se oponen a que la comitiva europea que viajará a las islas interroga a las madres de las niñas*".

Una altra notícia: "*El Parlamento Balear -aquesta casa- se niega a acoger la comisión de investigación de la Unión Europa sobre las menores tuteladas. La cámara que preside el Sr. Vicenç Thomas, del PSOE, se escuda en que no hay salas para recibir a los eurodiputados porque el día programado hay pleno*", justament.

I la presidenta Armengol que amb una supèrbia, "xuleria" i també menyspreu -menyspreu-, primer ens diu que donarà lliçons als eurodiputats del que s'ha fet a Balears, el que no diu és que precisament ha de retre compte de tot el que no ha fet Balears, i després ens diu que la Comissió de Peticions ha estat desprestigiada, quan aquí l'únic que s'ha desprestigiat a causa de les seves actuacions és el Govern Armengol.

Amb aquests antecedents han de pensar que nosaltres estam preocupats i li demanam: fa comptes el Govern col·laborar, sense traves i d'una manera honesta, amb la delegació de la Comissió de Peticions del Parlament Europeu, que es desplegarà a les Illes per recaptar informació sobre els abusos a menors?

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Durán, sí, el Govern fa comptes col·laborar amb aquesta delegació de la Comissió de Peticions del Parlament Europeu, igual que col·labora amb totes les administracions públiques.

Sap què li passa, Sra. Durán? Que aquest govern i aquestes illes, el Consell de Mallorca, ja han fet una investigació.

(Remor de veus)

Ja hem fet una investigació política..., escolti, un poc... política i tècnica, i vostès no hi varen voler participar, per què?, perquè no la podien polititzar.

Què fan? Utilitzar una comissió que està totalment polititzada per una exministra del Sr. Rajoy per venir aquí a dir que han de contar el que no ha fet Balears, Balears contarà el que ha fet, perquè és l'única comunitat autònoma que ha fet, i aquesta comissió ens dóna l'oportunitat de mostrar al Parlament Europeu les mentides del Partit Popular en tot aquest assumpte. Aquesta comissió ens dóna l'oportunitat de mostrar al Parlament Europeu que Balears ha estat l'única comunitat que ha actuat, que ha estat l'única comunitat que ha pres actuacions en aquest tipus.

I aquesta pregunta que vostè em fa avui el que demostra és que pensa *el ladrón que todos son de su condición* perquè, què faria el Partit Popular?, no col·laborar i torpedinar, que és el que fa sempre.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sra. Consellera, el que hagués fet el Partit Popular haguessin estat dues comissions d'investigació: al Parlament de les Illes Balears i al Consell Insular de Mallorca...

(Alguns aplaudiments)

... comissions d'investigació reglamentàries.

Vostè em parla d'unes comissions *paripé -paripé-*, una d'experts, als quals vostès varen pagar 30.000 euros, i una altra que vostès parlen de política. Vostès varen crear una comissió anomenada política, política!, El que s'hauria d'haver fet era una comissió d'investigació -com dic- reglamentària on haguessin pogut comparèixer col·legis professionals, cossos policials i tot tipus d'entitats, i vostès sempre s'hi han negat.

Explicar, no sé què explicaran, però jo li donaré un parell d'idees. Miri, els poden explicar per què s'han incomplert sistemàticament els terminis que marcaven els protocols, més

de dos mesos per posar en marxa uns expedients i entre 17 i 30 mesos per denunciar-ho a Fiscalia. Els podran explicar que tant els centres com els educadors i els psicòlegs tenien un gran desconeixement del protocol que havien d'aplicar, perquè just un 40% el coneixien. Els podran explicar que encara a dia d'avui no s'ha fet una auditoria com sí els deien (...) aquesta comissió d'experts que vostè em deia, i a veure què esperen per fer aquesta auditoria.

Els podran explicar que el 2018 el Consell Insular de Mallorca ja va dir que hauria de posar un centre específic per a aquest tipus de nines que havien sofert (...) i vostès han tardat tres anys en posar-lo en marxa. El varen posar en marxa l'any 2021 quan s'hi havien compromès l'any 2018, mentre les nines que eren captades, seguien sent captades i se seguien fugant, mesos i mesos.

Els podran explicar que al centre de Son Fusteret, competència del Govern de les Illes Balears, hi ha casos de nines que durant set anys han estat víctimes d'exploració sexual.

Els podran explicar per què han bloquejat...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán.

(Alguns aplaudiments)

Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Sra. Durán, no perquè cridi molt el que vostè digui serà veritat, tengui-ho en compte, eh?...

(Remor de veus)

... perquè el que fa fins ara... Miri, el que es podrà...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... el que es podrà... Escolti un poc, jo no l'he interrompuda en cap moment. El que es podrà explicar a aquesta delegació, que no comissió, perquè l'ha traït el seu subconscient i, per tant, tengui una mica de rigor que ja sabem que no en té gaire, però tengui una mica de rigor...

(Remor de veus)

... aquesta delegació..., el que podrem explicar a aquesta delegació és la feina que s'ha fet a Balears, de la qual vostès no han volgut participar.

I li podrem explicar que ..., a aquesta delegació totalment polititzada que vendrà des del Parlament Europeu i que vostès tornen utilitzar per fer un joc partidista i per treure profit de manera electoral, que no sé quin treuran, el que han fet fins ara

és que els partits polítics de l'oposició han posat a les nines al focus de tot el debat en lloc de protegir-les, perquè són les víctimes, en aquest cas, i són les que necessiten d'una protecció més especial per part d'aquell govern i sobretot per part de vostès.

Els podrem explicar que som l'única comunitat autònoma que ha actuat amb l'oposició del Partit Popular que des del Parlament Europeu intenta venir ara políticament a fer una... espècie de...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

(Alguns aplaudiments)

I.9) Pregunta RGE núm. 2472/22, rectificada amb l'escrit RGE núm. 2487/22, presentada pel diputat Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, del Grup Parlamentari Popular, relativa a manca d'espai per a empreses del sector nàutic.

Novena pregunta, RGE núm. 2472/22, rectificada amb l'escrit RGE núm. 2487/22, relativa a manca d'espai per a empreses del sector nàutic, que formula el diputat Juan Manuel Lafuente i Mir, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Lafuente.

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Gràcies, Sr. President. Buenos días a todos. Bien, la semana pasada leíamos la noticia de que la falta de espacio para reparaciones provocaba la fuga de clientes a la península. Se estimaba que se van a perder unos cien clientes y hasta 80 millones de euros de inversión directa al año. El sector reclama la ampliación, y no llega, y alerta del riesgo de supervivencia. La noticia hacía referencia a una ocupación temporal, en concreto en el puerto de Palma, pero gestionada por la Autoridad Portuaria, pero el problema es extensivo a todos los puertos de las Islas Baleares, incluidos los puertos que gestiona la comunidad autónoma a través de IBPorts.

El sector náutico se ha convertido en un sector estratégico para la economía de Baleares, cada vez más tecnificado, con necesidades de personal cualificado, con importante valor añadido y creador de riqueza y puestos de trabajo.

Por eso preguntamos: ¿cuáles son las propuestas del Govern para dar solución a la falta de espacio que necesita el sector?

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Lafuente. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE
(Josep Marí i Ribas):

Sí, bon dia, gràcies, Sr. President. Bon dia, diputades i diputats. Sr. Lafuente, ja fa devers dos mesos que vaig contestar una pregunta molt semblant a aquesta per un problema de manca d'espai d'una empresa concreta del port de Palma, vostè l'amplia una mica més, però en realitat crec que va de la mateixa pregunta.

Nosaltres treballam..., és un tema d'Autoritat Portuària de les Illes Balears, no ho és tant aquest govern, tot i que jo participo al Consell d'administració com moltes altres administracions... d'autoritat participen al Consell d'administració d'Autoritat Portuària i l'espai, idò, és limitat com tot en aquestes Illes Balears i, sobretot, a un lloc tan important com als ports on hi ha una activitat molt important, però sobretot al port de Palma.

El que passa a una empresa concreta és que tenia... té una concessió administrativa i va demanar distintes autoritzacions per poder fer una ampliació d'espais que s'han anat prorrogant any rere any, però s'ha de mirar de poder fer aquesta ampliació a través de l'ampliació de la concessió administrativa i no amb autoritzacions que no es poden donar més.

Jo crec que aquesta empresa n'és ben conscient i, per tant, es fa feina per fer una certa reubicació d'espais fins on sabem per poder donar servei a les empreses, però vostè -com dic- fa una pregunta una mica més genèrica i demana què farem si hem d'ampliar més coses. No és aquesta idea. La idea és poder ubicar les empreses ... que puguin estar als ports hauran d'estar en els serveis que es donen als ports, però també utilitzant espais de caràcter industrial i classificacions industrials, perquè en aquesta comunitat -com sabem- hi ha un important consens al voltant de la protecció del territori, de no utilitzar més territori per a activitats industrials ni urbanístiques. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Lafuente.

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Gràcies, Sr. President. Gracias, Sr. Conseller, por su respuesta. Efectivamente el pasado 23 de noviembre la Sra. Marí le preguntaba por un caso concreto que le preocupaba en aquel momento y que había salido en la prensa, pero la preocupación es generalizada de falta de espacio en el sector y de falta de soluciones concretas y de falta de suelo industrial apto para la actividad náutica, y si es un sector estratégico creo que al Govern le debería preocupar y debería tener algo previsto, debería tener alguna respuesta o alguna posibilidad de acción en este sector.

El sector náutico, y quien lo conoce bien sabe que es el principal preocupado por el mantenimiento del medio ambiente, el sector náutico y la gente de la mar se preocupan por el mantenimiento del medio ambiente, y nosotros estamos

a favor del desarrollo sostenible y en contra de los vertidos de contaminantes al mar precisamente. Y hay algunas actuaciones que demuestran precisamente el desconocimiento, simplificación y prejuicios de los máximos responsables políticos hacia el sector, que un conseller califique a un medio de comunicación del sector como "protomedio de comunicación" en sede parlamentaria es buena prueba de ello; o que la Asociación de Clubs Náuticos de Baleares, reunida en asamblea general este fin de semana Ciutadella, haya manifestado su preocupación precisamente por el apoyo y su malestar por el apoyo del Govern a un cuadernillo que se distribuye en los centros de enseñanza y con el apoyo del Govern en que todos los males del mar se le dan al sector náutico. Eso es una prueba de mensajes negativos precisamente que entendemos que supone una simplificación y unos prejuicios hacia el sector náutico.

Dejen de vender mensajes negativos, apoyen al sector, den soluciones a las propuestas y dejen de verter aguas contaminadas al mar. Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Lafuente. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE
(Josep Marí i Ribas):

Moltes gràcies, president. Sr. Lafuente, amb el poc temps que em queda no em dona per ampliar una mica més el debat amb aquesta resposta, en aquesta segona intervenció, jo no sé si podré contradir-lo, però sí li vull dir que des del Govern estam al costat del sector nàutic, estam al costat de l'activitat que fan les empreses nàutiques.

Nosaltres hem estat, jo mateix vaig ser aquest cap de setmana passat a una concentració, a una assemblea, a un sopar de la gent de la nàutica, i vaig ser molt ben tractat i el Govern hi està al costat, com no pot ser d'altra manera, per tant no importa insistir en això. El que passa és que és veritat que hem de fer feina perquè puguem tenir aquest doble component, el component, com li deia, de fer activitat industrial i activitat de reparació nàutica, que és molt important a les nostres illes...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.10) Pregunta RGE núm. 2624/22, presentada per la diputada Sra. Virginia Marí i Rennesson, del Grup Parlamentari Popular, relativa a mesures per pal·liar el greu problema de la pujada del gasoil en el sector pesquer.

Desena pregunta, RGE núm. 2624/22, presentada en substitució de la RGE núm. 2467/22, relativa a mesures per

pal·liar el greu problema de la pujada del gasoil en el sector pesquer, que formula la diputada Virginia Marí i Rennesson, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Marí.

LA SRA. MARÍ I RENNESSON:

Gràcies, Sr. President, bon dia diputats, diputades, premsa i convidats. Sra. De la Concha ¿tiene este gobierno pensada alguna manera por la subida del gasóleo en el sector pesquero?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sra. Marí. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Gràcies, president. Gracias, Sra. Marí. He visto que había cambiado la pregunta que inicialmente me iba a hacer hoy, y me imaginé que era porque sabía, se había enterado de que mañana, miércoles, tenemos una reunión presencial en el ministerio de todas las comunidades autónomas para estudiar la situación actual y ver medidas, y me imaginé que me hacía esta pregunta, porque usted me iba a aportar algunas ideas que estoy deseando escuchar.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Marí.

LA SRA. MARÍ I RENNESSON:

Gracias, Sr. Presidente. Mire, Sra. De la Concha, la realidad, a la que usted nunca quiere enfrentarse, como hizo ya en el pleno pasado, en el que no me quiso contestar a la pregunta, es que el sector pesquero está en la UCI.

No le he hecho la pregunta por la reunión, porque resulta que la reunión es hoy y las federaciones se reunirán mañana, ¿vale? La reunión con la Vicesecretaría General es hoy, para que se entere.

(Petit aldarull i alguns aplaudiments)

El sector de pesca ya no aguanta más, las medidas adoptadas por su gobierno, es decir, cupos, cuotas, nuevas zonas de veda, y ahora el precio del gasoil, ha hecho que la pesca esté en un punto casi de no retorno.

Usted es consciente de que el pasado día 25 de febrero se comunicó al sector la reducción definitiva de los días, o casi definitiva, de los días de la flota de arrastre, negociación en la que usted ha vuelto a fracasar. Esta reducción va desde el 5,63% en Palma, hasta Eivissa, que llega a un 11,08% de días de pesca. Esto es inasumible para poder seguir faenando.

Para colmo no se entera de la subida del precio del gasoil, que ha llegado a triplicarse desde el último trimestre de 2020,

sin ir más, el combustible a final de año iba a 0,50 céntimos, a final de año, y el pasado día 10 llegó a pagarse a 1,29 euros en Eivissa. Esto, sinceramente, es inasumible desde el momento en que representa también el 40% del coste de su explotación.

Entre una cosa y otra, sinceramente, la mayoría de pescadores están a punto de amarrar y meter a su personal en el paro porque no pueden aguantar más. Esta situación ya es extrema, y sé lo de la reunión, pero la reunión es hoy, con la vicesecretaría, que lo sepa, mañana se reúnen las federaciones de cofradías, después de la reunión con la vicesecretaría para ver qué deciden, si amarrar todos o una parte.

Asimismo, también la Asociación de distribuidores de productos petrolíferos de la PYMEM, ya le reclamó a su gobierno una bajada del IVA de los carburantes, lo que frenaría la subida de precios, y ustedes, en cambio, amenazan, su gobierno, a través de una circular que ha llegado a las cofradías, con todo lo contrario, a subir el IVA. Pero, ¿a qué jugamos? Lo digo en serio.

Además, piense en la noticia de hoy, la subida, sólo con la subida del gasoil. ¿sabe cuánto ha ganado más el gobierno al mes? 250 millones de euros.

Así pues, ¿qué tenemos que hacer los ciudadanos y los pescadores? La realidad es que con sus política...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Marí.

(Alguns aplaudiments)

Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Sra. Marí, ¿a qué situación tenemos que llegar para que usted esté dispuesta a colaborar y no a invadir este parlamento de extrañas *fake news*?

Primero me dice que tengo una reunión hoy, que resulta que la tengo mañana, hoy hay otras reuniones, porque se está reuniendo a todos los niveles la administración, haciendo un esfuerzo enorme por solucionar una situación que se complica, ya teníamos la COVID, ahora tenemos la guerra de Ucrania, tenemos la crisis climática, tenemos el bloqueo de suministros que hemos vivido estos meses pasados. Y ustedes, desde la oposición, resulta que venía ahora su casi nuevo jefe, Sr. Feijóo, en el que incluso la izquierda tenía una cierta confianza, de que vendrá una persona sensata, y empieza, abre boca con una grandiosa *fake new* que dice que los impuestos de los combustibles se los queda el Gobierno, o sea que nos los metemos en bolsas y nos los llevamos a casa. ¡Me suena, me suena, me suena!

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

Y resulta que están ustedes confundiendo el Gobierno con el Estado, los impuestos son para el Estado, y esos impuestos a los que usted alude, precisamente en gran parte, el cien por cien, en uno de los casos, y el 50 y pico en el otro, es para las comunidades autónomas, para que luego podamos afrontar esta crisis, esta crisis...

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

..., y ustedes tirando piedras, y ustedes creando inquietud, cuando en un momento como este lo que hace falta es calma, sensatez, unión, solidaridad, y ustedes, tirando piedras y abriendo grietas en un barco, a ver si consiguen hundirlo.

¡Sra. Mari, qué vergüenza!

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.11) Pregunta RGE núm. 2468/22, presentada pel diputat Sr. Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular, relativa a conseqüències de la invasió russa a Ucraïna per al sector agrícola i ramader.

Onzena pregunta, RGE núm. 2468/22... -silenci, per favor-, relativa a conseqüències de la invasió russa a Ucraïna per al sector agrícola i ramader de les Illes Balears, que formula el diputat Sebastià Sagreras i Ballester, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, president. *Sra. De la Concha: calma, sensatez, unió y solidaridat.*

Coincidirem tots que el més trist de la invasió de Putin a Ucraïna són les pèrdues humanes, els morts, els ferits, els refugiats, fins i tot la sensació d'inseguretat que es produeix en el món. Hem d'aturar aquest desastre com sigui, però també hem de remuntar les conseqüències econòmiques que ens du la guerra; n'hi ha que són excuses, per a mi va ser miserable Sánchez, la setmana passada al Congrés dels Diputats, en donar la culpa exclusivament a la guerra de Ucraïna de la pujada dels preus del gasoil i del corrent, quan la guerra du 15 dies i a Espanya fa un any que puguen els preus més que a qualsevol lloc d'Europa en el món...

(Petit aldarull)

..., però hi ha conseqüències econòmiques que són vera i, per desgràcia, les patiran els sectors que ho passen molt malament des de fa estona, i un d'aquests és el sector que vostè gestiona, Sra. De la Concha.

... molt malament des de fa estona i un d'ells és el sector que vostè gestiona, Sra. De la Concha.

Ucraïna és considerada com el graner d'Europa, i les conseqüències seran que els aliments per als animals apujaran de preus i que fins i tot es pot produir una cert desabastiment.

Consellera, anem per feina: han pogut fer ja vostès una previsió de les conseqüències de la crisi de la guerra d'Ucraïna per als pagesos? Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Gracias, presidente. Muchas gracias, Sr. Sagreras, también por el tono. Efectivamente, la guerra tendrá unos efectos grandes en muchos sectores y en el sector primario, también, en la ganadería, en la agricultura, también. Esta quincena que empieza hoy es definitiva, porque va a haber conversaciones a todos los niveles. Ya le digo que mañana tenemos una reunión en el ministerio todos los consejeros autonómicos; el Sr. Sánchez ayer anunció que tenían varias reuniones, muy, muy importantes en Europa, a finales de mes, el 24 o el 25, creo era; el presidente Sánchez ya ha propuesto llevar a Europa -y estamos completamente de acuerdo-...

¿Qué ha pasado? Perdón, perdón...

(Algunes rialles)

... que se desacople el precio del gas -que está por los aires- del resto de la factura eléctrica, estamos pagando sardinas a precio de langosta, estamos pagando huevos a precio de solomillo, y no puede ser; nos parece una medida muy interesante que tendría una repercusión positiva inmediata en el sector primario.

Luego está el tema del abastecimiento de cereal y de alimentación para el ganado que, como sabe, vamos a buscar medidas alternativas, poder importar de otros países e incrementar la producción y otras medidas que se están evaluando, porque Ucrania no parece que de momento vaya a poder seguir exportando.

Gracias, Sr. Sagreras.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

La majoria de propostes que vostè em fa són nacionals, i jo, de Sánchez, no és que me'n fio poc, és que no me'n fio gens, i jo crec que des de Balears es poden prendre mesures...

(Remor de veus)

... si no fos perquè a la Sra. Armengol no és que no li agradi foravila, sinó que li fa nosa; i dins la foravila de les Illes Balears es produeix, i vostè ho sap, una autèntica...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor...

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

... una autèntica tempesta perfecta: la crisi històrica, després la COVID, després la inflació, la insularitat, el poc que cobren per als productes que fan, el molt que paguen per les matèries primeres que ells han de menester, la sequera dels dos darrers anys, i ara també la guerra.

Per tant, prenguin mesures des de les Illes Balears. La setmana passada aprovaven la Llei turística i deien que seria circular; en res no beneficia als pagesos de les Illes Balears. El règim especial que haurien de defensar, el de les Illes Balears i que vostès varen dir que li donarien suport, idò Francina Armengol ho té bloquejat en el Congrés dels Diputats, i això ajudaria al transport i també amb abaixades d'impostos per als pagesos.

Per tant, pegui un cop damunt la taula, Sra. De la Concha, pegui un cop damunt la taula perquè si no, les pròximes ajudes que vostès hauran de treure no seran per la sequera, no seran per donar menjar als animals, no seran per renovar la maquinària, sinó que les pròximes ajudes que -per desgràcia- vostè haurà de treure seran per ajudar als pagesos a abandonar la seva feina i el camp amb dignitat. I crec que a això no ho volem ni vostè ni jo. Per tant, pegui un toc damunt la taula de la presidenta Armengol perquè ella als...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Muchas gracias, Sr. Sagreras. Pues precisamente nuestra presidenta Armengol ya transmitió en la reunión de La Palma la prioridad que le queríamos dar desde Baleares al transporte del sector primario y a los precios de los carburantes, después de una reunión muy larga que tuvimos al respecto. Y pego puñetazos donde hay que pegarlos, Sr. Sagreras, no me gustan las algaradas, no me gusta el ruido.

El sector primario sabe que tiene todo mi respeto y todos nuestros esfuerzos. En dos años y medio hemos conseguido una PAC que va a doblar, triplicar y cuadruplicar los ingresos por este concepto de nuestros ganaderos, de nuestras agricultoras.

En el tema de la sequía hemos duplicado -hemos hecho un esfuerzo enorme-, hemos duplicado las ayudas que le íbamos a destinar, ya estamos avanzando en la de 2022. Desde el Congreso de los Diputados hemos peleado muchísimo por la ley de la cadena alimentaria, que también va a ser un gran instrumento. En Menorca hemos conseguido un pacto de la leche para un sector que sabemos que está en enormes dificultades. Desde hace muchísimo tiempo, desde hace muchísimo...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.12) Pregunta RGE núm. 2473/22, presentada per la diputada Sra. María Salomé Cabrera i Roselló, del Grup Parlamentari Popular, relativa a consens pel que fa al Decret Llei de turisme.

Dotzena pregunta, RGE núm. 2473/22, relativa a consens pel que fa al Decret Llei de turisme, presentada per la diputada María Salomé Cabrera i Roselló, del Grup Parlamentari Popular. Deman a la cambra si està d'acord amb ajornar aquesta pregunta, tal com sol·licita la Sra. Cabrera amb el seu escrit RGE núm. 2622/22.

Idò, si hi està tothom d'acord, queda ajornada per al proper plenari.

I.13) Pregunta RGE núm. 2623/22, presentada pel diputat Sr. José Luis Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular, en substitució de la RGE núm. 2471/22, relativa a conseqüències en la normativa reguladora del preu del lloguer a les Illes Balears, de la línia adoptada pel Tribunal Constitucional en relació amb la llei catalana.

Tretzena pregunta, RGE núm. 2623/22, presentada en substitució de la RGE núm. 2471/22, relativa a conseqüències en la normativa reguladora del preu del lloguer a les Illes Balears, de la línia adoptada pel Tribunal Constitucional en relació amb la llei catalana, que formula el diputat José Luis Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I PONS:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, Sr. Conseller. Vostè, a la interpel·lació en matèria d'habitatge, la setmana passada ens va dir que a Balears teniem un creixement constant de població a raó de 20.000 habitants més cada any.

Una vegada coneguda la setmana passada la decisió del Ple del Tribunal Constitucional que estimava per unanimitat el recurs d'inconstitucionalitat interposat a la llei catalana, anul·lada la limitació sobre els preus de lloguer i sent una opció manifestada en reiterades ocasions -tant per vostè com per la Sra. Armengol- dels preus de lloguer, segueix apostant per aquesta opció, Sr. Conseller?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Camps. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

Moltes gràcies, Sr. President. Vostè en la pregunta, l'ha modificat una mica, Sr. Camps, diu les conseqüències, que com afecten o les conseqüències de la sentència aquesta. Nosaltres a Illes Balears no disposam d'una normativa específica que reguli el preu del lloguer. Per tant, aquesta sentència que va a la Llei 11/20, de 18 de setembre, no ens afecta en res.

Aquí podria acabar la meua resposta i ja està. Si vostè el que vol és fer un debat sobre el tema de la regulació del preu del lloguer, li diré que sí, que a nosaltres ens agradaria regular el preu del lloguer, tal i com diu la llei estatal, i per això hem demanat una normativa que habiliti poder-ho fer des de les comunitats autònomes, en la línia que diu la llei estatal, que és determinar les zones de tensió -que es determinen també quines són les zones de tensió- i després poder regular un preu màxim de lloguer, que és el que volem fer.

Per tant, la llei, efectivament, la normativa que es va aplicar a la llei catalana està ara en suspensió, i nosaltres pensam que ens ha d'habilitar la llei nacional. Tant de bo poguéssim fer-ho abans, perquè la voluntat d'aquest govern segueix sent regular el preu del lloguer, efectivament.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I PONS:

Gràcies, Sr. President. Sr. Marí, vostès van de fracàs en fracàs; fa set anys que tan sols han estat capaços de lliurar 14 pisos de nova construcció; de les seves famoses (...) inicials al mes de març, de 56 unitats, el mes de novembre van quedar en 16, cosa que a dia d'avui encara no estan en circulació.

Insisteixen a voler intervenir el mercat amb limitacions, amb més prohibicions i restriccions que vulnereu principis i drets reconeguts del lliure mercat de competència, que interfereixen de ple en competències impròpies d'aquest govern, en comptes d'esforçar-se d'una vegada en les seves pròpies competències i fer alguna cosa viable amb garanties i deixar d'especular i vendre titulars que no resolen les necessitats reals dels ciutadans de les Balears.

Per exemple, treballar per augmentar d'intensitat d'ús residencial amb la finalitat de permetre la construcció de més habitatges necessaris sense consumir més territori; agilitar la tramitació d'expedients perquè les llicències d'obres es concedeixin en un termini de tres mesos; incrementar l'import de les línies de deducció per arrendament d'habitatge a l'impost sobre l'IRPF i crear una nova deducció per als arrendadors que incorporin els seus habitatges al mercat de lloguer d'habitatge

permanent; implantar d'una vegada una veritable política d'habitatge per als joves menors de trenta-cinc anys, avals per poder comprar, construir o reformar un habitatge; implantar un tipus superreduït del 2% per a la compra d'habitatge habitual per als joves menors de trenta-cinc anys, famílies nombroses o monoparentals; pagar els ajuts pendents per al lloguer del 2020, que encara tenen; i treure d'una vegada la relació de tots els ajuts per al lloguer de l'any 2021

Aquestes i altres són les mesures que els proposam que posin en marxa des del Partit Popular per millorar amb garanties les necessitats dels ciutadans. Apostin d'una vegada per donar seguretat jurídica, simplificar l'administració, baixar impostos, donar confiança i deixin de vendre fum.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Camps. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

Moltes gràcies, Sr. President. Nosaltres seguirem fent feina en la línia que li he dit abans. Hem millorat també aquest observatori de preus a les Illes Balears, que segurament quan tendrem la habilitació de la llei estatal ens donarà indicacions i ens donarà criteris per poder-ho regular.

Sap què li passa? Que vostè diu moltes coses, però en realitat té una mica de..., crec que el sorprèn fins i tot la capacitat que tenim nosaltres de fer coses en matèria d'habitatge. Nosaltres hem fet una llei valenta, hem construït més habitatges que mai, hem donat més ajudes que mai, feim tanteig i retracte. El registre de pisos buits ha disminuït moltíssim en aquesta comunitat, i sap per què?, perquè hem exercit el tanteig i retracte i hem fet ocupacions temporals, també, que han obligat les empreses que tenien pisos buits a posar-los a disposició i el registre de pisos buits en aquesta comunitat, el registre que tenim oficial, ha baixat moltíssim en xifres, i li ho puc demostrar quan vulgui.

Per tant, seguirem fent feina en aquesta línia perquè creim que és el que li fa falta a aquesta comunitat i quan tenguem habilitat amb la llei estatal... per cert, la llei estatal ja parla de incentius fiscals per als particulars que vulguin llogar, però com que vostès, el Partit Popular, han dit que no l'aplicarien on governen ... deuen aspirar a poder governar pertot i no aplicar aquestes normes, que ja entenem que no els agraden, però per això militam a partits diferents.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.14) Pregunta RGE núm. 2474/22, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a pobresa energètica.

Catorzena pregunta, RGE núm. 2474/22, relativa a pobresa energètica, que formula la diputada Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, president. Sr. Yllanes, estamos sufriendo la mayor subida de precios de los últimos 33 años, entre ellos el de la luz, y no es algo coyuntural, porque es algo que viene dándose desde hace más de un año. ¿No considera que el hecho de que ustedes gobiernen ha ayudado a esa pobreza energética? Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el Sr. Vicepresident i conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Gracias, Sr. Presidente. Gracias, Sra. Riera, por su pregunta. Todo lo contrario, tenemos diagnosticado el problema en Baleares y estamos aplicando medidas políticas precisamente para combatir la vulnerabilidad de muchas familias en esta comunidad autónoma. Gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller, té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gracias, presidente. Sr. Yllanes, ahora que queda poco para elecciones están ustedes diagnosticando, inaugurando obras inacabadas. Pero mire, sí, sus políticas son parte de lo que ha causado esta pobreza energética, y las familias no pueden cubrir sus necesidades básicas, tienen que elegir entre comprar alimentos o pagar la luz. La Universidad balear, por ejemplo, ha tenido que cortar la calefacción y prohibir las estufas, porque es un artículo de lujo que ya no se puede permitir, le viene justo encender la luz el tiempo de las clases. Pero claro, es que como ustedes no saben lo que pagan de luz, su propia ministra la Sra. Yolanda Díaz no sabe lo que paga de luz porque, claro, lo paga el ministerio, que somos todos, pero mientras tanto ustedes se están forrando -y lo repito-, se están forrando. El dinero público que ustedes utilizan sale de los bolsillos de la gente, de sus impuestos y de sus nóminas...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

... y a medida que suben los precios suben los impuestos, la gente se hace más pobre y ustedes se hacen más ricos...

(Continua la remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

... y no nos sirve, Sr. Vicepresidente, que dé la culpa a los demás de la subida de los precios ni a la guerra de Ucrania, que lleva quince días. Son sus políticas intervencionistas las que han sumido a millones de españoles en la pobreza más absoluta. Malas políticas que ya nos sumieron en el año 2020 como la comunidad de la mayor pobreza energética, según los informes de Càritas, malas políticas que continuaron en 2021 cuando los informes de EAPN dijeron que en Baleares había 266.000 personas en riesgo de exclusión social.

Pero, claro, es que si miramos hacia atrás, ¿no eran ustedes los que el año 2015 se manifestaban por el precio de la luz que era diez veces menor que ahora?, sí, eran ustedes. ¿No eran ustedes los que le decían al Sr. Rajoy en el año 2016 que era culpable de 7.000 muertos a causa del frío por pobreza energética?...

(Alguns aplaudiments)

... sí, eran ustedes. ¿Han perdido ahora la calculadora para calcular las víctimas del frío?

Curiosa forma de entender la política, Sr. Yllanes. Y llevamos mucho tiempo pidiéndoselo, dejen de hacer titulares e inaugurar obras y bajen los impuestos y exijan al Sr. Sánchez que baje el IVA de la luz al 4%, como le ha dicho el presidente Feijóo, porque ya está bien de hacerse fotos con los socialistas y seguir sin dar ni siquiera una patadita por conseguir el régimen fiscal que necesitan estas islas. *Gràcies, Sr. President.*

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Gracias, Sr. Presidente. Por un momento me he sentido en el Parlamento de Galicia, ¡caray, qué entusiasmo! Usted ha hablado de titulares...

(Alguns aplaudiments)

... el titular que dio ayer ese señor que con el sueldo público que cobra de los gallegos se vino a dar un paseíto por Baleares, pero vamos a hablar de lo que hacemos aquí.

Ayer anunciamos 233 millones de euros como inversión, plan de inversión, para la transición energética. Verá, de esos 233, 30 están específicamente, específicamente, destinados a combatir la pobreza energética en Baleares. Y no sólo eso, sino que además de todo ese paquete de inversión habrá también el de generación y almacenamiento de energía con fines sociales, que también combatirá la pobreza energética, porque somos enormemente eficaces. A través de lo que ustedes han calificado en alguna ocasión...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

... su portavoz ha calificado en alguna ocasión de chiringuito, y que es el Institut Balear de l'Energia, empresa pública de energía de Baleares que es ejemplo para todo el Estado. A través del Institut Balear de l'Energia estamos estableciendo lo que se llama autoconsumo compartido. Ya hay uno funcionando en Santa Eugènia. Y aquí ¿a quién se favorece especialmente?, a las familias en situación de vulnerabilidad; y precisamente cuatro familias se favorecen ya en Santa Eugènia de la producción de electricidad que se hace a través de las placas instaladas por el Institut Balear de l'Energia en el colegio público de Santa Eugènia.

Por tanto, estamos precisamente no lanzando proclamas sino que estamos adoptando medidas precisamente para combatir la pobreza energética. Me hace usted este gesto, no, cuatro familias en el proyecto de Santa Eugènia, que ya está funcionando, pero tenemos otros proyectos, treinta para el año que viene, seis más para el año pasado en donde va a haber familias en situación de vulnerabilidad que se van a aprovechar de precios de coste de la energía eléctrica, además producida a partir de fuentes renovables.

Aquí caben dos posibilidades, que ustedes trabajen aquí en Baleares con nosotros o que ustedes concentren toda su atención en lo que ha dicho el presidente de Galicia. Por cierto, ustedes son el partido que cuando gobernaba acabó con la empresa pública de energía en España, Endesa, y la privatizaron. Ustedes retrasaron durante ocho años con el impuesto al sol el desarrollo de renovables en este país. Por lo tanto, ustedes son también directamente responsables de que haya pobreza energética en España.

Gracias, Sr. Presidente.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.15) Pregunta RGE núm. 2625/22, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, rectificada amb l'escrit RGE núm. 2638/22, en substitució de la RGE núm. 2464/22, relativa a mesures per mitigar les conseqüències socials i econòmiques de l'encariment dels costos del transport marítim.

Quinzena pregunta, RGE núm. 2625/22, rectificada amb l'escrit RGE núm. 2638/22, i presentada en substitució de la RGE núm. 2464/22, relativa a mesures per mitigar les conseqüències socials i econòmiques de l'encariment dels costos del transport marítim, que formula el diputat Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia a tothom. Bon dia, Sra. Presidenta. És evident que l'encariment del combustible està causant una gran inquietud a tots els països del nostre entorn perquè, evidentment, suposa multiplica el cost de nombrosos béns de consum, d'aliments, béns de primera necessitat, i aquest problema, com passa sovint, no?, moltes vegades analitzam els problemes, a les Illes s'agreuja. Òbviament, gairebé totes les matèries primeres que arriben a aquestes illes arriben per transport marítim, gairebé tots els productes manufacturats que produïm en aquestes illes o els productes agroalimentaris surten a través del transport marítim. Per tant, l'encariment del transport marítim és extremadament preocupant per a les nostres illes, per l'encariment del cost de la vida i per l'encariment dels costos de producció de les empreses.

Deia que això és més greu a les Illes, i per això ja és un tema que és objecte de debat moltes vegades, objecte de preocupació per part del Govern, objecte de preocupació per part d'aquest grup parlamentari. La pregunta per intentar trobar el vessant positiu, considera que aquesta situació d'emergència en què ens trobem pot servir perquè veiem satisfeta alguna de les nostres reivindicacions històriques en temes de transport marítim?

Gràcies Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Castells, per la seva pregunta que, efectivament, és l'ocupació màxima del Govern de les Illes Balears. Desgraciadament, estam davant una guerra absolutament injusta de Rússia contra Ucraïna, que està posant en una problemàtica enorme, no només la situació, que és la primera a atendre, humanitària, la crisi humanitària, per tant, les persones que estan patint directament això, sinó que és una

forma també de posar en contra o d'intentar anar en contra dels valors europeus.

Per tant, estam en un moment delicat, que tindrà també, sens dubte, afectacions econòmiques que ja estam veient en el dia a dia i que, sens dubte -com vostè plantejava també- el fet de ser illes ens presenta alguna sèrie de vulnerabilitats, també alguna sèrie de potencialitats perquè la nostra economia no és en indústria electrointensiva, sinó que és un altre tipus d'economia, però això és un debat molt més ampli.

Què hem acordat aquest cap de setmana a la Conferència de Presidents?, em permetrà que faci un relat una mica més ampli perquè crec que és important.

Primer de tot, estam en un moment delicat, és necessària altesa de mires política, és necessària unitat d'acció a nivell europeu, a nivell espanyol, a nivell de comunitats autònomes, a nivell de forces polítiques.

Hem acordat que s'ha de fer un pla estatal de prendre mesures econòmiques en molts de sentits molt àmplies i diversos, que ha de beure de les propostes de les comunitats autònomes, de les propostes dels agents socials i econòmics, de les propostes de les forces polítiques.

Aquesta comunitat autònoma està treballant ja dins en el si del Govern per poder presentar aquesta sèrie de mesures, que, òbviament, algunes tenen efecte important sobre el transport marítim, com jo ja vaig plantejar aquest cap de setmana a l'illa de La Palma, però nosaltres volem fer molt més àmplia aquesta... com treballam les mesures que presentarem en aquest pla estatal.

Per tant, li vull anunciar que demà mateix convocam els consells insulars, mesa de diàleg, on ens reunirem evidentment amb els sectors econòmics per pactar aquestes mesures, que convocarem el Pacte de reactivació de forma imminent també, per poder treballar conjuntament aquestes mesures a presentar al pla estatal i que jo avui mateix demanaré compareixença en el Parlament per tenir un debat assossegat i esper que d'alçada amb les necessitats que tenen els ciutadans en aquests moments.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, presidenta. Té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Bé, doncs, Sra. Presidenta, crec que fa molt bé a demanar aquesta compareixença i crec que serà molt interessant poder tenir aquest debat aquí, no?

Jo crec que les situacions d'emergència i extraordinàries com les que vivim, tal vegada les hem d'aprofitar per aconseguir coses que fins ara se'ns han resistir, per exemple, durant la crisi de la COVID es va suspendre temporalment el

lindar màxim de subvencions, la famosa regla de minimis, que ens afecta tan negativament.

Per tant, en una situació molt negativa a vegades podem trobar una solució als problemes recurrents, no?, i per tant, aquí torn al problema, a la gran reivindicació per afavorir o per compensar els costos del transport marítim, i això està inclòs en el nostre règim especial de les Illes Balears, la possibilitat que aquest límit de... màxim de subvencions, que ara està fixat en 200.000 euros cada tres anys, pugui tenir un lindar més ampli, està previst en el nostre règim especial de Balears, la possibilitat que les compensacions al trànsit de mercaderies, el trànsit marítim de mercaderies quedi exclòs d'aquesta regla de minimis, és a dir, són objectius que tenim marcats, que políticament compartim, que tenim fixats com a possibilitat en el règim especial de Balears i tal vegada ara hem d'aprofitar aquesta situació perquè les Illes, a més a més encapçalam la Comissió d'illes dintre de la Conferència de Regions Perifèriques, les Illes d'alguna manera alcin la seva veu i facin veure que de tota aquesta problemàtica que vivim a les Illes sempre la patim doblement i, per tant, de forma més greu.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Sí, gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Castells, efectivament aquest cap de setmana jo ja vaig tractar la qüestió de mínims que crec que aquest és fonamental, l'ampliació a 2,3 milions d'euros cada dia 30 de juny, per tant, és absolutament necessari que la Unió Europea la prorrogui més temps, és necessari que al decret de transport no només vagin subvencionades les matèries transformades, sinó també les matèries primeres perquè això té una afectació molt important al sector primari.

Cal recordar que sabem treballar junts, Sr. Castells, ho hem fet durant aquesta terrible pandèmia de la COVID, que a les Illes Balears les empreses de transport han rebut 30 milions d'euros en les diferents línies de subvenció que ha fet el Govern de les Illes Balears i en aquesta línia seguirem treballant conjuntament amb els sectors econòmics i conjuntament amb la Federació Balear de Transports amb la qual estam contínuament en contacte i li agraesc aquesta col·laboració directa amb el Govern de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.16) Pregunta RGE núm. 2459/22, presentada pel diputat Sr. Josep Melià i Ques, del Grup P arlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a aposta del sector nàutic.

Setzena pregunta, RGE núm. 2459/22, relativa a aposta pel sector nàutic, que formula el diputat Josep Melià i Ques, del Grup P arlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. Té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats, Sra. Presidenta, com vostè sap perfectament, la indústria nàutica és un sector molt important de les Illes Balears i és un sector diversificador de la nostra economia, ja que és un dels pocs sectors potents que tenim al sector secundari.

El Pla industrial de les Illes Balears així ho considera i considera que el sector nàutic és un sector estratègic a les Illes Balears, més de 2.000 empreses, més de 5.000 llocs de feina, per tant, ha de ser considerat absolutament cabdal per a les accions polítiques del Govern de les Illes Balears.

Atesa aquesta situació, ens sorprèn quan surten notícies per part de la petita i mitjana empresa que -encara que el vicepresident ho negui amb amb el cap, la notícia existeix- Palma perdrà més de 80 milions d'euros per... perquè s'amplia el varador i, per tant, no hi ha espai per dur a terme les activitats de manteniment i reparació de grans embarcacions a les Illes Balears.

Diu la notícia i diu la petita i mitjana empresa de Mallorca en aquest cas que la situació del sector nàutic està al límit i que no és possible que el Govern de les Illes Balears i concretament la Vicepresidència es posi de perfil davant aquest problema, que fan falta accions, i a això s'uneix el fracàs en el tema de les marines seques i el famós Decret Llei 8/2020 que vostès varen treure i varen derogar en quinze dies, una normativa que intentava també afavorir espai per a aquesta activitat.

Per tant, jo li deman: què opina d'aquestes notícies, d'aquesta denúncia del sector nàutic?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sr. Melià. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Melià, per la seva pregunta. Efectivament, coincidesc amb vostè, almanco en això coincidesc amb vostè, en allò altre no, sí que coincidesc amb vostè que el sector nàutic és absolutament estratègic a la nostra comunitat autònoma, que és un sector econòmic que aposta moltíssim per la diversificació, que aposta molt... que aporta moltíssim al creixement del producte interior brut i que aporta moltíssim també a una feina amb un valor afegit important en temes de formació, en temes de salaris, en tema d'estabilitat professional. Per això aquest govern ja va començar la passada legislatura a treballar intensament per potenciar el sector nàutic

a la nostra comunitat autònoma i no són paraules, Sr. Melià, són fets.

Vostè recorda que el Centre del Mar de Maó estava absolutament abandonat, hem aconseguit que sigui un centre de referència nacional i que actui d'una forma intensa a l'illa de Menorca, així com es va plantejar també, perquè era una necessitat del sector, persones formades, perquè vostè sap que al sector nàutic molts de treballadors i treballadores han de venir de fora perquè aquí tenim recursos humans escassos en temes formatius i per això es va plantejar l'FP nàutica, tant a Palma, el centre nàutic, tant a Palma com a la ciutat d'Alcúdia que vostè coneix perfectament.

Així mateix la Fira Nàutica i tot el sector nàutic està conjuntament treballant en Vicepresidència i s'ha reforçat moltíssim tot el que afecta també aquesta comercialització.

No ens hem posat de perfil mai davant aquesta problemàtica que té Autoritat Portuària, que és la que vostè plantejava en aquest moment, sobre els espais i els usos del moll. Vostè sap que les autoritzacions temporals que s'han fet tenen una caducitat i que Advocacia de l'Estat ha advertit que s'ha de cercar alguna solució, que és en el que està treballant Autoritat Portuària en aquest moment amb les dues empreses indicades, però el Govern no es posa de perfil, de fet, el vicepresident aquest dijous mateix té reunió amb el sector nàutic per ajudar a trobar solucions, però aquesta, la que vostè em plantejava del tema de l'ocupació dins el port de Palma és, evidentment, competència d'Autoritat Portuària que -li ho repetesc- està en negociació amb les empreses i que la previsió d'Autoritat Portuària -com vostè coneix també perfectament- és utilitzar després els espais al moll... els comercials per poder fer créixer el sector nàutic perquè compartim aquesta voluntat.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Presidenta, com vostè sap perfectament el Grup Parlamentari El Pi ve defensant des de fa molts d'anys que tot allò relatiu al sector nàutic hauria de ser competència de la comunitat autònoma i també en el cas del port de Palma. Aquesta és una reivindicació que vostès no han estat capaços de dur a terme, tot i que han votat favorablement les nostres iniciatives, però la indústria nàutica no viu als núvols, viu a terra i viu a la realitat i necessita espai físic. Per tant, més enllà de la formació, benvinguda sigui, més enllà de la innovació, benvinguda sigui, necessitam habilitar espais, tenir espais en condicions.

I això el seu govern no ho està aconseguint. No ho va aconseguir amb les marines seques, no ho està aconseguint l'Autoritat Portuària, amb la qual vostès tenen relacions i necessitam solucions per al sector nàutic i els seus espais d'activitats.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sr. Melià. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Una part almanco que la feina està ben feta, és que duim set anys governant i, efectivament, el sector nàutic ha crescut i, efectivament, necessita més espais, que estic convençuda que Autoritat Portuària arribarà als acords pertinents i tanta sort que governam nosaltres, perquè el Partit Popular volia fer un espai d'oci en aquest espai on s'ha d'ubicar la indústria nàutica a la nostra comunitat autònoma, com tots i totes recordarem.

A més, estam impulsant un altre vessant del sector nàutic, que és fonamental, ahir presentàvem els 233 milions d'euros d'energia, una part important va per l'electrificació de les embarcacions, que també ha de ser un impuls per altres formes de creació de llocs de treball, lligades al sector nàutic.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.17) Pregunta RGE núm. 2476/22, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a mesures davant la inflació.

Dissetena pregunta, RGE núm. 2476/22, relativa a mesures davant la inflació, que formula el diputat Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Gracias, Sr. Presidente. Sra. Armengol, ¿qué medidas va a implantar su gobierno ante la inflación disparada?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Campos, per la seva pregunta. Nosaltres fa temps que treballam amb totes les variants. Vostè sap perfectament que durant aquesta legislatura hem tengut una situació molt complexa a causa de la pandèmia sanitària, que la pandèmia sanitària va fer aturar l'economia a nivell mundial, que a l'hora de reprendre l'activitat econòmica hi ha hagut un problema de subministraments molt alt a nivell internacional, que això sens dubte ha encarat els preus també a la nostra comunitat autònoma, una pujada molt forta de l'energia.

Òbviament, el Sr. Putin estava preparant ja la guerra i té a veure això amb encariment de l'energia que duim temps vivint i que el Govern d'Espanya fa un any que treballa intensament i que aquestes mesures estam lligats a intentar-les amplificar encara molt més. I que, com explicava abans al Sr. Castells, el plantejament que fem des del Govern de les Illes Balears és com hem fet sempre, des del diàleg, des del consens, de la feina rigorosa amb tothom. A veure si aquesta vegada els trobam.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Gracias, Sr. Presidente. Antes la culpa de todos nuestros problemas era del COVID y ahora es de Ucrania y del Sr. Putin. No, Sra. Armengol, el problema es usted, es la gestión de su Gobierno.

La inflación lleva aumentando doce meses seguidos y ahora va a llegar al 8%, que es la más alta de toda Europa, la mayor de la historia de España, pero es que, además, en Baleares venimos de la mayor caída del PIB de toda Europa. Sra. Armengol, antes de la invasión rusa a Ucrania, el precio de la luz ya se había multiplicado por cinco y la gasolina ya costaba el doble. Son usted y el Sr. Sánchez los responsables.

Miren, en Polonia, donde según sus delirantes discursos, gobierna la malvada ultraderecha, están pagando la luz un 65% más barata, por la reducción de los impuestos y porque allí además se rien de la Agenda 2030 que nos arruinan. Por cierto, es el país que más refugiados acoge.

Mire, Sra. Armengol, digan la verdad y no mientan más a los ciudadanos. Más del 50% de lo que pagamos por los combustibles son impuestos, le podría haber dicho al Sr. Pedro Sánchez, ahora que ha estado con él, que bajara los impuestos, que aplicara un IVA reducido al combustible, que la gasolina la pagamos ya a 2 euros el litro. Pero la realidad es que usted, su gobierno, en vez de aprobar ayudas extraordinarias para los transportistas y para los payeses que ya no pueden vivir, da 700.000 euros a los medios en catalán, 40 millones a una televisión autonómica que no ve nadie, mantiene 56 empresas públicas y más de 200 cargos, cuyos sueldos -sólo sus sueldos- nos cuestan 14 millones de euros al año. Con unos precios altísimos, que arruinan a trabajadores autónomos y a las familias en general, ustedes, socialistas y comunistas, en vez de ayudar a la gente, como proponemos desde VOX, dedican más de 20.000 millones de euros para eso que llaman políticas feministas transversales, o más de 20 millones de euros a los sindicatos UGT y Comisiones Obreras. Y lo hacen para que los trabajadores no salgan a la calle.

Pero mire, esto les va a salir mal, porque este sábado 19 saldrán a la calle convocados por VOX y por el sindicato Solidaridad y los ciudadanos les van a decir ¡basta ya!, les van

a decir a todos ustedes que se vayan. Castilla y León es el primer aviso.

(Algunes aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. A veure, vostès sempre amb la demagogia. Miri, la inflació no és una qüestió només de les Illes Balears, és una qüestió europea i amb molta càrrega de política internacional, Sr. Campos, per si no se n'ha adonat. Tenim una situació complexa i difícil, que s'espera de tothom una mica d'altura de mires. Jo de vostè no esper res, Sr. Campos, però la societat espera alguna cosa més que aquest discurs banal.

L'energia ha pujat d'una forma dramàtica, pel sistema reguladori europeu, que marca la tarifa de l'electricitat en base al preu més car que té el recurs més escàs, que és en aquest moment el gas. I aquesta és la realitat, que ha augmentat un 470%, ni més ni manco, Sr. Campos.

Aquest govern treballa i treballarà intensament en benefici de la ciutadania, donant suport als sectors econòmics, donant suport a les empreses, donant suport a les famílies, com hem fet durant aquests dos anys terribles de pandèmia sanitària. I ho hem fet malgrat vostès, perquè vostès varen votar en contra dels 855 milions d'euros, que una part important ha anat al sector de transport de la nostra comunitat autònoma,...

(Algunes aplaudiments)

... ni més ni manco que 30 milions d'euros. Vostès han votat en contra de la pujada de les pensions i de la pujada de salaris, Sr. Campos. Per tant, no em parli de les persones vulnerables.

Miri, tenim una guerra d'una persona autoritària que amb un discurs d'odi està intentant desestabilitzar el món europeu, a tota Europa. Hi ha coses que afecten molt directament l'estabilitat. Una és, sens dubte, aquesta guerra. L'altra és també els discursos d'odi, discursos homòfobs, xenòfobs, que vostè comparteix amb el Sr. Putin.

Sr. Campos, malgrat que ara es dediquin a esborrar piulades, els aliats són vostès i els que haurien de donar alguna explicació són vostès, ja està bé de tractar la gent d'aquesta manera, ja està bé de posar-se sempre de perfil i de mai no estar a disposició de la ciutadania.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.18) Pregunta RGE núm. 2478/22, presentada per la diputada Sra. Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a mesures defensades per a Balears a la Conferència de Presidents.

Divuitena pregunta RGE núm. 2478/22, relativa a mesures defensades per a Balears a la Conferència de Presidents, que formula la diputada Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Gràcies, president. Hoy nos cuesta el doble llenar el depósito de gasolina, la cesta de la compra se encarece un 30% más que en la media de países de la eurozona, usted no lo dice. Los ciudadanos llegan a final de mes cada vez en peores condiciones económicas, con una merma de su capacidad de ahorro y de gasto; una situación que lastra la actividad y que empobrece a las familias, a los autónomos que están con el agua al cuello. Y la semana pasada, Sánchez dice que la culpa la tiene Putin y usted hoy se suma. Y uno es que se echa a temblar con tanta irresponsabilidad.

Mire, no entiendo el conformismo de unos y el triunfalismo de otros este domingo. Déjense de puestas en escena y dígame qué ha traído de la Conferencia de Presidentes más allá de buenas intenciones y de un compromiso vago de rebajas fiscales.

Presidenta, ¿qué medidas ha defendido para Baleares en la Conferencia de Presidentes? Y conteste por favor a las preguntas, que es que nunca lo hace.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Guasp. A veure, primer posem-nos tranquils, crec que els diàlegs, els consensos, la possibilitat de trobar respostes a una situació absolutament complicada, és necessari per poder prendre les millors decisions. O vostè sabia que hi hauria una guerra de Rússia contra Ucraïna i que tendríem aquesta situació en aquests moments? Perquè clar, és que així és molt fàcil, Sra. Guasp, però la realitat és molt dura i la realitat és que venim d'una pandèmia sanitària -jo abans li contestava al Sr. Campos-, posar en marxa l'economia després d'una aturada, va crear, sens dubte, una problemàtica de subministres important a tot el món, va crear una pujada de preus important a tot el món i hi ha un encariment de l'energia, que fa un any que el Govern d'Espanya està treballant amb mesures concretes a les quals vostès no han donat suport, Sra. Guasp. Aquesta és la realitat.

A partir d'aquí, en aquesta Conferència de Presidents, què hem tractat?, ho tornaré a explicar. És evident, una situació d'incertesa i de dificultat, on per prendre decisions s'han de fer propostes rigoroses -aquest govern hi està treballant

intensament-, entre les quals vàrem presentar mesures, que vàrem demanar al Govern d'Espanya sobre diferents qüestions, afecten la insularitat, afecten el transport, com és evident, afecten el sector primari, afecten el sector de transports, un fons COVID, un fons transitori, fins que tinguem el sistema de finançament autòmic, perquè les comunitats autònomes ho necessiten, tot això ho he demanat a la Conferència de Presidents, com no pot ser d'altra manera. I hem fet un acord de totes les comunitats autònomes amb tots els governs i el Govern d'Espanya per fer front a aquest pla estatal que s'ha de construir en base a les propostes.

I repetesc, la meua decisió és convocar els agents socials, convocar les institucions, convocar el Pacte de reactivació econòmica, convocar tots els sectors afectats, fer una compareixença en el Parlament i junts presentar les propostes a aquest pla estatal que ha de facilitar la possibilitat d'intentar posar ordre. És clau el Consell Europeu de dia 24 i dia 25 de març, Sra. Guasp, perquè és clau que es canviï el sistema reguladori energètiques, que és la mare de tots els problemes en qüestió de preus.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Es que lo sabía, no me ha vuelto a contestar a mis preguntas. Mire, presidenta, el IPC esta desbocado desde octubre, desbocado, dejen de mentir...

(Remor de veus)

¿Por qué se ha vuelto a conformar con un acuerdo de mínimos de esa Conferencia de Presidentes? Pasen de las palabras a los hechos, medidas concretas, no más compromisos o promesas.

Y llegan tarde, porque llevamos desde octubre, le repito, pidiendo soluciones.

Y mire, estoy con usted en que son necesarias ayudas para el transporte, a la energía, al sector primario, pero ¿por qué usted no reclamó a Sánchez el desarrollo de la parte fiscal del REB este domingo, para que los ciudadanos no suportemos un doble impacto: la subida de precios y la insularidad?

Y mire, no se puede decir, como Feijóo, que el Gobierno se forra con los impuestos, ni engañar, como hace usted también, con un pla de inversión de 230 millones, que eso va a reducir el precio de la energía.

(Remor de veus)

Hagan política para adultos, dejen de hacer trampas a los ciudadanos y aprueben soluciones a corto plazo, que es que usted no habla de medidas...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

... a corto plazo. No vendan futuribles y apoyen las medidas, sí, rigurosas, como usted dice, rigurosas, que le hace mi partido, Ciudadanos, que acabamos de registrar ahora mismo. Espero que tengan el apoyo de ustedes: bajada de los impuestos especiales y del IVA que grava los combustibles, la energía y los productos básicos; segundo, la prórroga del IVA súper reducido de la electricidad hasta final de 2022; tercero, adapten los tramos de IRPF a la inflación; cuarto, dejen sin efecto el sablazo fiscal que les propone Podemos.

Y usted, como presidenta de esta comunidad autónoma, lo que tiene que hacer es exigir el REB, y aprobar medidas concretas que alivien los bolsillos de la gente y los autónomos, y no esperar, como siempre, al comodín de la Unión Europea y el de las ayudas...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp.

(Algun aplaudiment)

Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. A veure, Sra. Guasp, haurien d'estudiar una mica.

(Remor de veus)

La part del Règim Especial de les Illes Balears que és important en aquest moment és la de transport, i és la que està aprovada i és la que lluitam perquè el decret de transport inclogui més mercaderies de les que s'apliquen en aquest moment, que estam estudiant la part necessària del sostre de *minimis*, que és absolutament fonamental.

La part que queda, que l'hem defensada i la seguirem defensant, és per a deduccions a empreses que facin inversió per a modernització, que no té a veure en aquest moment amb el que plantejam. Per tant, haurien de saber de què parlam i com parlam, perquè el tema és greu, el tema és delicat.

I jo què esper? Unitat d'acció, esper treballar conjuntament, esper rigor en les propostes. I, sens dubte, la voluntat de pacte, com l'hem demostrada durant tot aquest temps, Sra. Guasp, està estesa també al seu grup parlamentari.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.19) Pregunta RGE núm. 2475/22, presentada pel diputat Sr. Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a conseqüències de la invasió russa d'Ucraïna per a les Illes Balears.

Dinovenena pregunta, RGE núm. 2475/22, relativa a conseqüències de la invasió russa d'Ucraïna per a les Illes Balears, que formula el diputat Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Bon dia, Sra. Armengol. Quines conseqüències té o tindrà la invasió d'Ucraïna per als ciutadans de les Illes Balears?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Costa. És evident a la seva pregunta la resposta: en aquest moment tenim una situació greu de les persones que moren, essent assassinades, en una guerra absolutament injusta, la primera decisió de les Illes Balears és ser un territori d'acollida, de fet acollim els refugiats, aquest és un dels plantejaments que s'ha fet a La Palma, precisament per treballar tots conjuntament.

L'altra té una afectació econòmica, com hem debatut en el plenari d'avui, en molts sectors i en alguns que són més vulnerables davant aquesta terrible pujada de preus i la pujada de l'energia, que és la clau d'aquestes qüestions. Per això a la Palma es va treballar intensament amb totes les comunitats autònomes, es va arribar a un acord de tothom per donar suport al Govern d'Espanya, perquè dia 24 i 25 de març pugui defensar amb solvència el que es treballa fa un any, que és separació del gas dins la factura elèctrica.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Sra. Armengol, des de fa molts mesos els ciutadans de les Illes Balears veuen amb moltíssima preocupació el brutal increment de preus que pateixen la llum, el combustible, la cistella de la compra.

El mes de febrer, 7,5% d'increment de preus, abans de la guerra, la major pèrdua de poder adquisitiu en dècades. Una

situació que, evidentment, s'ha agreujat arran de la invasió d'Ucraïna.

Ahir vàrem veure les protestes dels autònoms i petits transportistes que ja no poden aguantar més aquesta pujada de preus. Davant aquesta situació, des del Partit Popular duim mesos, Sra. Armengol, duim mesos, demanant-li que baixi els impostos als ciutadans de les Illes Balears, tal com han fet les comunitats autònomes del Partit Popular, mentre vostè es dedica a mirar cap una altra banda o a aplicar les seves típiques polítiques intervencionistes i prohibicionistes.

Sra. Armengol, com és possible que vostè ens digui, i és una realitat, que augmenta la recaptació de l'IRPF i negui la possibilitat de baixar els impostos, en aquest cas, l'IRPF als ciutadans de les Illes Balears per augmentar la renda disponible?

Com és possible que la consellera d'Hisenda ens digui que recaptin moltíssim més de l'impost de transmissions, com a conseqüència de les compres per grans patrimonis de les Illes Balears i no baixin o no eliminin l'impost de transmissions per a joves menors de 30 anys?

Com és possible que vostè no se n'anàs a la Conferència de Presidents i li digués al Sr. Sánchez directament que posi un IVA súper reduït del 4% per a la llum i per als carburants?

Com és possible que vostè no demanàs al Sr. Sánchez que baixi l'impost sobre hidrocarburs perquè els ciutadans i les empreses de les Illes Balears i del conjunt d'Espanya puguin aguantar aquesta terrible situació?

Com és possible que no ens ajudi a aprovar, d'una vegada per totes, el règim fiscal que aquestes illes necessiten per baixar els impostos a les empreses,...

(Alguns aplaudiments)

... als autònoms i a les PIME de les Illes Balears?

Sra. Armengol, vostè viu absolutament desconnectada de la realitat, ja pot intentar desviar l'atenció com parlar de fa 10 anys enrera, però als ciutadans de Balears els seguirà preocupant com pagar la llum, el gas, els carburants i la cistella de compra.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Costa. A veure, jo li tornaré explicar, en aquest moment vivim una situació delicada per la guerra de Putin contra Ucraïna la qual afecta tota la Unió Europea, la clau és separar de la factura de l'electricitat el gas,

en això hem d'anar units i hem de fer feina, perquè aquesta és la mare de totes les batalles.

Sr. Costa, vostè pot venir aquí, li he dit moltes vegades, a fer demagògia de política fiscal,...

(Remor de veus)

... demagògia de política fiscal, que és el que vostè fa, perquè els impostos són absolutament necessaris per garantir l'estat del benestar. O m'explicarà que, si no hi ha impostos, com es manté l'educació, com es manté la sanitat, com es mantenen els serveis socials, com es mantenen les ajudes a les empreses que hem donat i que seguirem donant en aquesta comunitat autònoma?

(Alguns aplaudiments)

Això no vol dir que no s'hagin de fer algunes rebaixes fiscals, que jo vaig demanar a la Conferència de Presidents, sobretot per als sectors més afectats, com el sector de transports i el sector primari, cosa que ja ha compromès el Govern d'Espanya per aprovar al Consell de Ministres dia 29 de març.

Per tant, Sr. Costa, el que no és possible és dir una cosa i fer el contrari quan un governa. O no se'n recorda que qui varen aprovar l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica varen ser vostès? I aquest govern d'Espanya ara l'ha eliminat; varen aprovar l'impost especial sobre l'electricitat, ara s'ha passat al 0,5; varen aprovar l'impost del sol, varen aprovar el cànon hidràulic, varen pujar l'IVA de la llum al 21%, i ara s'ha baixat al 10%.

Per tant, s'han fet deduccions fiscals o rebaixes fiscals per valor de 12.000 milions d'euros. Aquesta és la realitat i és la realitat en què ens trobam, més els bons socials per a les persones vulnerables. I en aquesta línia hem de seguir treballant.

Sr. Costa, nosaltres seguirem estant devora la gent, devora els sectors econòmics, parlarem amb tothom, com sempre hem fet, farem propostes a aquest pla estatal. Vostès on seran? Es tornaran posar de perfil com han fet durant la pandèmia sanitària o d'una vegada per totes seran devora la gent intentant resoldre problemes greus que crea un autoritari com Putin amb una guerra absolutament injusta a Europa?

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

II. Interpel·lació RGE núm. 714/22, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política general en relació amb la subvenció d'estudis i projectes d'investigació per part de l'Institut d'Estudis Baleàrics.

Passam al segon punt de l'ordre del dia que correspon al debat de la Interpel·lació RGE núm. 714/22, del Grup

Parlamentari Popular, relativa a política general en relació amb la subvenció d'estudis i projectes d'investigació per part de l'Institut d'Estudis Baleàrics.

Començam amb la intervenció del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Bonet.

EL SR. BONET I DÍAZ:

Gràcies, president. Bon dia, senyors diputats. Sr. Conseller Company, vull que sàpiga, abans de començar, que, com diuen en castellà, *vengo en son de paz*. De ver que venim amb un to suau, però sí que tenim una sèrie de preguntes relacionades amb una notícia apareguda als mitjans de comunicació referents a l'Institut d'Estudis Baleàrics i necessitam que ens respongui aquestes preguntes. A més, l'altre dia es va aprovar a la comissió la seva compareixença per aquest mateix motiu, si bé nosaltres esperam que avui quedin resoltos tots els dubtes.

Per posar el marc del diàleg, cal recordar que l'Institut d'Estudis Baleàrics és un organisme que depèn del Govern de les Illes Balears i per tant depèn de vostè, Sr. Company, i es dedica al foment de la llengua i la cultura de les Illes Balears, en particular a través de la seva àrea de Cultura. Té com a objectius estratègics, u, consolidar les Illes Balears com un mercat cultural estructurat; dos, fomentar la projecció exterior de la música, les arts escèniques, la literatura, les arts visuals de les Illes, a través de subvencions; tres, el circuit TalentIB; quatre, accions a l'exterior sota el marc Bculture, i cinc, millorar la formació de gestió cultural.

L'àrea de llengua ofereix als ciutadans de les Illes diverses possibilitats d'aprenentatge del català: cursos presencials, semipresencials, a distància, tallers per a joves, etc., i l'àrea de publicacions és la responsable de l'organització de les Jornades d'Estudis Locals, impulsades per l'IEB des del 82, i l'edició de la revista *Estudis Baleàrics*. D'això s'encarrega l'Institut, aquests són els objectius, i no d'altres. És així, Sr. Conseller?

De fa dos anys l'Institut ha destinat la quantia de 200.000 euros per donar suport a projectes d'investigació d'humanitats i de la cultura, projectes d'investigació d'humanitats i de la cultura. I és aquí, amb la publicació al BOIB de les primeres subvencions l'any 2020 on ja varen sorgir els primers dubtes.

El temps per presentar uns projectes d'aquesta envergadura es limitava a manco de tres mesos, amb un estiu enmig. Pensa, Sr. Company, que el temps per presentar-se a aquestes subvencions era el temps just i necessari per a tots els que tenguessin interès a participar-hi? Juliol, agost i setembre són mesos que tant a l'administració com a la UIB vostè sap que o bé tanquen o es redueix molt el volum de feina, però, troba que es podria malinterpretar que justament fossin aquests mesos?

El segon aspecte sobre el qual li volem fer la consulta és sobre la quantia de cada una de les subvencions. Es donaven 10.000 euros o es donen 10.000 euros per cada projecte, 10.000 euros si passen el tall, si el jurat troba que és bo. Bé, voten poc. Vostè sap que hi havia l'any 2000 quatre projectes que el jurat va considerar que eren millors que quatre dels projectes que sí que varen rebre subvenció, però, com sap, a més de la puntuació del projecte també hi ha una puntuació per

la trajectòria del sol·licitant. És a dir, si tu fas un projecte pitjor, però dus tota la vida fent projectes, segurament tindrà subvenció. Si tu fas un “projectasso” increïble, però és el teu primer, possiblement et quedaràs sense. Trob que és un mal negoci, però, vostè com ho veu això?

Tornem a la quantia. 10.000 euros per a cadascun dels vint projectes, però sense fer cap diferència entre el millor projecte i el que en fa vint. M'explico. 10.000 euros a cada projecte sense fer cap diferència, si un projecte té un 89,50, com va ser el projecte amb la millor valoració, o si un altre projecte té un 79,25, com va ser el darrer projecte subvencionat el 2020. Un, 89,50, l'altre, un 79,25 de puntuació total. Això vol dir que el millor projecte pot ser un projecte que hagués duit anys d'investigació, milers d'hores de feina i obtendria la mateixa subvenció de 10.000 euros, i el projecte que ha quedat a la vintena posició, potser sigui un projecte que no ha estat tan treballat, tal vegada manco hores de feina a les seves espatlles o almanco ha estat el jurat que ha pensat i ha valorat que no és tan bo com un altre, però tots varen rebre els mateixos 10.000 euros. Per tant, troba que aquest sistema de subvenció és just al nivell d'exigència que sí que hi ha per a uns projectes i per a uns altres?

El tercer dels temes que costa d'entendre a un ciutadà és que l'IEB pagui 200.000 euros, 10.000 euros per 20 projectes diferents, però aquests no estiguin ni publicats ni elevats als ciutadans perquè els puguin consultar, ni l'IEB els pugui tan sols publicar quan vulgui. Això és així, Sr. Conseller? Els projectes ni es publiquen ni ningú no els pot consultar? Agrairíem una explicació del que es fa amb els projectes que han rebut una subvenció. I, si és així, quina justificació té que l'IEB no pugui fer res amb aquests projectes? És així com diu *Mallorcardiario*, que els guardau a un calaix? O què en feis exactament un pic han rebut la subvenció i els investigadors han lliurat aquests treballs a l'IEB?

Hi ha una altra qüestió que no ens agrada gens d'aquest projecte -i ja li ho dic-, nosaltres pensam que no té cap sentit ni segueix cap criteri ni tècnic, ni lògic, ni acadèmic, ni de solvència tècnica ni d'objectivitat tan sols, i és que cap dels tres membres del jurat sigui d'aquí, de les Illes Balears. No confia vostè en la capacitat dels illencs per ser membres del jurat? Han de venir de Catalunya o de València per valorar-nos com a illencs? Trobam que com a mínim, sinó tots, alguns haurien pogut ser aquí de Balears. No troba vostè que és una mica estrany això?

I relacionat amb l'Institut i el darrer informe de la Sindicatura de Comptes en relació amb les subvencions dels anys 2017 i 2018, aquest organisme posa de relleu les greus deficiències a les subvencions atorgades. I jo sé que vostè no era el conseller els anys 2017 i 2018, però sí que ho era una companya seva, i em sap greu, però li toca a vostè donar-ne certes explicacions. I a més, avui li emmarc això per fer-li una sèrie de preguntes. Aquest informe detallava que entre les deficiències de l'IEB s'observen moltes anomalies i deficiències en relació amb les despeses, el format i el contingut de les factures i especifica que no consta que l'IEB hagi fet cap selecció de factures, les ha considerades totes elegibles, estiguin o no firmades, no apareguin conceptes pels quals es fa la factura i no hi ha cap constància de pagament.

Per evitar que tot això comentat anteriorment torni a passar, l'informe de la Sindicatura de Comptes, recomana a l'òrgan que dóna la subvenció que implementi un sistema de validació i aconsella també que aquest sistema de validació es desenvolupi en un reglament autonòmic. D'aquesta forma es podrà controlar la concurrència de les subvencions així com la conservació i la custòdia d'aquests expedients de subvenció.

Com veu, hi ha acusacions molt dures, però també hi ha recomanacions molt directes. És per això que jo li he de demanar avui si d'ençà que vostè és el conseller i màxim encarregat d'aquest organisme es fa un control exhaustiu de totes les subvencions que es donen i de la seva justificació posterior i, en particular, si es fan d'aquestes subvencions d'aquests 200.000 euros que avui ens ocupen.

Sr. Conseller, esperam que avui pugui donar resposta a aquesta sèrie de qüestions que li hem plantejat.

Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

(La Sra. Vicepresidenta primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bonet. Té la paraula el representant del Govern, el conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura.

EL SR. CONSELLER DE FONDS EUROPEUS, UNIVERSITAT I CULTURA (Miquel Company i Pons):

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bon dia, senyors i senyores diputats. Moltes gràcies, Sr. Bonet, per aquesta interpel·lació que també dóna oportunitat per aclarir alguns aspectes que s'han comentat. Agraesc també el to de la seva intervenció, crec que és positiu, evidentment, per arribar al moll d'os d'alguns aspectes que esper poder aclarir. I, si no és així, durant la meua intervenció, evidentment, com he fet sempre, qued a la seva disposició o a la vostra disposició per aclarir-ho.

Però sí que és important, en alguns casos, és necessari aclarir quins són els conceptes generals amb els quals es mouen algunes d'aquestes convocatòries.

Jo estic convençut que el que avui he plantejat aquí de bona manera es deu, potser, a una falta d'informació, o tal vegada -en alguns casos-, d'entendre el concepte pel qual s'atorguen aquestes subvencions, i no té, evidentment, cap ànim -com ha demostrat- de tergiversar els fets o fer demagogia sobre l'Institut.

L'Institut, com bé ha dit vostè, és un organisme, és un institut dedicat des de fa cinquanta anys, al foment de la llengua i de la cultura de les Illes Balears i engloba tot tipus de disciplines artístiques: arts escèniques, arts visuals, audiovisual, pensament, literatura, còmic, il·lustració i música; i gestionam més de dotze línies de subvenció, convocatòries algunes des de fa més anys, i algunes més noves, com les que vostè ha parlat en qüestió de les d'investigació. Totes, evidentment, i aquí

d'alguna manera també ja responc a alguna de les seves qüestions, segueixen els procediments tècnics i jurídics que marca la legislació vigent. Si s'ha detectat per part de l'IEB alguna anomalia en alguns expedients, com ha fet referència vostè, hem col·laborat des del primer moment, tant amb la Sindicatura de Comptes com també amb l'Advocacia de l'Estat, s'ha detectat i, per tant, s'ha actuat i a la vista estan i són públiques algunes actuacions que hem dut a terme.

No hem de confondre, no hem de confondre, i jo li deman que no vulgui confondre tampoc, la publicació d'uns estudis concrets que tenen com a concepte general aquestes subvencions, aquesta convocatòria, que precisament es basa en la investigació, en la creació, en la possibilitat de donar als autors i als artistes -com dic- la possibilitat de crear, de pensar, noves obres, siguin científiques, siguin literàries o siguin de la disciplina que siguin; perquè evidentment els hem d'ajudar a fer-ho.

Aquesta convocatòria, que va dirigida a ajudar a crear, a pensar i a investigar, que no es publiqui -després, públicament- no vol dir que aquesta obra no s'hagi de presentar dins l'expedient, dins el que és la tramitació ordinària de qualsevol expedient de subvenció. Per tant, que no es publiqui públicament -perquè no totes les obres tenen perquè ser publicades, en aquest moment- no vol dir que aquestes obres no hagin d'estar en poder de la Comissió Avaluadora i de l'IEB per analitzar la seva creació; perquè, si no es crea, evidentment, no es paga. Després, l'artista, l'autor, té la possibilitat de publicar aquestes obres creades a través de una subvenció de suport -que també es gestiona des de l'IEB- a l'edició de llibres de recerca científica o divulgació de les Illes Balears.

Per tant, si l'autor ha creat -gràcies a l'ajuda que li ha donat l'IEB- i considera que aquella obra és mereixedora de publicació, té la possibilitat que es pugui publicar a través d'aquesta ajuda. Per tant, és com un paquet de dues ajudes: per crear i per divulgar.

Hem de deixar clar que el *copyright*, en tot cas, és de l'autor. Per tant, té la decisió de poder publicar o no publicar. Jo li deman, creu vostè que totes les obres -siguin de la qualitat que siguin- han de ser publicades? Jo no n'estic segur, no ho sé, parlem-ne. Són convocatòries que es van crear -com bé ha dit vostè- fa dos anys i, per tant, tenen un marge de millora, com sempre he manifestat, per tal que doni resposta a la necessitat dels autors. Parlem-ne.

El que sí és clar és que la recerca que es fa avui, la creació que es fa avui, potser demà siguin unes obres fantàstiques; per exemple, Dostoievski va trigar dos anys a escriure *Crimen y castigo*, Gabriel García Márquez va estar més de deu anys pensant i creant *Cien años de soledad*, i després va tardar devuit mesos a escriure-la, o Mario Vargas Llosa, per exemple, que també coneixerà segurament, va trigar tres anys en *La ciudad y los perros*. I era Mario Vargas Llosa qui deia: "*Escribir es un refugio extraordinario para encontrar la paz en momentos de desasosiego e incertidumbre*", i per açò mateix, i per açò mateix, dins pandèmia, abocats dins la pandèmia, varem crear aquests ajuts, per ajudar a pensar, a investigar i a crear, als autors i les autores de les Illes Balears.

Tot el camí és important: fomentar el pensament, la recerca, l'esperit crític, és un objectiu de les societats cultes i lliures; imagín que així també ho entenen vostès. Per tant, des del pensament fins a la publicació és important. Si hi ha d'haver algun tipus d'interacció entre aquests ajuts i aquest camí, parlem-ne, estan dissenyades de manera individual per tal de poder fomentar la llibertat de la creació i de la publicació, però si no ha de ser així, parlem-ne.

De fet, aquest model que li estic explicant és un model molt similar al que planteja la comunitat autònoma de Canàries, del País Basc, de Logronyo, fins i tot d'Alacant, amb els quals també varem poder col·laborar per crear aquests ajuts, on vostès governen. Ho dic des del sentit -ni tan sols polític- més tècnic, una manera, independentment de les ideologies, independentment dels criteris polítics que puguem tenir, hi ha casos on diferents partits polítics advoquen per aquest tipus de convocatòries.

Sr. Bonet, ja li he dit: no tot es fa bé, no tot es fa bé, en som plenament conscient; però tampoc no tot es fa malament. Aquests ajuts tenen dos anys de vida, es van crear en pandèmia, com li he dit, i segur que es poden millorar. Tenen la meua total disponibilitat, la porta oberta de la conselleria per compartir, debatre i aportar millores en aquesta i altres convocatòries, i fins i tot a totes les polítiques culturals en general. Jo els hi esper, i crec que el sector també.

Per tant, jo qued a la seva disposició, més enllà de comentar aspectes concrets de dades, de temporalitat, de jurat -que no sempre es fa igual, fins i tot cercam la major independència possible amb el sector per tal que siguin el més transparent.

Per tant, mà estesa a la col·laboració amb el Partit Popular i amb tots els partits, per fomentar el sector de la cultura, per millorar les bases de les convocatòries i així establir una política cultural potent i independent a les Illes Balears.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Intervé el Sr. Bonet.

EL SR. BONET I DÍAZ:

Gràcies, vicepresidenta. Sr. Company, abans li he fet sis preguntes, i vostè me n'ha contestat, més o manco, tres, més o manco.

No ha parlat del temps de publicació, que a nosaltres ens preocupava. No ha parlat tampoc de la qualitat de les obres i la quantia de les subvencions. I ha passat per damunt dels membres del jurat, que cap fos d'aquí, de les Illes Balears.

Sí que ha començat a tractar el tema de la justificació de les subvencions, tal i com li ha demanat la Sindicatura de Comptes, i ha parlat més extensament de si aquestes obres s'han de publicar o no s'han de publicar.

I vostè m'ha demanat una cosa i jo li vull contestar. Jo pens que si són mereixedores d'una subvenció -de rebre 10.000

euros-, haurien de ser dignes de ser publicades i, per tant, a la seva pregunta de si totes s'han de publicar, jo li dic que si s'han subvencionat sí que s'haurien de publicar, evidentment.

Com li he dit al començament de la interpel·lació, no hi havia cap ànim de polemitzar amb vostè -i no n'hi ha-, però sí que necessitam que resolgui aquests dubtes, perquè si no haurem d'anar a una compareixença... quan es faci en aquest plenari i tornar a insistir en tots aquests temes quan avui podria quedar resolt tot.

Per tot i les seves explicacions, no s'entén que els projectes que han rebut aquests 10.000 euros de subvenció no es publiquin ni estiguin a l'abast dels ciutadans per a la seva consulta, està -com ha dit vostè- dins l'expedient i a disposició de l'IEB, però no a disposició de tothom.

Vostè ha d'entendre que en el carrer ningú no comprèn de cap de les maneres que l'administració pagui 200.000 euros -és que estam parlant d'una quantitat que a dia d'avui és una quantitat important, 10.000 euros de subvenció per a 20 projectes- i aquesta administració no tengui com a mínim el dret a coeditar-les, ja no dic que les publiquin perquè sí, però que tengui almanco aquest dret a coeditar-les. Tècnicament vostè ho pot justificar com vulgui, però en el carrer això és que no s'entén.

Pagam, per a què exactament, per a què a un investigador, que segurament ja tenia aquest projecte d'investigació, se li donin aquests 10.000 euros, aquest projecte que tenia guardat aquest investigador a un calaix del seu despatx ara passi a estar a un calaix de l'IEB? Ha d'entendre que la gent pensi que l'IEB està tudant els doblers, i no farà moltes voltes damunt aquest tema ni en aquest redol perquè no li..., és que ni consumiré els cinc minuts que tenc, però el que més preocupa de tot això, si bé tots els temes que hem comentat són igual de preocupants, és que s'atorguin aquestes subvencions amb criteris que, segons pareix -segons pareix-, poc o res no tenen a veure amb la finalitat darrera de l'Institut d'Estudis Balearics, que, tal i com he començat a la meua explicació, tenen com a objectiu fomentar la cultura i la llengua de les Illes Balears, i uns treballs que mai no es publiquen -uns treballs que mai no es publiquen-, uns projectes que queden dins un calaix *por los siglos de los siglos* no serveixen per fomentar res, no serveixen per fomentar ni la llengua, ni la cultura, ni res de res.

Podem arribar a entendre la seva necessitat de subvencionar aquestes feines. Podem arribar a entendre la seva necessitat de subvencionar aquestes persones, però no es pot fer així, no es pot fer des d'Estudis Balearics, ho podria fer si vol des de la seva Direcció General d'Universitats, que també és seva, però no de l'IEB, perquè donar competències que no li corresponen a l'IEB i deixant de banda competències pròpies poden dur a un desprestigi d'aquest institut que ningú no vol, ni vostè ni nosaltres, li ho assegurem.

Esperam que faci una volta a aquestes subvencions, perquè pensam que aquesta no és la manera de fomentar ni la cultura ni la llengua de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bonet. És el torn de contrarèplica del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura.

EL SR. CONSELLER DE FONDS EUROPEUS, UNIVERSITAT I CULTURA (Miquel Company i Pons):

Moltes gràcies, presidenta. Gràcies, Sr. Bonet, per la seva rèplica... Vostè diu que he contestat tres de les sis preguntes, jo els dic que sí, que segurament no hauria contestat... no hauria contestat a tot perquè, d'alguna manera també, hi ha criteris subjectius o opinions subjectives en la resposta. No totes les convocatòries públiques de subvencions tenen tres mesos per presentar els seus treballs, n'hi ha que tenen quinze dies, n'hi ha que tenen vint dies, n'hi ha que tenen un mes, n'hi ha que tenen sis mesos, tot depèn, i sobretot quan cau la convocatòria, eh?, quan s'obre, tot depèn també de la càrrega de treball que hi hagi i de la gestió que es fa en aquest cas de tot l'institut, totes les convocatòries que hem de treure, més de dotze convocatòries en un any i més en any de pandèmia, que era quan van començar aquestes convocatòries.

Com jo li dic sempre al sector cultural quan ve, sigui quin sigui, quan ve al despatx i em plantegen problemàtiques com aquesta, intentam tancar un calendari, pactar un calendari, que tant als funcionaris com al sector els pugui anar bé, concorde poder obtenir la publicació d'algunes o d'altres. Per tant, si aquestes convocatòries... jo entenc perfectament que si surten durant l'estiu poden ser complicades o no, perquè depenen de l'objecte que té la convocatòria, tal vegada l'estiu és el millor moment per poder treure aquest tipus de convocatòria. Joestic segur que d'altres convocatòries, que n'he gestionades moltíssimes de tots els sectors econòmics, segurament l'estiu no és el millor moment per treure una convocatòria, però tal vegada aquestes sí, pel procés, per l'objecte que tenen. Per tant, és una qüestió subjectiva que... s'ha de treballar, s'ha de treballar i segurament s'haurà de millorar.

Jo no crec que sigui una condició *sine qua non* el fet d'haver aportat 10.000 euros a una obra i, per tant, després s'hagi de publicar sí o sí. Pensem-ho, jo li dic mà estesa, porta oberta per anar a pensar-ho i anar a cercar la millor de les solucions. Tal vegada la publicació no és una solució, tal vegada és donar a conèixer l'obra, fer una taula de conferències, fer una exposició, poder crear un debat, poder interactuar amb la Universitat i amb aquella obra, per tant, hi ha infinitat de possibilitats amb les quals nosaltres estam totalment... totalment oberts.

I, com li he dit, no és que..., jo no partesc de la base -com vostè ha afirmat- que quedi dins un calaix. Jo crec que hem de posar en valor, hem de fer èmfasi en la capacitat de creació dels artistes i els autors i autores de les Illes Balears i el que avui pot estar dins un expedient i dins un calaix, demà pot ser una gran obra i per açò hi ha mecanismes i eines perquè així sigui. Que hem d'impulsar que la majoria de creacions que es puguin fer des d'aquest àmbit de convocatòria puguin acabar sent grans obres?, i tant que sí, aquest és l'objecte i és l'objectiu que tots tenim.

Jo en el que no estic d'acord és que des de l'IEB no es doni impuls a aquest tipus de polítiques. L'Institut d'Estudis Baleàrics és un institut d'Estudis Baleàrics i, per tant, quan parla d'estudis parla de recerca i parla de creació i parla d'investigació. Per tant, crec que la base de qualsevol publicació o de qualsevol estudi que es pugui fer és tenir aquest espai de creació i d'investigació.

Vostè també ha parlat dels membres del jurat. Miri, el primer any, a la convocatòria del 2020 va ser un jurat amb gent d'aquí de Balears i crec que hi havia alguna incorporació forana; el segon any es va fer en col·laboració amb especialistes, amb tècnics de Catalunya, València, etc., també per fomentar d'alguna manera la independència de l'avaluació, no és un blanc o negre, hi pot haver perfectament matisos en aquesta qüestió, tenim convocatòries en les quals es fa de manera mixta, convocatòries en què es fa de manera totalment des de l'àmbit balear, convocatòries que es fan des de col·laboració amb Catalunya, amb universitats de Catalunya o també amb instituts i universitats de recerca de la Comunitat Valenciana.

Per tant, no hi ha cap..., i agraesc, ho ha dit, no hi ha cap ànim de polemitzar. Per tant, no hi ha cap ànim tampoc de blindar cap tipus de gestió, cap tipus de model i, per tant, amb açò queda tot dit.

I per reafirmar, el *copyright* és dels autors, eh?, és dels autors. Sí que... sí que si volen publicar aquella obra ho han de fer sota els criteris i amb consens amb l'Institut d'Estudis Baleàrics, i així ho posa a les bases. Per tant, sí que som copartípeps d'aquesta publicació i també, si s'adhereixen a l'ajuda, a la subvenció som coeditors perquè es fa a través dels ajuts... de les Illes.

Per tant, quan un rep una subvenció, sigui per comprar una impressora 3D, sigui per comprar un tractor, sigui per comprar un sac de civada, no tothom té dret a pujar damunt un tractor, a tenir la civada o a tenir..., cada àmbit, cada subvenció és pel que és i així ho defensam.

I, com li he dit -i amb açò acab-, obert sempre a millorar, perquè crec que l'objectiu és compartit, a millorar els ajuts dels autors, autores i reivindicar el paper del sector cultural, sobretot ara mateix, amb el món... en el moment que estem vivint o cultura o, desgraciadament, barbàrie, com el que veim a la resta del món.

Per tant, agraït del seu to, de la seva també mà estesa per col·laborar, esper que així sigui durant molt de temps.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Gràcies, diputats i diputades.

(Algunes aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Conseller.

III. Moció RGE núm. 2395/22, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política del Govern en relació amb l'Atenció Primària de les Illes Balears, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 816/22.

A continuació passam al tercer punt de l'ordre del dia que correspon al debat i votació de la Moció RGE núm. 2395/22, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política del Govern en relació amb l'Atenció Primària de les Illes Balears, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 816/22.

Intervé el Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Borrás.

(Algunes aplaudiments)

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, vicepresidenta. Bon dia, diputats, diputades. Com a conseqüència de la interpel·lació d'ara fa quinze dies, el Grup Parlamentari Popular presenta aquesta moció, perquè, com vàrem explicar des del Partit Popular, ens preocupa l'atenció primària, que ha arribat a un punt de màxim esgotament i que si no hi actuam de manera immediata el nostre sistema de salut està en perill. I ens preocupen les persones, els malalts, però també els professionals, i els hem escoltat, i per això fem la interpel·lació primer i ara la moció.

És indispensable actuar sobre l'Atenció Primària de manera immediata si no volem que el sistema es col·lapsi. Creim que, com vaig dir l'altre dia, no només és la porta d'entrada del sistema sinó que és el director d'orquestra, perquè està demostrat que si tenim una millor atenció primària tenim molt millors resultats en salut a un menor cost i amb una més i millor satisfacció. Està demostrat que si posam un metge més per cada 10.000 habitants augmenta l'esperança de vida i la qualitat de vida, i disminueixen les visites a urgències i milloren totes les patologies.

Els dotze punts que avui presentam en aquesta moció van encaminats a un canvi de model, un canvi que ha de començar per dignificar els professionals i augmentar la capacitat resolutiva de l'Atenció Primària; i s'ha d'aconseguir amb els recursos humans adequats i oferint a les persones la màxima eficàcia i qualitat possible en temps i forma, com es mereixen els malalts i els professionals, perquè no pot ser que en aquests moments siguem la comunitat autònoma amb més targetes sanitàries per metge, més de 1.800 per metge. D'aquesta manera no poden tenir ni temps adequat per malalt i sobretot no es pot donar qualitat assistencial com es mereixen els malalts i els professionals.

Per això, instam el Govern a adequar i a incrementar les plantilles orgàniques d'Atenció Primària de Salut amb les necessitats actuals i baixar el nombre de targetes sanitàries per metge de família a 1.500, 1.000 per a infermeria i 1.000 per a pediatria.

I si per atendre de forma més adequada les necessitats de les persones, les famílies i la comunitat formam infermeres d'atenció familiar i comunitària, el que hem de fer és posar aquests professionals a l'abast de la població i aconseguir que

la majoria d'infermeres que hi ha en els centres de salut siguin especialistes en atenció familiar i comunitària, perquè no podríem entendre que una matrona fes d'infermera de salut mental. Idò, hem de procurar que la majoria de personal d'infermeria que està als centres de salut sigui especialista en atenció familiar i comunitària.

Des del Grup Popular creim que per augmentar aquesta capacitat resolutiva d'atenció primària als centres de salut s'han de poder resoldre més patologies, i en aquest nivell hi haurà d'haver més especialistes de diferents àrees per augmentar la qualitat de vida de la població i adequar els recursos a les necessitats de salut.

La salut mental ha d'estar dins la cartera de serveis dels centres de salut, però també la salut bucodental, la rehabilitació de la patologia osteomuscular i la salut de la dona. Per això hi ha d'haver més psicòlegs, més dentistes, més fisioterapeutes i més matrones. I per això, instam el Govern que hi hagi tots aquests nombres i que incorpori aquest personal de suport i afavoreixi la incorporació progressiva. Han de disminuir les càrregues burocràtiques i hem d'ajudar els nouvinguts a integrar-se i hi ha d'haver més auxiliars administratius i més mediadors culturals.

Totes aquestes categories de professionals han d'estar en nombre suficient i, com es demana al darrer punt, que no per ser el darrer el menys important, totes les accions han de tenir criteris ètics i de qualitat i han de tenir equitat entre illes, però també entre centres de salut, perquè no és el mateix una unitat bàsica de la Casa del Mar, de Sant Joan, de Vila, de Formentera o d'Es Castell. Per tenir aconseguir tenir més i millors recursos humans hem de tenir bones polítiques de captació de professionals, però no ens podem oblidar de fidelitzar els que han vingut i els que ja eren.

Divendres passat ens abandonaren tres metges de família per l'exigència del català. És veritat, consellera, un d'Escola Graduada i l'altre de Son Pizà, venien de Múrcia i varen dir que no podien amb el català i se n'han anat, però també hem de compensar que viure a les nostres illes és més car i hem de posar més fàcil al professional perquè els hem d'equiparar, també als de Mallorca i als de Menorca perquè hi ha molta competència i poc professional. Per tant, demanam que s'augmenti el complement d'insularitat equiparant-lo amb Canàries a totes les Illes.

Un altre punt que consideram molt important és l'atenció que es dona a les persones i s'han d'acomplir els requisits els requisits mínims de comoditat i d'intimitat, però també hem de complir la Llei orgànica de protecció de dades, que ara no es compleix.

Hem de fer un calendari del manteniment i de les reformes i la construcció dels nous centres de salut. Aquestes noves estructures s'han de construir d'una forma més humanitzada per als professionals i per a la ciutadania. No hem de canviar la ubicació de centres de salut sense consultar amb ells.

Per augmentar la capacitat resolutiva d'Atenció Primària també s'ha d'augmentar la tecnologia i la formació amb noves

tecnologies, perquè no són eficaces ni eficients les xifres que teníem l'altre dia, per exemple, d'ecografies.

Un altre punt imprescindible per millorar els resultats en salut i millorar l'eficiència és, com deim al darrer punt, que hem de millorar sempre i hem de planificar de forma humanitzada i en transparència.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Borrás. Començam amb les intervencions dels grups parlamentaris que han presentat esmenes. En primer lloc, donam la paraula al Grup Parlamentari Socialista, que ha presentat les esmenes [RGE núm. 2631](#) i [2632/22](#). Té la paraula la Sra. Fernández.

LA SRA. FERNÁNDEZ I PRIETO:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, senyors diputats i diputades. Sra. Borrás, des del Partit Socialista els volem donar la benvinguda, a vostè i al seu partit, a aquest redescobert suport a l'atenció primària. És una veritable alegria que després de tants d'anys i després del desmantellament que el govern del PP va suposar per a l'atenció primària a les nostres illes, i que encara suposa als llocs on vostès governen, vostès han vist la llum i se sumen a donar suport a polítiques que la Conselleria de Salut ja porta set anys engegant. I dic que sumen perquè presenten una moció amb dotze punts, la majoria dels quals els votarem a favor -ja li ho dic- perquè són mesures que ja ha adoptat el Govern, i vull pensar que aquesta moció és, per tant, la seva forma de donar suport al treball que es fa i no al desconeixement de les polítiques de la nostra comunitat autònoma.

No crec tenir temps de parlar dels 12 punts que vostè ha presentat, però sí vull donar un parell d'exemples del que dic.

Demanen vostès al punt 7 fer un calendari del manteniment i de la construcció de nous centres. Ja saben que existeix un pla de infraestructures, n'hem parlat moltes vegades aquí i n'hem parlat moltes vegades a la comissió; entre d'altres, aquesta legislatura s'ha ampliat el centre de salut de Santa Ponça, s'han reformat les unitats bàsiques de Cala Rajada, Sant Llorenç, s'ha construït la nova de Calonge, s'ha reformat Pere Garau, Es Viver, Cala de Bou i s'ha millorat l'accessibilitat a Santanyí, Campos, Rafal, Alcúdia, Capdepera... podria seguir.

Demanen també al punt 10 impulsar la recerca i la innovació, tenen vostès un conflicte amb el tema de la recerca. Li ho explicaré, no hi ha impuls possible a la recerca si no s'augmenta el pressupost de l'IDISBA. I vostès, cada vegada que ho feim, presenten una esmena a la totalitat sense alternativa i voten en contra de dedicar sous a la recerca. Com s'entén això, Sra. Borrás?

Demanen al punt 8 recuperar accions orientades a la promoció de la salut. Em veig obligada a convidar-la que segueixi dins la xarxa a centres de salut com el de Vila, que fan una labor constant amb les seves rutes saludables i activitats de difusió de la salut, o al de Son Cladera, al de Felanitx o al de Santa Maria del Camí.

El punt 6 -que és dels meus favorits- on demanen revisar i ampliar la cartera de serveis a Atenció Primària, just quan el 28 de desembre es va aprovar el Pla d'acció a l'atenció primària amb una inversió prevista del pressupost general de l'Estat de 292 milions d'euros i que ja contempla aquesta ampliació. Gràcies per posar en valor la feina que fa el Govern i el *Gobierno de España*.

Hi ha un punt en canvi, el 5è, on una vegada més buscar la confrontació a través de la llengua. Que sigui habitual no es fa enyorar menys el PP que no feia servir la nostra cultura com un punt d'enfrontament constant. Deixin això als seus socis de la ultradreta i tornin a acords envers la llengua. La llengua no és un problema a la nostra comunitat autònoma. Diu el Sr. Cantó que ho és a Galícia, que Feijóo ha fet desaparèixer el castellà. Demanin allà, perquè aquí no ho és.

(Alguns aplaudiments)

El que aquí volen imposar no només és contrari a la llei sinó que es basa en una fal·làcia ja que les categories deficitàries tenen excepció de català i s'ofereixen, a més a més, diferents formes de complir el requisit lingüístic.

Quant a les nostres esmenes, al punt 1 proposam el text: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a adequar i incrementar les plantilles orgàniques d'atenció primària de la salut a les necessitats actuals". Podem estar d'acord que és necessari millorar les ràtios, però establir un nombre de targetes igual per a centres de salut molt diferents demogràficament és poc útil. La feina d'una metgessa de família amb 1.700 targetes a una zona més envellida no serà mai la mateixa que la d'una zona d'habitatge, o una zona on molts dels habitants no hi viuen tot l'any. El que no farem segur, Sra. Borràs, és cobrar la targeta sanitària per expulsar gent del sistema de salut públic o deixar fora els migrants. Això no ho farem, aquest és el model del PP.

(Alguns aplaudiments)

Al punt 4 també proposam: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a establir un calendari negociat amb els sindicats per combatre la inestabilitat i la precarietat laboral, amb polítiques de contractació adequades", perquè com hem anat fent cada vegada que parlem d'estabilitat, mantenint que la negociació de drets laborals s'ha de fer sempre a la Mesa de Salut, amb els representants sindicals dels treballadors.

Els convid també que presentin aquesta moció als llocs on governen: Madrid, Múrcia, Galícia, fins i tot Castella i Lleó, si els seus socis d'ultradreta els permeten demanar mediadors culturals per als centres de salut. Tinguin clar que els grups socialistes d'aquests parlaments i assemblees els donaran suport, com feim avui, perquè el nostre partit, governi on

governi, o sigui a l'oposició com vostès, manté un discurs coherent, de defensa de la sanitat pública i de reforçament de l'Atenció Primària, com a pilar fonamental per assolir el dret a la protecció de la salut i poder garantir una atenció propera, equitativa i cohesionada a totes les illes.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Fernández. Intervenció del Grup Parlamentari Unidas Podemos, que també ha presentat les esmenes RGE núm. 2631 i 2632/22, té la paraula la Sra. Martín.

LA SRA. MARTÍN I PERDIZ:

Gràcies, president. Des de la Declaració d'Alma-Ata, on es van assentar les bases per a l'Atenció Primària el 1978 i el Reial Decret ja el 1984, que va determinar les estructures bàsiques de salut del que es va anomenar en aquell moment el nou model d'atenció sanitària del primer nivell assistencial a Espanya, l'Atenció Primària ha tengut un gran desenvolupament al nostre país i a les nostres illes. S'ha fet molt i queda molt per fer, i crec que avui és el dia del reconeixement dels professionals que treballen allà, tant sanitaris com no sanitaris, professionals dels serveis administratius, de logística i de tota una sèrie d'àmbits i competències que són imprescindibles, perquè els nostres centres de salut i unitats bàsiques arribin a tota la població i arribin a les escoles i arribin a grans i petits. I hem vist a les infermeres -i voldria destacar especialment el rol d'aquests professionals-, hem vist a les infermeres anar amb les vacunes reconstituïdes a peu a tots i cadascun dels punts de les nostres illes, perquè ningú, cap persona gran, ni cap persona en una situació de risc especial, no pogués deixar de rebre la seva vacuna.

Voldria destacar les obres que s'han fet en els darrers anys, especialment algunes qüestions, com per exemple, la nova ubicació de l'àmbit de pediatria de Pere Garau o el nou Centre de Trencadors tan anhelat i ansiat per a tota la població de S'Arenal que viu a la part de Palma i S'Arenal de Lluçmajor, les obres a Pollença, cada any hem vist en els pressuposts i des d'Unides Podemos els hem donat suport, un augment de les infraestructures, que no són suficients. Som una població que envelleix, som una població que creix i que s'ha de continuar fent evidentment l'esforç en aquesta línia.

Jo no entraré a posar el retrovisor i a mirar les coses que va fer el Partit Popular, perquè crec que avui hem de parlar d'Atenció Primària en positiu. I no entraré, perquè si no, no acab, a parlar de com es varen tancar els centres de salut l'horabaixa -i aquesta moció ens parla d'accessibilitat-, com varen estar tancades les unitats docents de comares, per exemple, a les nostres illes, durant tants i tants d'anys, i ara volem que hi hagi comares. Si no es formen els professionals impossible que en tenguem. Posem fil a l'agulla i millorem el nostre sistema.

Òbviament, per donar l'atenció biopsicosociocultural anhelada i necessària a les nostres illes, hem de tenir tot tipus

de professionals, com he dit, no només sanitaris, sinó com s'està parlant aquí, psicòlegs, treballadors socials, fisioterapeutes, terapeutes ocupacionals, les comares òbviament, professionals de salut mental, odontòlegs, auxiliars administratius i mediadors culturals; mediadors culturals, que durant molts d'anys eren pagats per ONG, no estaven dins el sistema sanitari. Clar que se n'han de posar i se n'han de posar més.

Planificació, Pla estratègic, benvingut, tot el que sigui planificar al final donarà un millor servei, i per això som aquí, per donar un millor servei a les nostres illes, a totes i cadascuna d'elles, a totes les persones que hi són, evidentment, independentment de la seva situació administrativa, a tothom. Ho hem vist amb la pandèmia, els virus no entenen de fronteres i quan parlem de salut, estam parlant de democràcia i això ha d'arribar a tothom.

Lògicament, també en el tema del català vostès cerquen l'enfrontament i nosaltres només cercarem, des del major orgull de la nostra terra i l'estima que li tenim, defensarem la nostra llengua i impulsarem la nostra llengua i lògicament, mai no ens trobaran a l'àmbit de la confrontació. Nosaltres sempre impulsarem el coneixement, però ja els dic, des de l'estima que tenim a les nostres illes, cosa que vostès quan han governat -em sap molt de greu dir-los-ho- no han demostrat gens ni mica. Augmenta la coordinació, millora de les noves tecnologies, impuls a la recerca, tot això millora la atenció sanitària, lògicament.

I ja per acabar, voldria destacar, hi ha una altra esmena que té a veure amb les agressions als professionals. Aquesta xacra s'ha d'eliminar, la persona que ens cuida ha de ser cuidada, en cap cas no ha de patir una agressió. Des de la nostra formació donarem suport a aquesta iniciativa, si el grup proponent l'accepta per al seu debat. La veritat és que consideram que millora i amplia la redacció.

En definitiva, necessitam una Atenció Primària robusta, és la porta d'entrada del sistema sanitari, però també és una qüestió de drets i de justícia i des d'aquí exigim també que es posi en marxa el pacte per l'Atenció Primària a nivell del Govern estatal, des d'Unides Podem fa molts de mesos que ho estam reclamant i ja és ben hora que es posi en marxa.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Martín. Intervenció del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, que també ha signat les esmenes RGE núm. 2631 i 2632, té la paraula el Sr. Ferrà.

EL SR. FERRÀ I TERRASSA:

Sr. President, senyores i senyors diputats. Just ahir es varen complir dos anys de l'inici de l'estat d'alarma a l'Estat espanyol per la pandèmia de la COVID 19. I crec obligat començar agraint a tots els col·lectius que estigueren en primera línia, per fer front a un virus en aquests moments encara desconegut,

sense tractament, sense vacuna i en un principi sense els equips de protecció adequats, perquè aquesta gent es protegís. I d'entre ells també toca destacar i agrair la feina dels sanitaris, la infanteria en aquella guerra contra un enemic nou, invisible i estrany.

Avui el Partit Popular presenta aquesta moció, amb la qual en línies generals estam d'acord, ja ho han dit altres diputades que m'han precedit. I per què?, perquè -repeteix- en línies generals proposa reforçar la sanitat pública, no s'hi pot estar gaire en contra, però sí cal fer una sèrie de matisos.

La primera consideració, en la meua opinió, no hem de baixar la guàrdia crec sincerament, davant la COVID. Crec sincerament que l'Estat va fer molta via l'any passat, a les portes de l'estiu de 2021, en la supressió de l'estat d'alarma. També crec que les mesures per fer front a la sisena onada, de desembre i de Nadal, foren laxes i amb això vull dir que l'administració i el nostre sistema sanitari, el de les Illes Balears, encara han d'estar en alerta màxima davant l'esdevenir del virus i seguir amb les mesures extraordinàries que han reforçat la sanitat pública. I, en acabar, comptarem, en acabar, senyores i senyors diputats, no ara, esperem un poc, veurem com evoluciona tot, derrotem aquest virus, esperem que finalitzi la pandèmia la pandèmia mundial i després canviarem els recursos d'emergència per recursos i mesures que reforcin estructuralment el sistema sanitari.

La segona consideració. Jo no reconec al Partit Popular darrere aquesta moció, no els reconec. El partit que quan governà fulminà drets sanitaris a les persones, el partit que quan governà va retallar a més de 1.000 persones de la sanitat pública de les Illes Balears. Però benvinguda sigui aquesta moció, si realment se la creuen i no sols que sigui un intent més per intentar debilitar les forces progressistes, davant una ciutadania que sí que aposta per una sanitat pública. I per això aposta per les forces progressistes, des de l'any 2015. Benvinguda sigui, però no me l'acab de creure de vostès. Tant de bo estigui equivocad. Però jo em demano i els demano també a vostès, senyores i senyors del Partit Popular, si ahir amb la presència del senyor Alberto Núñez Feijóo a Palma i a la seu del Partit Popular, li entregaren aquesta moció i li demanaren opinió, perquè bé farien de presentar-la a Galícia o a Madrid, on no s'aposta per la sanitat pública, ni abans de la pandèmia ni després de la pandèmia, i durant el justet, i amb un rosari de polèmiques que començaren amb la polèmica de la Sra. Ayuso, amb la inauguració del Zendal, i han acabat amb un seguit de contractes del germà d'Ayuso davant la Fiscalia i amb el líder del Partit Popular decapitat.

Però el Sr. Feijóo no es queda enrera i alguns dels seus mèrits en la sanitat pública i en l'atenció primària, sols un, és que quan va entrar de president de Galícia, sols entrar va bloquejar el Pla de millora de l'atenció primària llançat per l'anterior administració, de 66 centres de salut que s'havien projectat només en varen inaugurar tres, això a l'època de Feijóo.

I la tercera i darrera consideració, i aquí és quan reconec jo el Partit Popular, el més creïble, l'autènticament "pepero", però "pepero" d'ara, que és el punt número 5: instar el Govern de les Illes Balears que en els processos de selecció de personal

sanitari el coneixement de la llengua catalana sigui considerat com un mèrit i no com un requisit.

Al PP se li ha de reconèixer que és persistent, fins i tot quan perd, no veuen que... és que jo els deman sincerament si no veuen que el requisit del català a la sanitat és un camí de no retorn, que és una necessitat, que és just, que és bo entendre i ser entès, entendre qui ha d'ajudar i ser entès qui ha de ser ajudat; sincerament, jo els deman que reconsiderin la seva campanya d'austeritat total cap a la nostra llengua. Estic segur, i crec que ho saben, que els aniria un poquet millor.

I el Sr. Joan Miralles, president de l'Obra Cultural, els va convidar a tornar als grans consensos lingüístics, a seguir aquell camí progressiu que havien marcat precisament tots vostès, el Partit Popular; no reneguin tant d'aquella època, la Llei de normalització lingüística o el Decret de mínims, vostès assetgen el català a tots els fronts, a l'educatiu, al sanitari, al social i a l'institucional, a tot allà on poden quan una qüestió arriba al Parlament de les Illes Balears, molt es comencen a assemblar als seus nous socis, a VOX.

Per cert, jo em deman: on eren ahir vostès, amb el Sr. Feijóo, a la seu del PP, o a la presentació de la *políticamente indeseable* Cayetana Álvarez de Toledo, del seu llibre? Jo crec que ahir hi havia dos PP, vostès hauran de triar una línia. Per favor, jo els deman: la llengua, també la catalana, sí salva vides, el que no salven vides són les retallades i els acomiadaments.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ferrà. Intervenció del Grup Parlamentari Ciudadanos, que ha presentat les esmenes RGE núm. [2633](#) i [2634/22](#). Té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Diputada Borrás, avui la interpel·lació que vostè va fer fa uns dies ens dona l'oportunitat, a través d'aquesta moció, de traslladar als vertaders interessats en aquest debat aquí, que no som només nosaltres, sinó els que es manifesten davant el centre de salut, davant les unitats bàsiques de salut i davant els hospitals, aquests són els que ara mateix, a més a més dels usuaris que tenen demora en la cridada per les llistes d'espera a un especialista o a una cirurgia no programada, també els interessa aquest debat, per tant, les actituds i els missatges que traslladem són importants. I per descomptat que no els interessa en absolut l'i tu més o l'i tu menys, ni a ells ni a nosaltres en aquest moment, entre altres coses, per la precarietat que s'ha denunciat per totes les organitzacions sindicals, aquestes organitzacions sindicals que esmentam aquí tots els grups parlamentaris, quan reforçam els nostres discursos són les que denuncien la precarietat de la situació del nostre sistema públic de salut, aquesta.

I, per tant, jo no aniré a un tema comparat d'altres comunitats autònomes, perquè la comunitat autònoma que té

entre 1.800 i 2.000 targetes sanitàries assignades als nostres sanitaris és la nostra, la tercera més elevada de tot l'Estat espanyol, aquesta. O la que demana mesures per evitar la fugida de professionals és aquesta, no una altra, la que interessa al nostre grup parlamentari, les Illes Balears. I, per tant, a part de defensar les nostres esmenes, també és important el debat que facem.

Vostè, Sra. Borrás, va fer durant la seva intervenció, va ser arran de tres objectius, esmentava la situació de precarietat de l'Atenció Primària en global, no hi entraré, perquè l'hem esmentada; la situació de retard en el diagnòstic i la situació evident de no aplicació encara del Pla de digitalització i millora de l'estratègia del nostre sistema públic de salut. Les dues primeres, Sra. Borrás, no són d'ara, vostè deia: es denuncia fa mesos o fa dies; es denuncia des de fa anys, a diferents legislatures, i això és important.

Per tant, quan parlem de pactes o acords són aquests acords que s'han de treballar.

Però vostè el que ha fet aquí a la seva moció, amb tots els punts, nosaltres teníem l'opció simplement de debatre-la o d'aprofitar per millorar-la en una línia que lamentablement i no d'ara, sinó que s'ha agreujat amb el tema de la pandèmia, és motiu de preocupació, que és la creació a tots els àmbits als treballadors i treballadores del sistema públic de salut, siguin administratius, siguin serveis generals o siguin professionals sanitaris. I això és molt greu, per això trobàvem que s'havia de ficar, no és només a l'Atenció Primària, però, efectivament, es produeix molt a l'Atenció Primària.

I què detecten els sanitaris a les enquestes que han fet les diferents organitzacions professionals i col·legis? Que el que traslladen de manera inapropiada, inadequada i denunciabile, mitjançant la violència física, verbal, fins i tot telemàtica, com es produeix arran d'aquesta tensió pel tancament o per la reducció de l'atenció presencial en el centre de salut, denuncien la queixa per la reducció en el temps de consulta, per la dilació en la citació o en l'atenció, i per això ho paguen els nostres sanitaris. I aquesta responsabilitat de la Conselleria de Salut i Consum i aquesta és la responsabilitat de tot aquest parlament donar suport i mesures i, per tant, atendre les demandes.

On han de fer el reconeixement, senyora, senyors diputats i diputades que donen suport al Govern, no és aquí amb mamballetes o declaracions quan intervé la consellera, quan intervejo jo mateix a un altre, és on es manifesten. I com que hi ha un calendari anunciat de manifestacions i reivindicacions de la precarietat laboral en la qual es troben, allà podem anar a fer el reconeixement que pertoca als sanitaris.

I quan es parla amb una esmena, que és l'únic lloc on vostès, els grups que donen suport al Govern, l'únic lloc on vostès fan, i jo ho trob una manera de cinisme, però ens permet millorar les mocions que es fan, vostès fan alguna autocrítica, és a les esmenes, a les esmenes que vostès han presentat. Unidas Podemos va presentar esmenes als pressuposts per valor de quasi 12 milions d'euros, que és el que li dèiem, un soci de govern de la conselleria, la precarietat en el tema de manteniment i infraestructures i en la qualitat de l'atenció de la salut mental i emocional, i en general, esmenes als pressuposts.

La Sra. Martín les va defensar aquí, les varen aprovar totes. I si vostè llegeix entre línies, el Govern s' donarà que era una crítica la gestió que es fa o almanco qüestionar-la, però és que les que han presentat vostès aquí, Irantzu Fernández, la que ha presentat vostè aquí, vostè ha llegit el que diu? Tant de bo que..., sí, era retòrica, tant de bo que reconeixien la situació de precarietat dels treballadors i treballadores públics del sistema de salut!, però ho reconeixen aquí, no he sentit mai dir-ho en aquest faristol amb una iniciativa seva, sinó amb una esmena a les iniciatives de l'oposició les quals rebutgen sistemàticament a les comissions. I, per tant, crec que avui és una oportunitat per fer aquesta reflexió.

I per donar suport a la majoria, vostè ha fet un llibre blanc de la salut pública, Sra. Borrás, com no li hem de donar suport a definició! Però vostès s'han dedicat, Partit Popular i grups que donen suport al Govern, que són dins el Govern en aquesta legislatura, i uns no hi eren a l'altra, però li donaven suport, a tu en aquell temps, tu en aquell altre temps. Parlem de les esmenes rebutjades en els pressuposts, parlem de la modificació de crèdit que es fa sistemàticament durant tot l'exercici pressupostari, que el que constata és la insuficiència pressupostària, que no només denunciem els sindicats i els treballadors públics, sindicats o no col·legiats tots, sinó que denunciem els grups parlamentaris amb propostes, precisament, de millorar, de donar suport a la consellera per la gestió dels seus pressuposts, que no era una altra, que no era una altra.

Per tant, tot això es recull a les seves esmenes que vostès presenten aquí, als seus punts de la moció, i, per tant, nosaltres li donarem suport.

Miri, s'ha fet una transacció amb un tema de la llengua. Jo vull dir una cosa amb el tema de la llengua: prioritat de la salut, els que demanen la utilització de les dues llengües oficials en aquesta comunitat autònoma, els primers que ho han denunciat, que ho han anunciat i ho han demanat, són els que estan en els centres de salut, que han de fer de mediadors i de traductors dels usuaris...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Gómez, hauria d'acabar.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

... que en aquesta comunitat -ja acab, president-, que en aquesta comunitat autònoma, a part de la població que tenim, tenim una població flotant que no parla català i que ve des del mes d'abril al mes de novembre, i que també usa els serveis públics, a part de tot el tema de turisme. I una comunitat que té el 20% de població estrangera, no comunitària, i que, a més a més, la llengua vehicular és el castellà, i primer la salut i després la resta.

És clar que estic d'acord amb la Llei de normalització lingüística, així com estic d'acord amb veure'ls a vostès denunciar quan es fan agressions als treballadors públics...

EL SR. PRESIDENT:

Acabi, Sr. Gómez, per favor.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

... amb pintades i grafitis quan empen una llengua o una altra, això passa i això és un tipus d'agressió.

Per tant, Sra. Borrás, nosaltres li donarem suport. Vostè sabrà si accepta les esmenes o no, el que sí li deman és que accepti les nostres que van en la línia que li he plantejat.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. En torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Señoras y señores diputados, muy buenos días. La moción que debatimos hoy trata de uno de los temas fundamentales para los ciudadanos, que es la salud, un tema, por tanto, de vital importancia en el sentido literal de la expresión.

Resulta increíble que en nuestro país la gente tenga que esperar meses para ser operada o para poder acudir al médico especialista, mientras el Gobierno nos anuncia a la vez que va a gastar 20.000 millones de euros en políticas de igualdad transversal, una cifra que es más de tres veces lo que estamos en salud en todas las Islas Baleares. Resulta increíble que una Consejería de Salud, que cuenta con el presupuesto más alto de la historia de la comunidad autónoma -más de 6.000 millones de euros-, no sea capaz de ofrecer un servicio de salud pública de calidad, porque si la gente tiene que esperar meses para operarse o para acudir al médico, no podemos hablar de un servicio público de calidad.

Y la única forma de bajar las listas de espera es contratar más personal, pero contratar más personal no consiste en sacar oposiciones para cubrir las plazas que ya existen y que ya están ocupadas por interinos -que es de lo que alardea siempre la consejera de Salud-; hacer fija a la gente es necesario pero con ello no se aumentan las plantillas. Cuando hablamos de que hay que contratar a más personal, significa que hay que aumentar las plantillas de sanitarios y poder rebajar, de ese modo, la ratio de usuarios que hoy en día tienen asignados los sanitarios de Baleares. Si nos centramos en la Atención Primaria, que es de lo que trata esta moción, resulta que hay médicos de familia que tienen asignados hasta 2.000 usuarios por médico, eso son 500 más que hace una década.

Desde la Comisión de Salud de este parlamento hemos solicitado al Gobierno de Baleares, en varias ocasiones, medidas para acabar con la saturación de la Atención Primaria y medidas también destinadas a mejorar la atención de los usuarios, como la incorporación de psicólogos o de otros profesionales, con cuya intervención contribuiríamos a aliviar la saturación de la asistencia médica especializada.

Pero ya sabemos todos que los acuerdos del Parlamento de Baleares luego se remiten al Gobierno autonómico y, si no

interesan, pues se meten en un cajón o directamente en la trituradora de papel. Porque ya sabemos todos, también, que el Gobierno de Baleares, así como los grupos políticos que lo apoyan, prefieren la política de titulares bonitos y vacíos antes que la gestión eficiente y eficaz, también, en asuntos de vital importancia, como la salud de la gente.

Nos hablan de un plan de humanización de la sanidad, pero luego tienen a los sanitarios trabajando en condiciones precarias y con una carga de trabajo inasumible para poder prestar un servicio de calidad a los usuarios. El Plan de humanización debería dirigirse a la Sra. Armengol y a quienes dirigen la Consejería de Salud, para que empiecen a dar un trato digno a quienes trabajan ahí. Y es que en Baleares faltan sanitarios y, para conseguirlos, no solo hay que aumentar las plantillas, sino que también hay que ser competitivos con las condiciones de trabajo y de vida que se ofrecen en otros destinos.

Desde que tenemos representación en este parlamento, desde VOX, hemos reclamado un aumento del plus de insularidad para equiparlo con Canarias, pero el Gobierno de Baleares prefiere gastar el presupuesto público en su agenda ideológica para contentar a su red clientelar, antes que atender a las necesidades de los profesionales de la sanidad pública, que tanta falta nos hacen, y más en estos tiempos de pandemia.

Desde que tenemos representación en este parlamento, estamos reclamando que el Gobierno de Armengol deje de perseguir a los sanitarios que hablan español en su propio país, que deje de exigir títulos de catalán y que se centre en criterios de experiencia y de formación en sus competencias profesionales. En los hospitales y en los centros de salud hacen falta sanitarios, no lingüistas, pero el Gobierno de Baleares prefiere seguir acosando y persiguiendo a todo aquel que no hable en catalán, pese a que nos vaya a todos los ciudadanos la salud en ello. Su obsesión enfermiza por desterrar el castellano de estas islas es propia de un régimen dictatorial y llega al extremo de impedir trabajar a miles de sanitarios, que tanta falta nos hacen.

Hay que incrementar las plantillas de Atención Primaria, necesitamos mejorarla con la incorporación de profesionales de otras disciplinas: psicólogos, fisioterapeutas, odontólogos, más auxiliares administrativos para descargar a los sanitarios de las tareas burocráticas, que cada vez son más inasumibles, porque además de ser pocos, resulta que buena parte de su tiempo lo tienen que dedicar a trámites administrativos, y ahora también a estudiar catalán en vez de formarse en los asuntos propios de su profesión que, desde luego, no es hablar catalán.

Y debemos retribuir al personal sanitario de forma que trabajar en Baleares no se convierta en una circunstancia desfavorable, porque la carestía de la vida en esta comunidad autónoma hace que las Islas no sean un destino deseable para muchas familias, que no solo perderán la oportunidad de que sus hijos estudien en español, la lengua que hablan 500 millones de personas en el mundo, sino que ellas mismas verán limitada su carrera profesional por no tener un título en materia lingüística, además de poder adquisitivo y, por tanto, calidad de vida.

Abran los ojos, dejen de ahuyentar a los profesionales y permitan que los ciudadanos de estas islas tengamos un servicio público de salud de calidad, que es lo que merecemos y en lo que debe ocuparse el presupuesto público que sostenemos todos.

Por todo lo expuesto, nuestro voto es a favor de esta iniciativa. Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Sra. Borràs, molt bon dia, enhorabona per aquesta iniciativa, ens sembla necessària, però també li he de dir que una mica utòpica a hores d'ara, així com estam en aquesta situació que vivim i amb una pandèmia en què, com bé ha dit el Sr. Ferrà, ens trobam en aquests moments.

És a dir, tot el que diu aquesta iniciativa, aquesta moció del dia d'avui, ens agrada excepte un punt, per això ja li dic que demanarem votació separada. Es pot imaginar quin és el punt que ens sembla demagògic, que ens sembla innecessari, que ens sembla que no reflecteix una realitat, és el punt 5, que parla de la nostra llengua.

Pel que fa a la resta de punts, ens semblen bé; que les urgències estan desbordades, creim que sí, estan més desbordades unes vegades que les altres, a segons quins moments hi estan més, en temporada alta hi estan més, en temps de pandèmia -quan les onades pugen- també hi estan més i, si les atencions primàries no funcionen, què passa?, que acabam col·lapsant els hospitals de la nostra terra.

Ja ho ha dit SIMEBAL, el Sindicat Mèdic de les Illes Balears, 400 pacients en 24 hores, a l'Hospital de Son Espases, s'han arribat a atendre; és vera que la ràtio metge per pacient s'ha de millorar. Estic totalment d'acord que l'Atenció Primària -o estam totalment d'acord el Grup Parlamentari El Pi- que l'Atenció Primària és la porta d'entrada, estam d'acord amb moltes de les coses que es demanen en aquesta moció per part del Partit Popular.

És cert també que hi ha una sanitat de primera i una sanitat de segona, tot i que també hem de reconèixer que la sanitat, en aquesta comunitat autònoma, ha millorat molt els darrers anys. Vostès varen tenir una desgràcia, que és José Ramón Bauzá, president del Govern de les Illes Balears. Va ser una desgràcia, vostès mateixos ho diuen, perquè guanyant amb 35 diputats com va guanyar, i va tenir en aquesta cambra, va acabar perdent amb 20, sé que no és el moment, tal vegada, de parlar d'això, però tot d'una m'explicaré: vostès varen tenir una desgràcia i tots els habitants de les Illes la vàrem tenir, vostès ja en reneguen, tanta sort que se n'ha anat a Ciutadans, però aquell home va acabar amb tot, era com el cavall d'Àtila, que per on passava no creixia l'herba. Entenem que estàvem en una crisi econòmica, però aquest president va decebre, i molt, fins i tot als seus.

Ho dic perquè, tot i que en reneuen, al final vostès estan comprant només un discurs de José Ramón Bauzá, que és el de la llengua. És a dir, tota la resta no la hi compren, tota la resta no la volen, de tota la resta reneuen, però el de la llengua, sí. Ell va semblar aquella llavor que tant de mal ha fet en aquesta comunitat autònoma; hi havia consens en aquesta comunitat en el tema de la llengua.

És a dir, que vostè, que és sanitària, em dirà que poden estudiar medicina, exercir de metges, cirurgians, poden tenir màsters i no poden aprendre el B2 de català en un temps que se'ls dona? És que això no s'ho creu ningú. Això és demagogia i jo crec que és molt perillosa. Per tant, nosaltres, com deia, demanàrem votació separada.

Estam d'acord, també, que s'ha de revisar i augmentar la cartera de serveis de l'atenció primària de salut. El Parlament insta el Govern a fer un calendari del manteniment dels centres de salut i de la construcció de nous. Ens pareix meravellós.

Ens pareix meravellós que s'impulsin les accions orientades a la comunitat, la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia. És una inversió, és un estalvi a llarg termini. Hi estam absolutament d'acord.

I també creim en la formació continuada de les noves tecnologies. Es a dir, compram tota aquesta moció que vostès ens presenten el dia d'avui, Sra. Borrás, que sé que ho ha fet amb la millor de les intencions. Creim -com deia- que hi ha sanitat de primera i de segona, però si tu et pots pagar l'odontòleg a dia d'avui tens un somriure Profident i si no, tens unes dents terribles, amb totes les conseqüències a la salut que suposa el fet de no tenir una boca en condicions. Com la salut mental, que ja ha quedat comprovat, a la fi -esperem que facem de la crisi oportunitat-, que la salut mental és imprescindible i que és tan important com quan tens la grip o tens qualsevol altra cosa. Per tant, són coses que si no les pots pagar, a aquesta comunitat, com la resta, estam molt mancats d'aquests serveis tan imprescindibles.

Nosaltres -com deim- donarem suport a tots els punts d'aquesta iniciativa, però demanàrem votació separada perquè el punt 5 clarament hi votarem que no; primer, perquè no és cert, si hi ha una llengua que està en perill és la nostra, i perquè al final, parlem del que parlem, acabam parlant de llengua, i aquesta moció era per parlar de sanitat.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President, i bon dia de nou. Començ la intervenció dient que compartim gairebé tots els punts d'aquesta moció, a excepció del cinquè, sobre el coneixement de la llengua catalana, cosa que no sorprendrà al grup proposant.

Nosaltres sempre defensarem que el pacient es pugui expressar en la seva llengua pròpia, perquè només des de la llengua en què pensam i estimam podem explicar els nostres mals. Així que demanam respecte cap a la ciutadania que té dret a ser entès en català.

La pandèmia ha posat en un lloc central la salut i les cures, i d'aquesta experiència hem après com d'important és tenir un sistema sanitari fort, com l'atenció primària és la porta d'entrada i com la gestió d'aquesta és fonamental per oferir serveis eficients, perquè una bona atenció primària pot evitar hospitalitzacions i visites als especialistes, però perquè aquest servei pugui acomplir amb els seus objectius necessita estar ben dotat i finançat.

A més, la nostra condició geogràfica també suposa una dificultat afegida, d'aquí la importància de saber trobar fórmules imaginatives per fidelitzar el personal sanitari. La primera acció passa per aconseguir -perdonau-, la primera acció per aconseguir aquesta desitjada fidelització és l'econòmica. Cal reclamar l'equiparació del complement de residència amb el de les Canàries, perquè aquest greuge provoca la fuga de professionals per l'alt cost de vida: habitatge, connectivitat, etc. Es fa difícil entendre la gran diferència de plusos, mentre a les nostres illes són uns 100 euros a les Canàries en resulten uns 500.

Una segona acció seria repensar les borses i com s'assignen els professionals a cada centre i a cada illa; i cal seguir pensant més accions que afavoreixin l'estabilitat i les ràtios professionals-pacients, perquè els beneficis d'invertir en una cobertura bàsica de salut són deu vegades més grans que els costos, perquè el valor que els sistemes sanitaris de cobertura universal aporten per ells mateixos suposen un valor que va més enllà dels beneficis econòmics. Ho hem pogut comprovar, en el context de crisi mitiguen els impactes negatius sobre la comunitat, mentre que als períodes de bonança econòmica contribueixen a la cohesió social i a la productivitat. Dit d'una altra manera, invertir en atenció primària redueix la despesa sanitària.

És evident que existeix una preocupació generalitzada per la manca de professionals perquè redunda negativament en la qualitat de vida de la nostra ciutadania, perquè hi ha un sentiment d'inequitat que no tothom pot accedir de la mateixa manera als serveis sanitaris que necessiten, perquè la postpandèmia ha deixat ferides encara pendents d'avaluar. Sabem que no és fàcil, però la nostra obligació és (...) nostres serveis, per trobar aquelles solucions que donin resposta a les nostres mancances.

Respecte de les esmenes presentades, votarem a favor de les del Govern, tot i que si no són acceptades votarem a favor dels punts originals. Les de Ciudadanos votarem a favor de la d'addició d'un tretzè punt, estam totalment a favor, evidentment, i en contra, millor dit, en contra d'aquestes agressions als sanitaris; i en contra de l'addició d'un catorzè punt.

En aquest sentit, Sr. Gómez, nosaltres pensam que el problema que tenim és que molts de centres només retolen en castellà, només retolen en castellà, quan la obligació és fer-ho

en català. Què diu la Llei de normalització lingüística al seu article 15? “La retolació pública es farà en llengua catalana acompanyada, si calgués, de signes gràfics que en facilitin la comprensió als no catalanoparlants. La retolació en català i castellà s'emprarà quan així ho aconsellin les circumstàncies sociolingüístiques. Segon punt, a tots els rètols, indicacions i escrits en general bilingües la primera versió ha de ser la catalana, com a llengua pròpia de les Illes Balears, i la segona, la castellana”.

Nosaltres demanam que s'apliqui la llei, ras i curt. Per açò mateix, pensam que es podria proposar una transacció a l'esmena que ha fet el Sr. Gómez, que digués que es farà tal i com indica l'article 15 de la Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística a les Illes Balears. Ja ens diran.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Si em permeten, recordar als senyors i senyores diputats que si volen restar a la sala han de dur la mascareta ben posada i no se l'han de llevar periòdicament.

Moltes gràcies. Donam la paraula al grup proponent, té la paraula la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, president. Bé, en primer lloc, agrair el suport que donen els diferents grups a aquesta moció.

I, Sra. Pons, no és utòpic, m'ho crec de veres. Crec que es pot aconseguir. No és utòpic, li ho prometo.

Des del Partit Popular creim que sí no es fa i no es comença ara a fer un canvi de model, no aconseguirem res i creim que sí no feim una bona anàlisi sistemàtica del que és l'atenció primària i feim una avaluació exhaustiva ara, en aquests moments, no podrem avançar. Hem aprofitar les experiències i les experiències tant les que han sortit de tota aquesta pandèmia i de totes les crisis anteriors i de tota aquesta gent que està a punt de jubilar-se i no la podem deixar abandonada.

Respecte del Partit Socialista, és una llàstima que no es vulguin comprometre amb el sector quan vostès, quan eren a l'oposició, no només deien un ràtio de 1.500 sinó que en deien de 1.300. És una vertadera pena. Acceptarem la seva esmena, però creim que hem de posar terminis; si ens diuen que abans de maig de l'any que ve això s'haurà adequat, sí que l'acceptarem.

Del català li diré una cosa, el dia que tots els membres d'aquest govern parlin català o xerrin mallorquí i tothom tenguí el mateix nivell, aquest dia en podrem començar a parlar.

(Alguns aplaudiments)

Lliçons ni una, ni una, ni mitja, eh?, lliçons ni mitja.

Acceptarem les esmenes del Grup Parlamentari Ciutadans i la segona del Grup Socialista també l'acceptarem, perquè és clar que reconeixen ... la segona que...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... eh? D'acord. La segona esmena que reconeix que fem un calendari amb els sindicats de les mesures per llevar la precarietat laboral, d'acord, l'acceptarem. I la de Ciutadans, també, crec que als centres de salut no només hi hauria d'haver castellà i català, hi hauria d'haver anglès, xinès, ucraïnès, m'és igual, tot perquè ho entengui. I sí, millor que ho deixem anar.

A Ciudadanos li diré que ja ha passat un poc això d'Alma-Ata, va ser el 1978 i crec que ja hem tengut moltes coses i podem avançar. Del Pla d'infraestructures li diré..., sí, està vigent, però si no feim res, hem d'avançar. Si el Pla d'infraestructures el posam i el posam i el posam en el pressupost, però no l'acabam de fer, per això deman que es faci un calendari del Pla d'infraestructures, si tenim un calendari sabrem quan hi haurà els nous centres de salut fets.

I no hem de baixar la guàrdia, en cap moment no demanam baixar la guàrdia de la pandèmia, encara la tenim i la tenim ben present, i els professionals crec que són els primers que la tenen ben present i precisament per això demanam que ara és el moment de preparar-nos per fer tot el que no s'ha fet durant la pandèmia i el que ja estava, abans de la pandèmia, ja estava deixat de la mà de Déu.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a votar un cop conclòs el debat. No ho ha verbalitzat la Sra. Borrás, però supòs que accepta votació separada com han demanat diferents grups.

Per tant, passam en primer lloc a votar el primer punt amb l'esmena 2631, i he de demanar si cap grup s'oposa a la transacció que ha fet el grup proponent d'afegir: “abans de maig de 2023”. Si ningú no s'hi oposa ho votam d'aquesta manera. Votam.

51 sí, cap no, cap abstenció.

Votam el punt 2. Votam.

51 sí, cap no, cap abstenció.

Votam el punt 3. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Ara votam el punt 4 amb l'esmena 2632 incorporada. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Ara votam el punt 5. Votam.

18 sí, 30 no, cap abstenció.

Ara votam el punt 6. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Votam el punt 7. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Votam el punt 8.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Votam el punt 9. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Votam el punt número 10. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Votam el punt 11. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Ara passam a votar el punt 12. Votam.

49 sí, cap no, cap abstenció.

Ara votam l'esmena 2633. Votam.

48 sí, cap no, cap abstenció.

I ara votam l'esmena 2634. Votam.

18 sí, 31 no, cap abstenció.

IV.1) Validació o derogació del Decret Llei 1/2022, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen mesures urgents per pal·liar els efectes de la situació creada per la COVID 19 en l'àmbit dels contractes de concessió de serveis de transport públic regular de persones per carretera d'ús general durant l'any 2021 (RGE núm. 1277/22).

A continuació passam al quart punt de l'ordre del dia que correspon al debat i votació sobre la validació o derogació de decrets llei. En primer lloc, debatrem el Decret Llei 1/2022, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen mesures urgents per pal·liar els efectes de la situació creada per la COVID 19 en l'àmbit dels contractes de concessió de serveis de transport públic regular de persones per carretera d'ús general durant l'any 2021.

Començam amb la intervenció per part d'un membre del Govern per fer l'exposició de les raons per les quals el decret llei ha estat promulgat. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

Moltes gràcies, president. Una salutació altra vegada a tots els diputats i diputades. Venc aquí a defensar o a explicar un decret, el Decret 1/2022, que vàrem aprovar al Consell de

Govern del 7 de febrer i que és una explicació més bé tècnica, intentaré donar les raons d'aquest decret.

Es tracta del contracte per poder mitigar o per poder compensar aquelles pèrdues dels contractes que estan fets a risc i ventura per part de les empreses concessionàries de transport públic, en aquest cas, com explicaré, a algunes de les illes, perquè en el cas de Mallorca no és així.

Aquest és -com deia- un acord que ve a petició dels consells bàsicament d'Eivissa i de Menorca, que ja té un antecedent que sí que afectava totes les illes, amb el Decret 13/2020.

Aquest Decret 13/2020 estava enfocat a pal·liar aquests efectes que va tenir tota la pandèmia sobre el transport públic, quan era la mateixa administració qui estava dient a la gent que no viatgés, que estava dient a la gent que quedàs a casa seva i, per altra banda, també hi havia la voluntat de mantenir els serveis públics de transport en tota la seva implantació perquè feia falta per a la gent que ho necessitava, però també algunes vegades estaven dient a la gent que no viatgés o que no viatgés en grups o que ho fes molt limitadament.

Per tant, aquesta contradicció que teníem a la mateixa administració vàrem entendre que s'havia d'arreglar i, efectivament, a l'any 2020 hi va haver ..., una altra de les coses que hi va haver era una possibilitat d'unes aportacions econòmiques importants per part d'un fons extraordinari COVID que va anar adjunt a aquest Decret 13/2020.

El Govern sempre ha estat al costat dels que pateixen les conseqüències d'aquesta pandèmia, dels que en sofreixen les conseqüències, siguin particulars o siguin empreses, quan les decisions que es prenen tenen conseqüències s'ha de mirar de pal·liar-les. I també per al manteniment dels serveis, així ho vàrem fer procurant que en aquesta comunitat tenguéssim ajudes per als ERTO, a tota la banda dels treballadors a particulars, i també vàrem ser capaços de gestionar un paquet de 855 milions d'euros, les ajudes més grosses que s'han pogut fer a les empreses, per a tot el sector empresarial.

Però els 11 milions d'euros que vam repartir, a part d'aquests, els 11 milions d'euros que vàrem poder implementar al paquet de l'any 2020. Avui fem la convalidació d'un altre decret que afecta, bàsicament, com deia, les illes d'Eivissa i de Menorca, i d'acord amb aquestes per poder fer aquesta aplicació d'una forma més fàcil. És veritat que els recursos que s'empraran seran fons propis dels consells, consta que tenen aquests fons, en fi, tenen capacitat de fer-ho; record que l'any passat, a part d'aquests 11 milions, en varen correspondre 2 i busques a Menorca, 3 i busques a Eivissa i a Mallorca la resta, fins a 11, també hi va haver una quantitat suplementària de 2.200.000 euros dels pressuposts que s'havien aprovat, que varen anar incondicionats als consells i que, per tant, els consells tenen alguns sous disponibles en això.

I, per tant, el que es fa amb aquest decret és poder habilitar perquè puguin fer-ho d'una manera fàcil, aquest decret els habilita, aquest decret dóna la pauta de com ho han de fer, hi ha un càlcul, una fórmula matemàtica, ajuntar els costos fixos, més els costos variables, menys els ingressos que hagin pogut tenir, però hi ha una comparació entre un any i l'altre, i, per tant, això

fa..., no explicaré la fórmula aquí, és una mica complicada, però sí que fa possible que es puguin pagar.

En el cas de Mallorca, ho explico també així perquè potser genera una contradicció la mateixa lectura del decret, Mallorca, a partir de l'1 de gener de l'any 2021, té un contracte programa, que no és a risc i ventura de les empreses concessionàries, per tant, aquesta és la diferenciació que hi ha entre un decret que mantenia el conjunt de les Illes a l'any 2020 i que no ho té per a l'any 2021, encara que el decret s'hagi aprovat, el primer decret de l'any 2022.

Per tant, el que fan aquests dos decrets, un per a totes les illes, i l'altre, aquest que aprovam avui, bàsicament més limitat, és reconèixer el dret de les empreses en aquest reequilibri del contracte que els contractes que van a risc i ventura.

És veritat que a l'any 2021 vàrem tenir una certa recuperació de l'activitat econòmica, no direm que no, el mateix decret així ho reflecteix i així ho apuntava a les meves notes, però crec que tots coincidim que és absolutament insuficient, i si hi han patit, han seguit patint aquestes empreses és lògic que hi hagi aquestes compensacions.

Estam, com a poder públic, en ajudar a contenir els efectes de la pandèmia, la crisi ha estat sanitària, ha estat social i ha estat també econòmica i, per tant, hem de donar aquestes respostes ràpides, efectives i suficients per poder fer front, com dic, a aquestes conseqüències, i així ens ho han demanat els consells i així ho volem fer des del Govern balear, perquè creiem que és la nostra funció permetre compensar les empreses que treballen.

I es fa en base a poder-ho fer a través d'un marc legal, que és el que fa aquest decret per poder-ho fer. Per calcular, com deia abans, s'estableix una fórmula de costos fixos i variables en els quilòmetres recorreguts, i les empreses el que han de fer és senzillament demanar-ho, justificar amb la fórmula que se'ls estableix i poder-ho fer.

No negarem també avui, i més preocupats que mai, una situació d'incertesa que agreuja encara més aquesta incertesa que tenen les mateixes empreses, la situació derivada del conflicte bèl·lic a Ucraïna ha motivat de nou desequilibris en els mercats i també un xoc energètic i de costos d'energia que a tots ens preocupa. Com ja he dit, el Govern de les Illes ha estat del costat dels qui més han patit les conseqüències econòmiques de la crisi, i continuarà estant, en aquest cas, amb les empreses de transport que presentin problemes econòmics i que puguin justificar aquest desequilibri econòmic que explicava abans, davant d'una situació ben compromesa. I jo, particularment i tot el Govern, estam en contacte amb empreses de transport, molt preocupats aquests dies per aquest augment del cost del carburant i les conseqüències que pugui tenir aquest conflicte que vivim molt a prop de ca nostra.

Som plenament conscients que la invasió de Rússia a sòl d'Ucraïna té una afectació clara en els preus i ha disparat la inflació a màxims que en més de tres dècades, a causa d'uns preus d'energia absolutament desorbitats, l'electricitat s'ha encarat un 80%, el dièsel un 18% i la gasolina un 25%. És una situació crec que molt complicada, molt dramàtica per a petites

i mitjanes empreses en el món del transport, moltes autònomes, moltes que tenen contractes de serveis amb altres empreses o empreses subministradores que es veuen afectades per una pujada sobtada i que no estava contemplada en aquests moments.

Ja sé que parlo de les empreses de concessionaris del transport públic, i ara me n'he anat una mica cap al conjunt del transport, però crec que un dia com avui és important dir-ho. Per això, nosaltres tenim contactes amb el sector per estudiar i impulsar línies de feina que ajudin a pal·liar aquesta situació. Ja a la Conferència de Presidents la nostra presidenta Armengol ho va fer palès aquest diumenge a l'illa de La Palma, i vull dir que aquest govern ha demanat també que dins el Pla de resposta a les conseqüències econòmiques d'aquesta guerra, que treballam conjuntament comunitats autònomes i l'Estat, hi hagi mesures ben aviat específiques per als carburants en un sector primari i de transport, que són els àmbits més afectats per l'encariment del combustible.

Crec poder dir que si la pandèmia de la COVID ens ha ensenyat alguna cosa és que treballar junts, estant atents a les necessitats de tothom, tant dels particulars com de les empreses, des del Govern és com hem de fer front a les situacions complexes; hem sortit de la pandèmia de la qual parlo avui, d'aquest decret, per les conseqüències que tenia, però encara no l'hem acabada i ja ens veiem immersos en un altre conflicte, que també té conseqüències per al transport i que, de ben segur, hi haurem de prestar tota l'atenció que sigui possible per intentar pal·liar-ne els seus efectes.

El decret que avui he defensat defensa precisament això, poder fer front a aquesta situació i fer-ho d'una manera correcta, legal i amb aquest treball, conjuntament, que aplicam des de les administracions públiques, en aquest cas des del Govern balear, per facilitar una solució econòmica a aquestes empreses.

Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Ara correspon demanar als diferents grups parlamentaris si volen intervenir en el torn a favor, en el torn en contra o en fixació de posicions.

Grup Parlamentari Popular?

LA SRA. RIERA I MARTOS:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari VOX?

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Ciudadanos?

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari...

EL SR. MELIÀ I QUES:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Mixt?

EL SR. SANZ I IGUAL:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Unidas Podemos?

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari MÉS per Mallorca?

EL SR. FERRÀ I TERRASSA:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Socialista?

EL SR. FERRER I RIPOLL:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, moltes gràcies. Idò començam pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Camps.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. CAMPS I PONS:

Gràcies, Sr. President. Una vegada més, des del Grup Parlamentari Popular donarem suport de forma responsable a aquest decret llei, com també vam fer amb el primer Decret Llei 13/2020, però voldríem fer una sèrie de reflexions. Així i tot farem una intervenció curta, perquè principalment estam

d'acord amb el plantejament que es fa i es tracta d'un decret molt concret i molt tècnic, però continuem essent incapaços d'incorporar mecanismes per poder anticipar-se, eines per poder actuar de manera més àgil. Si a la desgràcia de la pandèmia sanitària, no havien minvat suficient el sector del transport públic regular, amb un present i futur incert, ens esclata una nova desgràcia mundial, inimaginable fa unes setmanes enrere, d'incalculables dimensions: el conflicte bèl·lic creat per Rússia, que ha incidit de manera molt alarmant sobre els preus dels carburants i subministrament elèctric a preus imprevisibles, inimaginables fa unes setmanes enrere, just abans de l'aprovació d'aquest decret llei el passat 7 de febrer.

Per aquest motiu, seguim pensant el mateix que ja vam dir en la tramitació del Decret 13/2020, que s'haurien de recollir aspectes extraordinàries, com reconèixer la figura i poder reequilibrar preus davant d'una pujada tan exponencial i imprevisible, com la que estam vivint aquestes darreres setmanes amb els carburants i l'electricitat, sense saber fins on i quan continuaran pujant, perquè no creim que ningú de vostès no sigui conscient que aquests preus, els resultats d'aquestes fórmules que convalidarem avui, ja estan molt desfasades per la imprevista i alarmant pujada de preus d'aquestes darreres setmanes. En menys de dos mesos, hem patit una pujada exponencial de més de 40 cèntims de mitjana. Per tant, totes les empreses del sector de transport públic regular de Menorca i Eivissa, a les quals ens referim avui, que són les que afecta aquest decret llei, no creim que a dia d'avui els surtin ja els comptes.

Aprofitem en nom del Partit Popular dir alt i clar que l'opció d'actualitzar les tarifes dels bitllets no és negociable, els ciutadans ja no poden suportar més increments. L'única opció viable per al Partit Popular és baixar els impostos i sacrificar privilegis i despeses innecessàries que es permet aquest govern d'esquerres, en detriment de l'interès general i a la malmesa economia que pateixen els ciutadans. De fet, el Partit Popular va presentar dia 2 de juny de 2020 una proposició no de llei a la comissió corresponent, on va tenir el suport majoritari d'aquesta cambra, a conseqüència de la brutal baixada de la recaptació, que havia caigut en picat i la recuperació a dia d'avui està enlaire. El camí és molt incert, una vegada més.

Per tant, no podem més que compartir novament i reiterar la necessitat d'un reequilibri d'aquestes concessions, perquè les empreses concessionàries que segueixen sofrint el que no està escrit per tirar endavant els seus negocis, així com també per mantenir tots els llocs de feina. Des del Partit Popular -ja ho va dir el nostre portaveu Sr. Costa, dins el debat del Decret 13/2020-, la necessitat de treballar per poder finançar el cost extraordinari dels reequilibris, ho ha fet el Govern per a l'illa de Mallorca, que n'és el competent, per tant, també exigim que per a la resta de les Illes tingui la mateixa sensibilitat i responsabilitat que es mereixen les empreses del sector de transport públic regular i defensar l'interès general dels ciutadans.

Per tant, és evident que estam davant d'una situació urgent, però volem insistir una vegada més que hi ha figures noves en el Reglament, com ara la projecte de llei simplificat, article 154, per regular de manera més àgil un decret o una ordre, abans de seguir amb l'abús de la figura del decret llei, que, com

molt ben coneixen, està reservada per a un altre tipus de necessitats, com les situacions d'extraordinària i urgent necessitat.

Moltes gràcies, Sr. President.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Camps. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Sr. President, bon dia, senyores diputades, senyors diputats. Hace poco más de un año que hablábamos del Decreto ley 13, relativo a la reducción drástica de ingresos por parte de los concesionarios del transporte regular de pasajeros por carretera, producida por la bajada drástica de viajeros, en un contexto de alarma y de la necesidad de garantizar la prestación de unos servicios mínimos por parte de la Administración.

Hablábamos de una pandemia que trastocó y sigue trastocando, aunque de forma más controlada afortunadamente, los planes de futuro del conjunto de la población, algo que sucedió en todos los segmentos profesionales, sociales, culturales o ambientales. Todo se vio afectado, lo que parecía claro unos días antes, de repente perdió fundamento por algo ajeno, intangible y podríamos decir que incomprensible a ojos de muchos. Sin embargo dos años después, tenemos ya suficientes evidencias científicas, apoyadas en innumerables estudios que nos hablan de la relación de la pandemia con la actividad depredadora, de una parte importante de la actividad económica mundial, que ignora o desprecia el funcionamiento ecosistémico del planeta en el que estamos inmersos como especie.

En aquellos momentos hablaba de reflexión, de reconsiderar el modelo socioeconómico imperante y de plantear alternativas que tuviesen en cuenta nuestra relación con el entorno ecológico. Hicimos el planteamiento, pero la reflexión no llegó muy lejos. Seguimos insistiendo en un modelo centrado en el modelo capitalista de producción exhaustiva de bienes y servicios, despreciando al mundo natural que nos rodea. Da igual si cada informe del IPCC que va apareciendo es más demoledor, es más dramático o nos condena a un futuro de incertidumbre. Da igual, seguimos con el mantra capitalista de producción y competitividad, aunque ahora lo decoramos con pinceladas y palabras hermosas, sostenibilidad renovable, circularidad, ese tipo de cosas, ... seguir igual, aunque con distinta imagen.

Han pasado dos años y ya sabemos las consecuencias de la pandemia, que son globales y que han provocado enormes dramas humanos en torno al empleo, la vivienda, la educación, etc., con cifras de afectados muy elevados, más de 100.000 muertos en España y decenas de miles de personas con secuelas graves de la enfermedad. Afortunadamente ha habido una respuesta positiva para todos ellos, tanto del Gobierno central, como del Gobierno balear, planteando medidas urgentes para

paliar en la medida de lo posible los problemas derivados de la falta de actividad. Sin estas medidas, estamos convencidos de que la situación sería mucho peor y también sabemos que muchas pequeñas y medianas empresas han sufrido las consecuencias de la pandemia al no poder ejercer su actividad.

Todos los sectores han visto reducir su actividad, si exceptuamos algunas plataformas *on line*, que han sacado incluso mayores beneficios. Pero también se ha hecho un esfuerzo de adecuación presupuestaria desde los inicios de la pandemia, tanto en el Gobierno central como en el Gobierno autonómico, para poder atender esta disolución de la perspectiva empresarial. Se han atendido diversas demandas originadas a falta de actividad, pero también en la falta de perspectivas en el corto plazo.

Para todas esas necesidades se plantearon, en ese tiempo difícil, diversos decretos leyes y uno de los cuales el DL 13, relacionado con el sector del transporte de viajeros por carretera en régimen de concesión. Este decreto tiene su origen en el Real Decreto 463/2020 y también en otro, el Decreto ley 26/2020, en fin, decretos que van siempre en la misma línea de apoyar esta falta de actividad y esta falta de ingresos.

El decreto ley del Govern balear, en concreto trabajaba esta línea de compensar la falta de ingresos de concesionarios, producida por la bajada drástica de viajeros, en un contexto de alarma. Fue una medida, creemos que acertada y este decreto explicaba las motivaciones, por lo que se habla de compensar esas pérdidas económicas de las empresas concesionarias y también explicaba los criterios para poder calcular la cuantía de estas compensaciones. La necesidad de otorgar estas compensaciones parece evidente, tal como lo plasmaba normativamente el Gobierno central, así también como otras comunidades autónomas.

Apoyamos entonces aquel decreto y también apoyamos el actual, esta vez enfocado en mayor medida en las islas, como ha dicho el conseller, en las islas de Ibiza y Menorca. Es indudable que las restricciones impuestas por la administración han supuesto una reducción de la demanda y por tanto de los ingresos que hay que compensar. No obstante, en el debate anterior, sobre el mismo tema y en relación con lo que decíamos al principio de esta intervención, ya planteamos que este tiempo de pandemia podría servir para hacer también una reflexión sobre el modelo socioeconómico en el que vivimos y en el entorno que nos sirve de soporte.

La situación tan difícil y tan dura de la pandemia nos hacía pensar y nos hace pensar los inmensos recursos destinados a compensar económicamente a empresas que prestan servicios que podrían ser ejercidos directamente por la administración en Baleares, pero también el resto del Estado y en muchos países europeos que en las últimas décadas, innumerables servicios propios de la Administración se han adjudicado a empresas privadas, mediante concesión o directamente se han privatizado. A larga, bajo el argumento del mantra neoliberal de que la gestión privada es más eficaz y solvente, han ocasionado gastos extraordinarios a la administración, además de reducir su propia capacidad de respuesta ante emergencias como la que vivimos y las carencias manifiestas en cuanto a la disponibilidad de recursos económicos y humanos, menguados

precisamente para favorecer los intereses privados. Es evidente que las clínicas crisis del modelo capitalista actual, hacen del Estado el salvavidas de sus quiebras y desajustes, mediante los recurrentes rescates a empresas, y no precisamente las pequeñas y medianas, solo basta recordar los rescates bancarios, concesionarios de autopistas, las ayudas a determinadas aerolíneas, etc.

Pero en el sector del que hablamos hoy, el transporte, también entramos en esta misma dinámica, concentración empresarial y accionariado participado por grupos inversores, no necesariamente vinculados al sector, es el denominador común de las ocho empresas que dominan el mercado a nivel estatal, según datos del Observatorio del Transporte de Viajeros por Carretera, en el caso de Baleares, especialmente Mallorca, la tónica viene a ser la misma, con grupos como Ruiz, Moventis o Salgarés, empresas que tienen enorme posición en distintos países aparte de España. Vemos en ellos las características de grandes empresas por su volumen de facturación y el número de sus empleados, no vamos a discutir aquí el concurso público celebrado por adjudicar las concesiones administrativas, cuyos pliegos de condiciones estamos seguros de que se realizó conforme a la legislación vigente, como no puede ser de otra manera. No dudamos del procedimiento ni tampoco de las decisiones tomadas para mejorar el servicio, sino de la necesidad de adjudicar a la iniciativa privada lo que es una posibilidad, diríamos, pero no una obligación de la administración, tal como es la prestación del servicio público.

La Ley 16/1987, de ordenación de transportes terrestres, dice, en un párrafo, el 17, creo que concretamente, y como regla general, la prestación de los mencionados servicios se llevará a cabo por la empresa a la que la administración adjudique el correspondiente contrato de gestión, no obstante, la administración podrá optar por la gestión directa de un servicio cuando estime que resulta más adecuado al interés general, en función de su naturaleza y características. Y tal vez este es el momento de hacer una reconsideración general del modelo imperante.

Vivimos un tiempo muy complicado por la emergencia climática que se nos viene encima y agravada por un conflicto bélico en el que parece que todos se empeñan en lanzar gasolina al fuego; vienen tiempos difíciles en los que se necesita un replanteamiento general del enfoque de la economía, de las relaciones sociales, de la comprensión e integración en el entorno ecosistémico, y para ello necesitamos un Estado fuerte, y las autonomías son Estado, que haga frente con todos los medios a su alcance a la crisis que se nos viene encima; necesitamos para ello potenciar los servicios públicos en todos los ámbitos. Entendemos que, al igual que en grandes ciudades, entre las que se encuentra Palma, tiene empresas municipales de transporte, el servicio interurbano de transporte de viajeros por carretera de uso general podría realizarse a través de la gestión directa, buscando la fórmula jurídica adecuada, tal como podría ser la prestación bajo fórmulas asociativas, como puede ser un consorcio de entidades locales o incluso una empresa pública creada al efecto.

En estos momentos las concesiones, tanto en la isla de Mallorca, como la de Formentera, Eivissa y Menorca están ya

adjudicadas. Haciendo un inciso, el propio Consell de Menorca, competente en esta materia, hace un par de años decía que se necesitaban realizar estudios económicos para valorar el coste del servicio con nuevos planteamientos y nuevos retos, tanto en la planificación de líneas como en los aspectos tecnológicos o ambientales, si en estos estudios se hubiera introducido la variable de gestión directa, podríamos haber llegado a la conclusión de que un servicio público prestado directamente por su responsable puede resultar más económico y más efectivo que el efectuado por un concesionario privado.

No se trata de que esta actividad se convierta en servicio público, pues no hablamos de que haya sido privatizada, ya que en ningún momento ha dejado de ser una actividad prestacional en régimen de servicio público, se trata de utilizar la posibilidad legal de asumir la gestión directa un servicio propio. Conseguir que la administración hubiera ejercido su obligación directamente en Menorca, podría haber servido de base para cambiar en el medio plazo el planteamiento concesionario actual en el conjunto del archipiélago.

El coste de compensar a los concesionarios por las pérdidas ocasionadas por la falta de actividad en los tiempos de pandemia supuso en el presupuesto del año anterior a las arcas públicas, tal como nos ha informado el Sr. Conseller, un sobrecoste en torno a los 11,5 millones. No sabemos a cuánto ascenderá exactamente el sobrecoste en este ejercicio, pero resulta evidente que se debe asumir por los motivos explicados; evidentemente, estamos de acuerdo, pero también es evidente que una buena gestión entraña no gastar más dinero del necesario y lo que ha ocurrido ahora podría volver a ocurrir en otro momento.

Un momento como el actual, en el que una guerra en el este de Europa puede provocar una nueva crisis económica de efecto imprevisible. Es por ello por lo que decimos que hay que reforzar la capacidad de actuación de la administración del Estado y, por tanto, de las comunidades autónomas que forman parte de él, y una de las formas de reforzar esa fortaleza es asumir los servicios que son propios.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

(La Sra. Vicepresidenta primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Jiménez. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas, per part del Grup Parlamentari Ciudadanos.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, vicepresidenta. Ens trobem davant la validació d'un decret llei tècnic, decret llei, que, en definitiva, la seva importància és la urgència, la justificació de la seva urgència és perquè hi ha empreses que no han pogut facturar, per mor de la crisi derivada de la pandèmia, les expectatives que tenien en el transport públic regular, i incorpora una fórmula perquè puguin

presentar als Consells Insulars de Menorca i d'Eivissa, i poder així reequilibrar els comptes.

Evidentment, hi votarem a favor, com ja hem manifestat, i, de fet, fins i tot crec que a alguna compareixença que havia fet el conseller ja havíem parlat que s'havia de cercar una fórmula per reequilibrar aquesta situació.

El que passa és que en el moment actual, a dia d'avui en què debatem aquesta validació d'aquest decret llei, ens trobem en una situació molt complexa dintre de tot el transport, el transport regular, que és el que tractem en aquest decret llei, però també el transport discrecional, el transport de mercaderies i tots els serveis vinculats al transport que tingui referència al fet d'utilitzar benzina, gasoil o electricitat, perquè els preus dels combustibles s'han incrementat d'una manera desorbitada.

Per tant, aquest decret llei, l'1/2022, que es valida avui, és insuficient, és insuficient i per això demanarem que es tramiti com a projecte de llei, per mirar d'incorporar noves mesures per ajudar el sector que passa per uns moments molt complexos. És veritat que la presidenta ha dit que a la reunió de presidents, el president del Govern, el Sr. Sánchez ha manifestat que se cercaran fórmules per rebaixar els impostos dels carburants o que es cercaran fórmules d'ajudes, però des del Govern de les Illes Balears s'haurien d'analitzar i presentar fórmules autonòmiques.

Bé, com ja vàrem fer a l'antecedent d'aquest decret llei, el 13/2020, hi estam absolutament d'acord, en aquell moment eren fons dels ajuts COVID, com ha dit el conseller, i en aquest moment és per a una altra via, però, bé, la situació serveix per reequilibrar la problemàtica de la davallada de l'activitat de les concessionàries del transport públic regular.

Només un comentari, a l'article 3 es dóna un termini, en el procediment per tramitar la compensació econòmica, un termini d'un mes per presentar la documentació per part de les concessionàries. Segons tinc entès, les concessionàries ja han presentat aquesta documentació, però de cara a si han de fer un altre decret llei, jo crec que haurien de ser un poc més generosos amb el temps, un mes a segons quines empreses és un temps molt reduït. Només és un entrebanc amb un decret llei amb el qual estam d'acord.

Ha comentat el tema de Mallorca, que els contractes de les concessions no són a risc i ventura, però el que sí s'ha d'intentar és que les situacions d'ajuda siguin equilibrades, que el transport públic regular rebí les mateixes ajudes a Mallorca, a Menorca, a Eivissa i a Formentera, de forma que estigui tot equilibrat, que no sigui que una de les Illes rep més ajudes per reequilibrar aquesta situació que altres.

Bé és una intervenció breu, perquè realment parlam d'un decret llei tècnic i... que votam a favor idò no hi tenim més problemes.

Sí que vull dir al Sr. Jiménez que en una intervenció anterior ens va recriminar que no havíem escoltat la seva intervenció, que he escoltat atentament la seva intervenció i que

em quedo amb una frase que ha dit: *“una buena gestión entraña no gastar más dinero del necesario”*.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Pérez-Ribas. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Ferrà.

EL SR. FERRÀ I TERRASSA:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta. Senyores i senyors diputats, Sr. Conseller, no faré una intervenció molt extensa perquè és un decret llei molt instrumental i que dóna resposta a una problemàtica molt concreta, el fet sobrevingut de la pandèmia i l'afectació en les concessions de serveis de transports públic regular de viatgers per carretera d'ús general durant l'any 2021; concretament aquelles concessions que ateses les limitacions i restriccions imposades per necessitat de l'administració per mor de la pandèmia sanitària -de l'exercici 2021 estam parlant- en el transport regular de persones per carretera que operen a compte i risc i a totes elles -ha dit vostè, Sr. Conseller- cal establir una compensació econòmica extraordinària per al reequilibri econòmic de l'any 2021, són bàsicament les empreses concessionàries de l'illa d'Eivissa i l'illa de Menorca, ja que, vistes les restriccions necessàries i les mesures extraordinàries, ha suposat un risc en la continuació de la prestació d'aquest servei bàsic en aquestes dues illes.

I la mesura, Sr. Conseller, està justificada sota el nostre punt de vista, una mesura que ja vàrem debatre l'any passat per tal de fer front a un paquet d'ajudes similars per a l'any 2020 dins un altre format, es va presentar dins un altre format; i és justificada, com ho han estat les ajudes a altres sectors que s'han vist afectats per les restriccions i mesures que ha posat l'administració per necessitat sobrevinguda a causa de la COVID- 19, i jo crec que aquí és un dels temes que per a nosaltres genera molt d'interès, la justificació d'aquesta mesura, que repetesc..., després de tot el que li diré, estam totalment d'acord i crec que està ben justificada.

Primer -tot són una sèrie de consideracions que voldríem fer-, crec que quan l'administració du a terme mesures necessàries com les de la COVID i aquestes afecten negativament activitats econòmiques, s'ha de compensar, s'ha d'ajudar. Hem demanat un esforç colossal al sector, per exemple, de la restauració i hi ha d'haver un retorn de tota la societat, entenent l'administració pública com a representant de tota la societat, cap a aquest sector que ha fet aquest gran esforç. D'igual manera en el sector del transport, però no pel mateix criteri o no sols pel mateix, també hem exigít uns serveis mínims i altres mesures, sinó també perquè som davant un servei públic estratègic per al Govern de les Illes Balears, i no podem permetre que aquest caigui o es deixi de prestar, i són dues coses diferents i les dues són legítimes i amb arguments per ser ajudades.

I segona consideració que volia fer, Sr. Conseller, jo dic -i ho torn a repetir, eh?- no per ara, no se'm malentengui, ho dic sobretot pels disbarats que s'han fet al llarg de la història, sota el meu punt de vista. Jo no puc combregar en ajudes i rescat

sistemàtic a tota activitat privada, encara que sigui una concessió pública, quan l'administració i la seva activitat no són la causa de la seva baixada d'ingressos i aquesta no forma part d'un servei estratègic bàsic per a l'administració pública, com sí ho és el transport públic per carretera.

La tercera consideració, entenc que la situació de pandèmia obligui a una resposta més enllà de qualsevol límit, és un altre paradigma nou. Crec tolerable, i ho dic per les ajudes en general o d'impuls al sector econòmic que s'han dut a terme, perquè estam davant una situació extraordinària, excepcional, objectiva, generalitzada, i en aquesta situació s'ha d'ajudar més a aquest sector privat, però l'administració pública en aquest cas ha de vetllar per un retorn d'aquest sector privat a la societat que li ha donat, li ha prestat, en aquest cas la societat de les Illes Balears en un futur, i aquest retorn, potser, es pot quantificar amb un increment d'imposts puntuals o amb un acord social per a la millora de condicions i salaris dels treballadors i les treballadores de les Illes Balears o per mesures que redueixin o eliminin impactes ambientals.

Quarta consideració, la línia de tot el que he defensat és molt fina, molt, i sota cap concepte es podrien justificar els rescats com els que s'han fet a la banca durant la crisi sense que hi hagi hagut un retorn a la nostra societat o, per exemple, sense que aquesta banca passi a ser la banca de tots, és a dir, una nacionalització de la banca com sí es va fer a un país com Estats Units, on es va nacionalitzar la banca. I en què queda el compte i risc d'aquestes multinacionals, grans empreses i bancs?, són sols capitalistes quan acumulen ingressos i quan arriben les pèrdues es tornen en socialistes i demanen intervenció de l'administració per ser rescatades, i aquest és el perill, aquest és el perill de les ajudes.

Jo, Sr. Conseller, a tot el Govern de les Illes Balears crec que la decisió d'avui és necessària i defensable, però és molt important aquesta justificació que vostè ha fet, i el perquè, i vostè, Sr. Conseller, ho ha fet, i per això tindrà el nostre suport, tindrà el suport de MÉS per Mallorca.

I, per últim, per acabar, seguint un poc la línia, l'estela del Sr. Jiménez, vivim immersos en una... jo crec que una conscienciació social molt elevada en la lluita per la defensa del medi ambient i en la lluita contra el canvi climàtic, crec que cal per això avançar molt en mobilitat sostenible, l'aposta pel transport públic serà la millor mesura contra la crisi energètica i ambiental que s'està incrementant per la guerra, però no la crisi d'ara, sinó la que vendrà, serà constant, serà una baixada i una pujada, una baixada i una pujada, segurament arribant a situacions de pràcticament col·lapse.

I cal, per últim, Sr. Conseller, crec que cal exigir i demanar a l'Estat més inversió en les Illes per a transport públic, però cal demanar també més criteris d'insularitat per a aquelles ajudes que, per exemple, han vingut ara, aquelles ajudes per la COVID quant a transport públic que anaven adreçades a les comunitats autònomes i en les quals les Illes Balears no hem quedat ben posicionades pels criteris que s'han establert.

Jo vaig tenir l'oportunitat de parlar d'aquesta qüestió concreta amb el Sr. Marc Pons, quan era conseller de Mobilitat, i efectivament ho va considerar, ho va reconèixer, que els

criteris que establia l'Estat per ajudar les comunitats públiques quant a transport públic per la COVID-19 no ens deixaven en bona situació.

Per tant, cal defensar també, en un futur, que aquesta qüestió es compensi.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Ferrà. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, *tiene la...* té la paraula.... Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sra. Vicepresidenta. Buenos días, señoras y señores diputados. Sr. Conseller, se nota que hoy vamos a votar a favor porque lo han dejado a usted como a Gary Cooper, solo ante el peligro.

A ver, hoy voy a aprovechar sobre todo para romper uno de los mantras que ustedes repiten una y otra vez, supongo que para intentar creérselos ustedes mismos o engañar a otro, y es que siempre votamos que no a todo, pues no, cuando las cosas son adecuadas las votamos a favor sin ningún tipo de problema. Entonces ese mantra queda disuelto, hemos votado muchas veces a favor de las propuestas cuando son justas y cuando son necesarias, igual que seguimos rompiendo sus mantras de homófobos, racistas, extrema derecha y ahora el último el que más le gusta que es que no trabajamos,... a ese le han cogido el tranquilo y ahora lo repiten una y otra vez, pues no...

(Remor de veus)

... nosotros trabajamos, trabajamos mucho, trabajamos en este parlamento, trabajamos en la calle, que es donde también hay que trabajar y donde, por lo visto, ustedes trabajan muy poco porque no se enteran de la realidad.

Cuando una ley se puede reformar, evidentemente, como la Ley de consejos hemos presentado enmiendas, cuando a las leyes no tienen dónde cogerlas, como la de educación, pues no lo hacemos porque no vamos a jugar a entrar en este juego de trileros.

Por fin, por fin tenemos un decreto ley que se ajusta a los parámetros para los que fue ideado ese instrumento jurídico, la extraordinaria y urgente necesidad, la adecuación entre la situación excepcional y las medidas que se pretenden adoptar que han de ser idóneas, concretas y de inmediata eficacia; cosa que no cumple casi ninguno del resto de decretos ley que ha emitido este gobierno, que se ha acostumbrado a gobernar a golpe de decreto amparado por esa pandemia, que hoy alguien en esta tribuna decía que se había levantado el estado de alarma demasiado pronto o demasiado rápido; ese estado de alarma inconstitucional, ilegal y que nos ha llevado a esta situación y que a ustedes les hubiera gustado prolongar *sine die*, porque se ve que les gusta gobernar bajo este estado de excepcionalidad y de recorte de libertades.

Es de justicia esta compensación, por supuesto, para este sector, pero nosotros echamos muy en falta la ayuda a otros muchos sectores obligados a cerrar precisamente de manera ilegal al amparo de ese estado de alarma que el Tribunal Constitucional dejó bien claro, a instancias de VOX, que no se podía haber mantenido. Y a fin de cuentas nos encontramos dentro de un sector que por lo menos tiene garantizado el cobro de sus ingresos porque trabaja con la administración y tiene firmada una contrata. Imagínese cómo están el resto de sectores a los que ustedes condenaron a la ruina y que no tienen esa seguridad de cobrar de sus acreedores. Porque imagínense ustedes lo que podríamos hacer a nivel nacional, no sé, por ejemplo, con los 20.000 millones que en "chochocharlas" y políticas transversales se va a gastar la Sra. Irene Montero. O sea, la cantidad de ayudas que se podrían dar a todos los sectores o la cantidad de impuestos que se podrían reducir, pero a nivel de Baleares, con las decenas y decenas de millones que ustedes gastan en televisiones que no ve nadie, ahora 700.000 euros en ayudas a las publicaciones en catalán, chiringuitos que no funcionan y no aportan nada como el IB Dona u otros que lo que aportan es odio, como la memoria histórica democrática, eh?, imagínense a cuánta gente de verdad podríamos ayudar, qué cantidad de impuestos podríamos rebajar.

Porque hoy también hemos oído en esta cámara que alguien nos ha dicho que eran ustedes tremendamente eficaces, y lo ha basado en que hay cuatro familiares de Santa Eugènia que ahora tienen electricidad por unas placas solares que habían puesto no sé dónde. O sea, ¿eso es ser tremendamente eficaz con la que está cayendo? Usted hoy nos ha venido aquí a hablar del problema que va a tener todo el sector del transporte con la guerra de Ucrania, etc., y aquí nos vienen a hablar ustedes de que son tremendamente eficaces porque hay cuatro familias en Santa Eugènia que les han puesto unas placas solares en el instituto y ahora tienen corriente. ¿Y el resto del millón y pico de familias de estas islas, qué?, ¿esa es su tremenda eficacia? Si la cosa no fuera dramática, sería del Club de la Comedia. Ésa es la tremenda realidad, porque tenemos que seguir oyendo de mi querido colega el diputado comunista otra vez sus mantras y de los diputados de MÉS la Agenda 2030, una energía sostenible y tal.

O sea, ¿no ven ustedes que a lo que nos ha llevado su dependencia energética del gas ruso es lo que nos ha conducido a esta situación? ¿No se dan ustedes cuenta que ahora ya no podemos seguir esas...? Porque, a fin de cuentas, ¿quién ha apoyado y quién ha defendido el enriquecimiento de las oligarquías rusas?, esa compra masiva de gas y ese cierre de centrales nucleares, ese dejar de explotar los recursos propios que todavía quedan en Europa, ese oponerse al *fracking* y a cualquier otra búsqueda de recursos propios energéticos o de otros mercados. Eso nos ha hecho tremendamente dependientes. Y a día de hoy, y a día de hoy, porque muchos olvidan, el grifo del gas ruso sigue abierto porque Alemania y otros países de Europa lo necesitan y seguimos pagando a los bancos, a esos bancos que no se han expulsado del sistema monetario porque hace falta para seguir pagando. Y en esa situación nos encontraremos e iremos a más.

¿Qué se puede hacer? Se pueden hacer muchísimas cosas, por ejemplo, el gobierno este polaco, que ustedes tanto odian porque según ustedes es de extrema derecha, los alimentos han

bajado el IVA del 5 al 0%, el gas del 23 al 0%, el combustible del 23 al 8%, los fertilizantes del 8 al 0% y la electricidad del 23 al 5.

En definitiva, ya le digo, vamos a apoyar este decreto porque es de necesidad y es de justicia, pero hagan ustedes una reflexión, porque, a pesar de lo que hoy he tenido que oír aquí, los hijos de Putin son ustedes, no nosotros.

Gracias, Sra. Vicepresidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias, Sr. Rodríguez. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. He estat a punt de no sortir aquí perquè crec que el debat està prou substanciat, tot i que com aquí la gent parla de Putin i parla de comunisme i parla de tantes coses, un diu, bé, sortiré i parlaré del que em donarà la gana, però no és el que faré, perquè intentaré ser breu.

Evidentment, com han dit altres grups, aquest decret llei està justificat perquè es dona una situació d'extraordinària i urgent necessitat i, per tant, per això li donarem suport, perquè aquest pic sí, poques vegades ha fet el Govern un bon ús d'aquest instrument.

És evident per al Grup Parlamentari El Pi que aquestes empreses afectades per les restriccions adoptades per les administracions públiques tenen dret al reequilibri econòmic de les seves concessions. Des d'aquest punt de vista el bessó de la qüestió ja està debatut i ja està la nostra posició manifestada.

Sí vull dir dues coses. La primera és que aquest decret llei demostra una cosa que nosaltres no volem deixar d'accentuar que és l'enorme rigidesa de la legislació de contractes. Aquesta legislació de contractes estatal no funciona i necessita un repensament, i aquest és un bon exemple que necessitam una normativa de contractes més flexible, amb més capacitat de donar capacitat de decisions a les diferents administracions, perquè si no, el Govern de les Illes Balears ha de fer un decret llei i hi ha ajuntaments que, com que no tenen els instruments del decret llei, encara tenen moltes més dificultats per adaptar situacions extraordinàries que es poden produir. Per tant, jo crec que hauríem de cridar a fer un repensament de la normativa contractual que està en vigor, perquè, evidentment, crea grans dificultats a moltes administracions públiques.

Segon, agafant un poc les paraules del Sr. Ferrà, la compensació entenc que es dona perquè l'administració ha establert unes restriccions i això ha afectat de manera directa el funcionament d'unes concessions i a l'activitat que tenien -diguem- contractada amb l'administració pública. Per tant, no és tant una socialització de les pèrdues sinó la compensació d'un dany que m'has produït directament tu, administració, amb les teves decisions; totalment justificades per una situació sanitària, però no estan socialitzant les pèrdues. De fet, també vull dir, en aquesta línia tan prima, que deia el Sr. Ferrà, que

evidentment l'administració pública, els poders públics en general, també duen a terme una política de foment i aquesta política de foment, que són ajudes, són 855 milions, etc., està, pot està lligada a restriccions determinades, però sobretot està lligada que es facin determinades activitats i que el país avanci. Per tant, aquí també hi ha una línia molt fina.

I vull acabar amb unes paraules a la intervenció del portaveu de Podemos, Esquerra Unida, perquè em pareix lamentable. Em pareix lamentable des d'aquest punt de vista. Vostès la legislatura passada donaven suport a un govern que va fer la gran concessió privada del transport públic a Mallorca, i aquest govern tenia el seu suport, i vostès varen tancar files i varen donar suport al Govern amb aquestes concessions, que el Grup Parlamentari El Pi va manifestar la seva queixa absoluta perquè suposava una concentració als grans operadors. I després ve aquí i ens fa aquest discurs i és que la contradicció és flagrant. Però no només això, és que aquesta legislatura vostès formen part d'un govern que treu nou centres de salut en concessió, en concessió...

(Petit aldarull i alguns aplaudiments)

... i vostès donen suport al Govern, i després hem d'aguantar aquests sermons que no tenen res a veure amb la realitat de la gestió del seu govern. Per tant, jo el convidaria a ser coherent i a llevar el suport que dona al Govern davant aquestes accions.

Moltíssimes gràcies.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Pel Grup Parlamentari Mixt, en primer lloc, té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Bé, com deia el Sr. Melià, deia que ha estat a punt de no pujar, idò, miri, jo ho duré a la pràctica, perquè realment jo crec que tots els arguments ja estan dits. Bàsicament només assenyalar dos elements: un, ja vam donar suport l'any passat al Decret 13/2020, perquè la situació era la mateixa, i, a més a més, ens consta que aquest decret llei està pactat i està consensuat amb els consells d'Eivissa i Menorca, que són els directament afectats.

Per tant, no tenim res a afegir, simplement, dir que votarem a favor.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Ara també pel Grup Mixt, donam la paraula al Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sr. President. Bon dia a tots. Primera intervenció d'avui. Sr. Conseller, li he de donar l'enhorabona, perquè amb

tot el que s'ha debatut de decrets lleis en aquesta cambra, és la primera vegada que tothom hi està d'acord; així que l'enhorabona, que aconseguim un consens, tot i que es posin en entredit -moltes vegades- el consens, resulta que avui s'ha aconseguit aquest consens, tot i que hi ha molts matisos.

Aquest decret, que ve justament d'aquest consens, és per establir un marc legislatiu per a dos consells que ho necessiten, i altres dos que -com algunes vegades s'ha obviat- el Consell de Formentera també ho té en el seu contracte, ja té l'obligació de compensar el dèficit de l'equilibri econòmic i dèficit d'exploració.

Avui, com vostè ha dit, té més rellevància justament per la situació provocada per Ucraïna, de la invasió que tenim a Ucraïna per part de Rússia, una invasió que atempta contra els drets democràtics en aquest país, però estam debatent un decret llei que parla dels efectes de la crisi de la COVID-19 i, llavors, aquest punt és cert que és molt important i que podem debatre'l, però sí que és cert també que la qüestió està a validar o no un decret llei que parla de la compensació que vam patir justament per culpa de la COVID-19, aquests serveis de transport públic que es necessiten per a una mobilitat sostenible. En Formentera hi ha un pla de mobilitat sostenible, que justament el que potencia és el transport públic i aquest transport públic, per a això, en el contracte té una compensació, en el contracte, perquè la gent deixi d'anar en vehicle privat i passi a emprar el transport públic.

I, Sr. Rodríguez, no li puc no dir, resulta que a l'Agenda 2030 un dels punts que té és potenciar el transport públic, alerta que avui estan donant suport a un tema que potser estigui dins de l'Agenda 2030, i a veure si alguns dels seus li diuen que estan donant suport a l'Agenda 2030.

I sí, també li he de dir una qüestió, m'ha semblat una falta de respecte a la cambra que hagi parlat de las "chochocharlas". Disculpi: 20.000 milions d'euros són per a polítiques d'igualtat. Aquestes polítiques parlen de l'educació 0-3 anys, que la persona que tenen a Castella i Lleó diu que faran gratuïta, vénen d'aquests 20.000 milions d'euros per a quatre anys. També són per atendre les víctimes de violència de gènere, perquè es diu d'aquesta manera. També vénen per a les polítiques de l'esclatxa salarial, que tenim una esclatxa salarial entre homes i dones per si no..., aquí al Parlament resulta que no, el sou de la seva companya i el seu és el mateix, perquè aquí no existeix aquesta esclatxa salarial, però resulta que la societat que diuen, que sí que estan a peu de carrer, sí que hi existeix, l'esclatxa salarial, les dones cobren, de mitjana, un 20% menys que els homes, i així com també les baixes de maternitat i paternitat, en aquests quatre anys poder igualar que tant homes com dones puguin tenir aquestes *charlas*.

També, al seu discurs, resulta que ha posat de manifest -li ho dic perquè tinguin en compte les contradiccions-, ha posat de manifest l'Agenda 2030, tenim dependència dels combustibles fòssils, per què necessitem polítiques d'energia renovable?, perquè tenim dependència de combustibles fòssils. Llavors, que hagi vostè afirmat aquí en aquest faristol, que depenem del gas de la zona de Rússia o que depenem dels combustibles fòssils, és justament un dels postulats de l'Agenda

2030. És per això que, alerta, a veure si tant se'n van cap a la dreta que potser donen la volta i passen cap a l'esquerra.

Res més. Com li he dit, Sr. Conseller, l'enhorabona, és un decret que és necessari, que ha arribat de la demanda tant del Consell de Menorca com del Consell d'Eivissa. Com ja s'ha dit, el Consell de Mallorca ja té dins del seu contracte aquesta compensació, i també el Consell de Formentera. I és necessari que s'estableixi aquesta fórmula, i també, com ha dit, és exactament el que ha de fer un decret llei, que és ajustar-se en aquest punt a les necessitats actualitzades.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sanz. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Ferrer.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Gràcies, Sr. President, i bon dia a tothom. El Reial Decret Llei 26/2020, de 7 de juliol, de mesures de reactivació econòmica per fer front a l'impacte de la COVID en els àmbits de transport i l'habitatge, establia ja, en el seu article 24, el procediment de reequilibri econòmic dels contractes de gestió dels serveis públics, i indicava, a més, l'article 34.4 del Reial Decret 8/2020, que els contractes de gestió dels serveis públics de transport regular de persones per carretera d'ús general de titularitat de l'administració, podien reequilibrar-se econòmicament, i únicament i exclusivament, en els termes establerts en aquell article. En cap cas no es podia fonamentar aquest dret de les normes generals sobre danys per força major o rebre el restabliment de l'equilibri econòmic, si és que es creia que es podria aplicar en el contracte.

En aquell moment, això va servir -ja s'ha recordat en aquest debat- per recordar que durant l'any 2020 vàrem aprovar en aquesta mateixa cambra, amb el suport del nostre grup, el Decret Llei 13/2021, de 23 de novembre, pel qual es van establir mesures urgents per pal·liar els efectes de la situació creada per la COVID-19 en l'àmbit dels contractes de concessió dels serveis de transport públic regular de carretera d'ús general.

Aquell decret ja establia unes compensacions econòmiques extraordinàries per a aquests contractes i per a l'any 2020, i repartia 11 milions i mig d'euros procedents de recursos extraordinaris -establerts en aquest cas pel Govern d'Espanya- precisament per pal·liar els efectes de la COVID en el transport regular per carretera. Acompanyat d'aquest fons es va dur a convalidació també en aquesta mateixa cambra, el Decret Llei 13/2020, que va reconèixer el dret d'aquestes empreses a un reequilibri econòmic i va establir el procediment que calia seguir, un procediment que s'havia dissenyat amb uns tràmits i uns termes únics que serviren per poder dur a terme aquestes compensacions durant la fase més aguda de la COVID-19. Crec que en podem estar tots orgullosos del que es va pactar en aquesta cambra i del que es va finalment desenvolupar gràcies als fons rebuts per part del Govern d'Espanya.

I tot això, per què? Nosaltres creim que els antecedents són importants. En el Pacte de reactivació de les Illes Balears subscrit entre el Govern de les Illes Balears, tots els consells insulars, la FELIB, l'Ajuntament de Palma, els sindicats, la CAEB, la PIME i alguns partits polítics -ja sabem que no hi foren tots-, s'hi establia que aquest pacte havia de servir per estimular l'Agenda Urbana i, entre d'altres, el transport públic sostenible. Per tot plegat entrava, justament, entroncava completament dins els plans establerts en aquest pacte de reactivació.

Com ja hi era abans de l'inici del confinament, ara més que mai, segueix sent bàsic capgirar les prioritats dels nostres pobles i ciutats a l'hora de planificar la distribució dels mòduls de desplaçament, i dins aquest plantejament de redistribució, cal garantir el dret a la mobilitat, que és quelcom universal i on, a més, nosaltres considerem que dins un disseny o si poguéssim imaginar una piràmide de prioritats del disseny urbà, hauria d'estar al capdamunt d'aquesta piràmide de prioritats per poder garantir -com deia abans- aquest dret a la mobilitat, aquest dret universal a la mobilitat, enfront del vehicle privat, que és el que ens provoca més que embussos i contaminació.

Com apuntava ja en el seu moment la ministra de Transició Ecològica, Teresa Ribera, es tracta d'un nou *Green Deal*, que apunti cap a la direcció de la descarbonització del nostre país però que alhora generi oportunitats de creació de riquesa, tot explorant nous sectors econòmics. És una nova revolució verda que ha de lluitar contra les desigualtats a l'hora que ha de seguir les passes marcades per combatre l'emergència climàtica que amenaça el nostre planeta, de vegades negada per algun grup d'aquesta cambra.

Les restriccions per poder salvar vides, per poder mantenir la salut de la nostra població, i per poder resoldre la falsa dicotomia creada entre salut o economia, han empès a una situació que necessita una compensació per a aquelles empreses de transport regular de passatgers que operen en el marc de la nostra comunitat. Tot plegat suposava un risc en la continuació de la prestació d'aquest servei, que el nostre grup considera bàsic per a la ciutadania, que és el transport regular de persones per carreteres, en aquells casos en què opera sota la fórmula de risc i ventura, en aquest cas a les illes de Menorca i Eivissa, com s'explica en el text del decret llei, queden excloses les illes de Mallorca i Formentera i s'explica exactament el perquè.

Aquesta legislatura estam vivint, com és la primera vegada en la història del Govern de les Illes Balears, que davant una situació de crisi, s'articulen mesures per donar ajudes al conjunt d'un sector, en aquest cas el del transport de les Illes Balears, per salvar el servei, per salvar les empreses i per salvar les famílies que depenen dels sous dels treballadors. Era necessari, per tant, en l'àmbit de la comunitat autònoma, regular la metodologia i establir un procediment per reequilibrar econòmicament aquests contractes.

Aquest decret llei suposa per a nosaltres també, davant aquesta crisi sanitària, econòmica i social sense precedents, una actuació ràpida i eficaç dels poders públics, per mitjà dels instruments que l'ordenament jurídic posa al seu abast. Constitueix, a més, una eina idònia per afrontar situacions de necessitat extraordinària i urgent, com les que s'ha descrit en el

decret, amb el proveïment d'una fórmula basada en els costos fixos, variables, quilòmetres anuals, ingressos reals; una fórmula que nosaltres donam per vàlida i idònia.

En el context de la crisi sanitària que estam afrontant totes les comunitats autònomes, consideram plenament adequat l'ús d'aquest instrument per donar cobertura a les disposicions descrites en el decret. S'actua directament sobre la reducció extraordinària d'ingressos per la disminució de la demanda davant les limitacions establertes a la mobilitat de la ciutadania i de les restriccions imposades respecte de l'ocupació dels vehicles, per procurar la separació de les persones usuàries en els pitjors moments de la pandèmia. I es tracta també d'un decret llei treballat amb el sector de les empreses concessionàries del transport regular, per donar un reequilibri dels seus contractes i pal·liar els dèficits previstos per la pandèmia, el confinament i les restriccions de mobilitat.

Per tot plegat, nosaltres hi donam suport, no sols pel contingut que s'hi planteja, sinó també pels mecanismes de compensació i, a més, per la forma en què es tramita en aquesta cambra.

Volem agrair el vot favorable de totes les forces polítiques, avui s'ha donat aquesta circumstància, que s'han detectat les necessitats i tothom ha expressat que hi votava a favor, no sempre ha estat així, normalment s'expressen dubtes. Per exemple, vull recordar que en el cas de l'Ajuntament de Palma, quan es va posar damunt la taula el rescat de l'Empresa Municipal de Transports, el juliol de 2020, amb un augment de capital de 14,5 milions d'euros, els partits de la dreta representats a l'Ajuntament de Palma, varen votar en contra de l'única empresa municipal de transports, varen votar en contra d'acomiar persones, varen votar en contra de pagar nòmines, varen votar en contra de la viabilitat de l'empresa i varen votar en contra de la prestació dels serveis públics de transports de Palma.

(Alguns aplaudiments)

Però està bé rectificar i està bé venir avui aquí i veure i topar-se de front amb la realitat. També agraiem la unanimitat de la cambra, que sigui conscient també rectificanc o caient tal vegada del cavall com Sant Pau, la necessària intervenció pública per garantir la correcta prestació dels serveis públics i dels drets dels treballadors, qüestió que moltes vegades s'ha posat en dubte quan parlam d'altres serveis, o d'altres béns, com pugui ser l'habitatge, que no ha de ser un bé especulatiu; i quan parlam del transport públic, no ha de ser un ni una qüestió especulativa, ni una qüestió que per la manca d'accés al transport, pugui generar desequilibris o descohesió territorial o social.

També hem de recordar, i ja ho ha dit el conseller, tot i que després hi ha hagut algunes intervencions que han volgut armar una mica de confusió amb el següent, estam en una situació de guerra -ho ha dit la presidenta, en el torn d'intervenció de control al Govern-, nosaltres demanam que es requereix una unitat d'acció de totes les forces polítiques. S'ha acordat un pla estatal -i ja ho ha anunciat la presidenta també-, es convocarà per part del Govern de les Illes Balears, la Mesa de Diàleg Social i el Pacte per a Balears per treballar les propostes que es

posin damunt la taula, per poder afrontar tots els reptes que ens suposa aquesta situació de guerra que ara mateix estam vivint i, per suposat, també l'increment del preu del combustible del transport públic.

I, finalment, ja ho ha comentat el diputat que m'ha precedit en el torn d'intervenció, ja ha desgranat en què es gasten els governs progressistes els doblers, aquí es posava en tela de judici el Pla d'igualtat, també s'han posat en tela de judici quina és la posició del nostre grup o dels grups progressistes enfront del Govern polonès, perquè quan nosaltres hem dut a aquesta cambra censurar el Govern polonès, quan aquest està aplicant una escalada d'odi LGTBI o està vulnerant l'estat de dret, se'ns ha dit que no, que nosaltres no ens havíem de ficar en la política interna d'aquest estat, ni res d'això, però ara resulta que és un exemple a l'hora de baixar impostos, és d'una certa incongruència.

I també jo l'altre dia, per acabar de tancar aquesta intervenció, m'estava mirant per saber exactament quina és la intenció que tenen els partits Popular i VOX, que avui curiosament ens han votat a favor del decret llei, sobre la qüestió del transport públic, i estava repassant el darrer pacte que tenen subscrit a Castella i Lleó i he estat incapaç de trobar-hi cap mena de referència explícita concreta al transport públic. M'ha estranyat molt o no. En qualsevol cas, els felicito que avui sí que hagin votat a favor d'aquest decret llei, que el que fa justament és compensar les pèrdues que tenen les empreses de transport públic i que, a més, el que fa és garantir aquest dret a la mobilitat.

Res més, moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ferrer. Un cop finalitzat el debat, procedirem a la votació i el president demana si el Ple valida o no el decret llei debatut. Votam.

Vot presencial: 52 sí, cap no, cap abstenció. Vot telemàtic: 1 vot afirmatiu, el que dona una resultat total de 53 sí, cap no i cap abstenció.

Un cop validat el decret llei, el president demana si algun grup parlamentari desitja que es tramiti com a projecte de llei pel procediment d'urgència.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Sí, president, demanem que es tramiti com a projecte de llei.

EL SR. PRESIDENT:

Idò com que hi ha un grup parlamentari, el Grup Parlamentari Ciudadanos, que ho demana, aquesta sol·licitud entra en consideració del ple i, per tant, la sotmetem a votació.

Passam a votar. Votam.

Vots presencials: 17 sí, 29 no, 3 abstencions. No hi ha cap vot telemàtic. Per tant, el resultat definitiu és de 17 vots a favor, 29 en contra i 3 abstencions.

IV.2) Validació o derogació del Decret Llei 2/2022, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública de les Illes Balears (RGE núm. 1278/22).

Passam ara al debat i la votació de la validació o derogació del Decret Llei 2/2022, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública de les Illes Balears. Començam amb una intervenció per part d'un membre del Govern per fer l'exposició de les raons per les quals el decret llei ha estat promulgat. Donam la paraula a la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President, senyors i senyores diputats. La pandèmia que hem viscut des de dia 14 de març de 2020 i la crisi econòmica que acompanya la guerra de Putin, puc assegurar i no m'equivocaré, que ens ha ensenyat i ens ensenyarà una cosa bàsica i essencial: els serveis públics són la garantia de que tothom tengui les mateixes oportunitats, independentment de la casa on hagi nascut, independentment de quins siguin els seus llinatges o de quina sigui la professió dels seus pares.

Sols es pot garantir l'equitat a la nostra societat, si els serveis essencials es presten des d'allò que és públic. I per tant, és responsabilitat de tots i totes que avui som aquí, garantir la fortalesa d'aquests serveis públics, serveis que permeten apoderar les persones. I aquesta no és una frase buida, no és un eslògan més, des del sector públic, des de la política es fan possible projectes de vida que sense aquesta aposta per la igualtat d'oportunitats i per la solidaritat amb els nostres conciutadans no es podrien dur a terme.

Així, per tant, encara que sigui de manera tangencial, avui parlem també d'educació, de salut, de treball, de serveis socials, del benestar i de les expectatives de futur de les persones. D'aquesta manera, quan parlem de treballadors i treballadores públics que fan possible la prestació dels serveis, no podem perdre mai de vista quina és la nostra finalitat principal, aconseguir amb la feina de tots, començant pels que són en aquesta cambra, construir una societat on els seus membres siguin lliures. Aquesta idea és la que ens ha de guiar a l'hora de prendre decisions, per això, en un sistema institucional complex com el nostre és fonamental la coordinació, és el que pretén aquest decret que avui presentem.

Per aquest motiu és fonamental la implicació de tots els actors, dels representants elegits democràticament, de tots els càrrecs institucionals i treballadors i treballadores dels serveis públics, en un projecte comú, el de fer possible les expectatives i les esperances de moltes persones. En aquesta línia, el compromís d'aquest govern ha estat des del primer dia el de garantir l'estabilitat dels treballadors i treballadores dels serveis

públics, establert que ha de venir acompanyada també de seguretat jurídica.

Així, podem dir alt i clar que ja hem posat en marxa una bateria de mesures en matèria de funció pública encaminades a donar estabilitat als treballadors i treballadores públics. Així ho diuen les dades, atenent els processos d'estabilització iniciats durant l'any 2017 i 2018, l'execució dels quals es va iniciar a finals del 2019, i que en aquest moment es continua executant, parlem de 755 places convocades a Serveis Generals, de les quals se n'han cobertes 350, tenint en compte que el procés selectiu del 2021 va ser ajornat fins a enguany, per mor de la COVID.

A Salut, durant aquest període, s'han cobert 2.782 places i es continuen executant convocatòries, ja publicades, que suposaran la cobertura d'altres 2.000 places.

I a Educació s'han estabilitzat 2.381 places, les convocatòries que segueixen en execució suposaran l'estabilització d'aproximadament 1.200 places més.

En moltes ocasions, massa, les administracions públiques hem abusat de la temporalitat a l'hora de contractar aquests treballadors públics, ara el compromís és precisament el contrari, prendre les mesures i disposar dels instruments necessaris per reduir a un 8% la temporalitat de les administracions públiques de Balears i acomplir aquest compromís amb l'acord de totes les administracions públiques, però sobretot des de la negociació amb els sindicats, als quals vull agrair el seu tarannà i absoluta col·laboració des del primer moment, per a entre tots arribar a la consecució dels objectius.

Així funciona el progrés, amb la col·laboració dels pilars del nostre sistema democràtic, amb el diàleg real, amb la certesa que qui es troba assegut a l'altre costat de la taula pot aportar, pot millorar el nostre posicionament inicial.

Com saben, el Govern de l'Estat va aprovar el Reial Decret Llei 14/2021, de 6 de juliol, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat a l'ocupació pública, reial decret que després s'ha convertit en la Llei 20/2021, tant el reial decret com la llei posterior es fixen uns objectius clars, objectius que nosaltres també compartim: reduir la temporalitat i oferir una ocupació pública estable i de qualitat; respondre a l'exigència derivada de les més recents sentències del Tribunal Superior de Justícia, del Tribunal Suprem espanyol i del Tribunal de Justícia de la Unió Europea; i estabilitzar els empleats públics que pateixen aquesta temporalitat i acomplir els compromisos continguts en el Pla de Recuperació Transformació i Resiliència, signat entre la Unió Europea i l'Estat espanyol.

La nova llei estableix l'ampliació dels processos d'estabilització d'ocupació temporal com una mesura complementària immediata per pal·liar la situació existent i autoritza un tercer procés d'estabilització d'ocupació pública, que ha d'afectar les places de naturalesa estructural que siguin o no, dins les relacions de llocs de treball, plantilles o una altra forma d'organització dels recursos humans, que estiguin previstes en les diferents administracions públiques i estan dotades pressupostàriament, hagin estat ocupades de manera

temporal i ininterrompuda almenys en els tres anys anteriors a dia 31 de desembre del 2020.

Aquests processos han de garantir el compliment dels principis de lliure concurrència, igualtat, mèrit, capacitat i publicitat i permeté articular mesures que possibilitin una coordinació entre les diferents administracions en el desenvolupament d'aquests. La llei estableix un horitzó temporal molt clar i definit que cerca que no es produeixin dilacions en aquests nous processos; així, s'exigeix que les ofertes públiques d'ocupació relatives a aquests processos d'estabilització s'aprovin i es publiquin en els respectius diaris oficials abans de dia 1 de juny del 2022, les respectives convocatòries abans de 31 de desembre del 2022 i els processos han de finalitzar abans de 31 de desembre del 2024.

Aquest horitzó temporal va lligat de manera directa al compliment dels compromisos d'Espanya amb la Unió Europea sobre l'execució dels fons europeus, ja que a data 31 de desembre del 2024 el conjunt de les administracions públiques ha d'haver reduït la seva temporalitat a un 8%.

Aquest procediment es configura com una obligació legal de totes les administracions públiques, no hi ha possibilitat de no convocar aquests processos d'estabilització, sinó que s'han de convocar i s'han de fer en els terminis establerts, ja que si no es compleixen els terminis d'oferta i convocatòria, es perd la possibilitat que l'administració faci el procés d'estabilització. Per això també la urgència d'aquest decret.

S'afegeix a l'articulat d'aquesta llei un conjunt de disposicions imprescindibles per a la seva correcta execució i comprensió i que té molt en compte l'administració local, per la qual cosa introduir mesures per facilitar el desenvolupament d'aquests processos i fer possible que els ajuntaments, especialment aquells amb una capacitat de gestió més limitada, encomanin la gestió material als consells insulars.

Molt especialment, cal fer esment de tres disposicions addicionals: la disposició addicional quarta de la nova llei, la qual disposa que les administracions públiques han d'assegurar el compliment del termini establert per a l'execució dels processos selectius mitjançant l'adopció de mesures apropiades per al desenvolupament àgil d'aquests processos; la disposició addicional setena, la qual estableix que els preceptes relatius als processos d'estabilització seran aplicables a les societats mercantils públiques, entitats públiques empresarials, fundacions del sector públic i consorcis del sector públic, és a dir, aquests processos també seran d'aplicació al sector públic instrumental; i la disposició addicional novena, que estableix que les comunitats autònomes i entitats locals desenvoluparan els processos d'estabilització i duran a terme acords amb les organitzacions sindicals per aconseguir l'objectiu de reducció de la temporalitat del 8%.

L'objectiu del Govern, els consells i els ajuntaments de Balears és reduir les taxes de temporalitat que es produeixen a les nostres administracions, reduir-les al 8% i fer-ho possible de manera coordinada i negociada entre administracions públiques i organitzacions sindicals, amb plena seguretat jurídica i a través d'un procediment àgil, eficient i eficaç. Precisament per aconseguir aquesta coordinació, agilitat,

eficàcia i màxima eficiència, és pel que es dicta el decret llei que avui ens ocupa.

Entenem que la urgència està justificada per l'obligació legal de complir amb l'horitzó temporal que abans explicava. Aquest decret llei, per tant, s'elabora amb l'objectiu de determinar uns àmbits concrets de negociació que possibilitin aprovar mesures que permetin l'aplicació de la reducció de la temporalitat en l'ocupació en el conjunt de les Illes Balears i que coadjuvin a coordinar i establir criteris d'actuació homogenis a totes les administracions públiques.

Així, es crea, de manera transitòria i únicament per a aquest procés, una mesa de negociació específica de totes les administracions de les Illes Balears per a la seva necessària negociació sindical, que permeti fixar uns criteris homogenis per a totes les administracions en l'execució dels processos d'estabilització. Aquesta mesa la compondran els representants de les administracions públiques que s'adhereixin a la mesa de negociació i totes i cada una de les organitzacions sindicals representades a les meses i comitès d'empresa de les administracions adherides. D'aquesta manera, garantim el dret a la negociació col·lectiva de totes les organitzacions sindicals, cadascuna de les quals amb el pes específic que les eleccions sindicals els han donat als seus respectius àmbits autonòmic o local, però tots i cada un dels sindicats amb veu i vot a la mesa; de manera que organitzacions sindicals que sols tenen representació a la Mesa de Serveis Generals de la comunitat autònoma, els sindicats d'interins, amb aquesta mesa té l'oportunitat d'aportar les seves propostes per al conjunt de les administracions públiques de Balears i no sols dins l'àmbit de la comunitat autònoma. El mateix passaria amb altres sindicats. Per tant, s'amplia l'àmbit de negociació de totes aquestes organitzacions sindicals.

També es preveu la creació d'una comissió formada per representants de diferents administracions amb presència de l'administració de la comunitat autònoma i de les administracions insular i local, amb l'objectiu de coordinar l'execució dels processos d'estabilització i aportar l'agilitat i eficàcia que se cerca.

A dia d'avui ja són 49 els municipis que s'hi han adherit, a més dels quatre consells insulars, la FELIB i 10 entitats més, 64 adhesions en total. En aquest sentit, el Govern fa l'esforç de coordinar totes les administracions de les Illes Balears i la mesa que es crea és l'eina de coordinació perquè es pugui fer de manera més eficaç, eficient i ràpida possible.

L'article segon del decret llei regula la creació d'una mesa de negociació per tot el sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears amb l'objectiu de negociar el desenvolupament de les condicions de treball comunes i aprovar un acord marc per a tot el sector públic i per fixar també uns criteris homogenis en l'execució dels processos d'estabilització que preveu la Llei 20/2021.

Una vegada feta l'exposició dels principals aspectes d'aquest decret, hauran comprovat com en essència el que es pretén és crear espais de trobada per al diàleg i per a la negociació, per a la coordinació i l'assessorament mutu, per reforçar l'engranatge institucional que ha d'actuar en conjunt, per a la

millora de les condicions laborals dels treballadors i les treballadores per en definitiva disposar de millors serveis.

Per això, atès que les administracions públiques han d'assegurar el compliment de totes les obligacions establertes per a l'execució dels processos d'estabilització mitjançant l'adopció de mesures apropiades dins els terminis establerts, prèvia negociació sindical preceptiva, és sota el punt de vista del Govern imprescindible aprovar aquest decrets llei i per això els deman el seu suport.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sra. Consellera. Ara correspon demanar als grups parlamentaris si volen intervenir en torn a favor, en contra o fixació de posicions. Grup Parlamentari Popular...

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Farem fixació de posició, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Grup Parlamentari VOX.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

En contra.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Ciudadanos.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Fixació de posicions.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari El Pi.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Mixt.

EL SR. SANZ I IGUAL:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Unidas Podemos.

LA SRA. SANS I REGIS:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari MÉS per Mallorca.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Socialista.

LA SRA. COSTA I SERRA:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Començam pels grups parlamentaris que intervenen en torn a favor, començam pel Grup Parlamentari Unidas Podemos. Té la paraula la Sra. Sans.

LA SRA. SANS I REGIS:

Gràcies, president. Primer de tot vull saludar el públic assistent avui en aquest debat. La Llei 20/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat a l'ocupació pública i aquest decret llei el que cerquen és reduir l'elevada temporalitat en el sector públic i prevenir que aquest problema es torni repetir en el futur. A nivell estatal la llei va recollir aquest objectiu, reduir l'elevada temporalitat existent fins arribar al límit d'estar per davall el 8%, prevenir i sancionar l'abús i el frau de la temporalitat a futur i la posada en marxa d'eines de planificació de recursos humans.

Ens hem trobat amb un problema estructural, sí, però és un problema fruit de molts de temps, de moltes legislatures enrere i de governs de tot color on ha mancat una adequada gestió de recursos humans i hi ha hagut un incompliment persistent de la normativa, tot i saber que els interins només podien ocupar una plaça temporal per un màxim de tres anys; i ja a la darrera dècada li hem sumat les taxes de reposició que han afegit al banyat i, per tant, alguna autocrítica s'hauria de fer per part dels que han contribuït a engreixar aquesta situació, principalment una autocrítica per evitar tornar a repetir aquesta situació en el futur, que fem tots una reflexió general amb perspectiva de futur per tal de no repetir els mateixos errors i omissions que ens han conduït a aquesta situació i que al final ens afecta a totes i a la qualitat de les administracions, perquè aquí hem de ser conscients que, per una part, els funcionaris interins i el personal laboral temporal de tot el país són víctimes de totes aquestes dècades de mala gestió dels recursos humans, però també són víctimes totes aquelles persones que han estudiat i s'han preparat i no han vist la publicació de convocatòries d'oferta pública al llarg dels anys o les han vist de forma molt intermitent.

Ara, amb la jurisprudència i amb l'estirada d'orelles i avís d'Europa a l'obligació de reduir la temporalitat s'han iniciat mesures en aquest sentit, com ja he comentat al principi. És cert que ha costat molt arribar fins aquí. També sabem que no tothom ha quedat content amb aquest resultat i hem de prendre nota per part de totes les administracions públiques perquè de cap de les maneres es torni a repetir el mateix en el futur.

La Llei 20/2021 estableix tota una sèrie de criteris per dur a terme el procés d'estabilització, que no tornarà a repetir ja que la consellera ja l'ha exposat i esmentat durant la seva intervenció, però sí que insto en part a desenvolupant un treball de negociació col·lectiva a les administracions i en aquest punt ens trobam avui per debatre i aprovar aquest decret llei.

El marc general estatal ha de ser adaptat als diferents sectors i administracions. És important que aquests processos d'estabilització es facin amb agilitat a causa de les dates concretes a què hem de donar compliment, però és important que entre totes aconseguim que el talent i l'experiència acumulada després de tants d'anys a l'administració quedi. Per tant, és essencial que experiència sigui molt ben valorada en el procés.

Per una altra part, tenim l'obligació de garantir un procés que reconegui i doni resposta a la situació de totes les persones interines i temporals i, per una altra part, vigilar futurs incompliments, vetllar pel manteniment de la temporalitat per davall del 8% a totes les administracions i això implica una millor planificació estratègica pel que fa a l'ordenació de l'ocupació pública i també una regularitat a les convocatòries.

Des d'Unidas Podemos continuarem demanant també l'eliminació total de la taxa de reposició que tant de mal i maldecaps ha donat a les administracions i a tots els seus treballadors i treballadores, sobretot a aquells que veien com passaven els anys i no s'obria un procés d'oposició per tal de poder aconseguir una plaça fixa, taxa de reposició que també ha duit molta precarietat laboral, manca de personal i al final també deficiències en el servei públic que també afecta tota la ciutadania.

Vull aprofitar també aquest debat per posar en valor la tasca que desenvolupen els treballadors públics que tan essencials són per al bon manteniment de l'administració i de tots els serveis públics que se'n deriven. De fet, aquest reconeixement també el trobam en el dictamen del Comitè Econòmic i Social Europeu sobre els principis dels serveis públics que contribueixen a l'estabilitat del règim democràtic on atorguen al personal de les administracions el més elevat valor en la preservació del sistema democràtic i és totalment cert, i hem vist que allò públic i els que ho fan possible han estat essencials sempre, però especialment a les hores més baixes on es fa patent el seu valor i es demostra que són totalment imprescindibles. De fet, es posa de relleu la necessitat que els serveis públics disposin de personal format i competent a més de suficients recursos.

En aquest sentit, aquest procés d'estabilització esdevé essencial per no sols dignificar les condicions laborals dels treballadors i les treballadores, sinó també per mantenir la

riquesa del talent adquirit al llarg dels anys i que és essencial per al bon funcionament de les administracions.

I ja per anar acabant, afegim que aquest procés d'estabilització no ha d'excloure que des de les administracions s'hagi de continuar treballant i traient més oposicions per tal de formar els nous treballadors i treballadores per tal de donar un impuls a rejevenir les plantilles en els pròxims anys, perquè també és una qüestió que haurem de tractar de cara al futur totes les administracions d'aquest país.

Per tant, avui votam sí, com a pas previ a la reducció de la temporalitat a totes les administracions públiques.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Sans. Ara donam la paraula al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

SÍ, moltes gràcies, Sr. President, molt bon dia, diputats i diputades. Em sum al capítol de donar la benvinguda al públic que ens acompanyen avui per parlar precisament d'aquesta qüestió, tant a sindicats, com a la mateixa plataforma d'afectats per l'abús de temporalitat, com a la mateixa administració, la Sra. Carmen Palomino, que, entre altres coses, és de les que du aquest tema i, evidentment, això suposa moltes vegades molts de maldecaps, i em consta, per tant, una benvinguda molt especial, però també sobretot un agraïment molt especial.

Crec que durant aquesta legislatura hem tengut l'oportunitat i la possibilitat de poder-ne parlar moltes vegades d'aquesta greu problemàtica que patíem a gairebé totes les nostres administracions públiques, perquè es produïa en certa manera una situació que era totalment irregular i que suposava una incoherència total i una incongruència, i ens passava com als capellans d'un temps, que els capellans d'un temps deien: feis el que jo dic, però no faceu el que jo faig; i precisament l'administració pública al sector privat li demanava tota una sèrie de qüestions...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... que després no acomplia.

Sra. Riera, no em despisti, per favor.

(Rialles de l'intervinent)

Ho dic perquè crec que en aquest sentit és important de remarcar una situació que fa dècades que passejam dins les nostres administracions i que aquí, tots i cada un dels que governam i dels que hem passat per les diferents administracions, hem de començar, i seguint amb el mateix llenguatge dels capellans, a entonar el *mea culpa*. I crec que en aquest sentit és important que a tots els que som aquí ens

interessa trobar una solució a una problemàtica que no havia d'haver arribat mai a aquest nivell, ni molt manco.

És vera que dins tot aquest procés del qual hem parlat, han passat moltes coses, recordem des del principi de la legislatura, hi ha hagut jurisprudència, hi ha hagut sentències per part d'Europa i per part del Tribunal Suprem, hi ha hagut, evidentment, un canvi normatiu que, evidentment, és el que ens permet avui puguem fer una passa més a través de l'aprovació d'aquest decret; un procés que ha estat llarg, on, evidentment no han mancat entrebancs i que, en certa manera, aquest decret permet iniciar tot un procés on segurament també dificultats, evidentment, n'hi haurà, perquè la realitat és molt complexa dins el conjunt o dins aquest mapa de institucions que puguem tenir al conjunt de les Illes Balears, però que, sense cap dubte, suposa un punt de partida de cara a normalitzar, evidentment, una situació que, com deia abans, la portaveu suplent de Podem, des d'Europa ja ens han estirat les orelles, tot i que no importava ens estirassin les orelles, perquè ja sabíem, evidentment, que teníem una situació que de qualque manera s'havia d'arreglar.

Per tant, això evidentment suposarà una estabilitat o una estabilització de tot aquest conjunt de persones, moltes de les quals fins i tot s'han jubilat amb aquesta situació, per tant, amb una situació d'un que no sap molt bé què és el que passarà demà. Per tant, si hi ha una gent que té una estabilitat i hi ha una altra gent devora que no la té, evidentment, hem lluitar per la igualtat d'oportunitats i per fer de l'administració pública aquest braç executor al servei dels nostres ciutadans i ciutadanes; és a dir que, al cap i a la fi, creure en l'administració pública, més enllà dels postulats neoliberals, vol dir, evidentment, reforçar aquesta administració pública i reforçar aquesta administració pública vol dir també donar estabilitat als seus treballadors i a les seves treballadores.

I, per tant, aquest punt de partida que iniciarà tot aquest procés, evidentment ja se n'ha parlat, la mateixa consellera n'ha fet una exposició detallada, però entenem que també ha de servir per unificar criteris, per homogeneïtzar criteris, crec que això és important perquè si un analitza què és el que passa a les diferents administracions, la realitat és molt dispar i molt diversa. I en aquest sentit, tot aquest procés també ens ha de conduir a això, i molt especialment tenint en compte les administracions més petites, les administracions locals, els ajuntaments, que moltes vegades són aquells que no tenen recursos humans suficients o informació suficient o accés a determinades qüestions que, evidentment, moltes vegades els comporten certes dificultats.

I entenem que aquest decret això ho recull i que, a partir d'aquí, evidentment, ve tot un procés que, sense cap dubte, serà una fita important i que, sense cap dubte també, ajudarà a normalitzar i homogeneïtzar aquesta situació a la qual, evidentment, no hauríem d'haver arribat mai.

Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Ensenyat. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, té la paraula la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. També vull donar la benvinguda al públic assistent, molt del qual preocupat per la situació en què es troba d'aquest abús de temporalitat.

Seré breu perquè consideram que era necessari i està justificada l'aprovació d'aquest decret llei per poder resoldre una problemàtica enquistada dins les administracions públiques, tant estatals com també autonòmiques, amb aquest abús de temporalitat. Aquest abús suposa una precarietat per a aquelles persones que tenen necessitats que són estructurals, ordinàries, estables i permanents en molts casos. N'hem parlat en diferents ocasions en aquest parlament, com s'ha dit, i des d'El Pi hem presentat diferents iniciatives, una de les quals es va debatre l'abril del 2021, i des d'aquell moment la veritat és que s'han fet avanços des del Govern de l'Estat, també, i sobretot per advertiments i sentències que hi ha hagut des d'Europa per poder ajustar-se a aquesta Directiva 1999/70 de la Comunitat Econòmica Europea i la clàusula cinquena del seu acord marc sobre el treball temporal per evitar aquesta abús.

Com dic, el Govern de l'Estat ha aprovat la Llei 20/2021, de 28 de desembre, per poder reforçar el caràcter temporal de la figura del personal interí, i també aclarir la situació actual per poder ampliar els processos i poder ampliar així els processos d'estabilització d'ocupació pública, que afectaran les places de naturalesa estructural ocupades des de fa més de tres anys.

Per tot això, és necessari que s'intenti crear uns criteris comuns i que es negociïn entre sindicats i administracions, s'han de garantir les fases de concurs o de concurs oposició i acomplir els principis que regeixen d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat; s'han de crear les diferents meses de negociació, segons correspongui, i aquesta comissió de coordinació per poder establir el millor procediment possible i que ajudi a eliminar aquesta temporalitat, que hem de reconèixer que a la nostra comunitat és prop del 40% dels funcionaris. Un increment que s'ha ampliat, i també crec que el Govern ho ha de reconèixer, des del 2015, en aquell moment s'atracava a un 15% i mirin el bot que hi ha hagut fins ara, que és molt superior a l'acord que es va subscriure entre governs i sindicats, en què no es podia superar el 8%.

Per tant, és hora d'estabilitzar aquestes contractacions i acomplir aquests acords i aquests compromisos per no superar aquests percentatges. Per tot això, com ja hem manifestat, votarem a favor d'aquest decret llei.

Vull agrair, també des d'aquí, als empleats i empleades públiques que a qualque moment s'han sentit indefensos a la feina, però han seguit fent feina i han lluitat perquè totes les condicions i totes les necessitats de les nostres illes puguin ser possibles.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Sureda. Pel Grup Parlamentari Mixt, en primer lloc, té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. El primer que vull advertir és que el Sr. Sanz, com a portaveu del grup, ha manifestat que interviendríem en aquest debat en torn a favor, però les postures dintre del Grup Mixt no són exactament la mateixa, concretament el nostre grup polític MÉS per Menorca no votarà a favor del decret llei, pels motius que diré, però, bé, hem acceptat d'intervenir en aquest torn a favor, perquè també el Sr. Sanz pugui intervenir en el torn de contrarèplica.

En primer lloc, vull dir que, evidentment, l'aprovació d'aquest decret llei i la posada en via de solució de tota aquesta gran problemàtica, evidentment, és motiu de satisfacció per part de aquest grup, perquè estam totalment d'acord que s'ha creat un problema que afecta moltíssims treballadors, milers de treballadors, un problema injust, un problema que requeria una solució expeditiva o el més expeditiva possible perquè el que no pot fer-se és carregar sobre les espatlles dels treballadors una situació d'ineficiència de l'administració. Hem parlat moltes vegades dels motius pels qual s'ha creat aquesta situació, no cal ara tornar-hi, però és evident que calia trobar una solució i jo crec que, en aquest sentit, la llei estatal dóna una via de solució i interpret també el decret llei que ara discutim com també un intent de contribuir a aquesta via de solució i de racionalitzar d'alguna manera la solució. I, en aquest sentit, donem suport a la iniciativa del Govern, perquè realment una solució o altra s'havia de trobar.

Quin és el motiu, doncs, que no puguem donar suport i que, per tant, la nostra posició serà d'abstenció? És que ens genera dubtes, Sra. Consellera, que jo he tengut ocasió de traslladar-li personalment jurídics importants sobre alguns dels elements d'aquest decret, i van al voltant del concepte de la negociació col·lectiva. La negociació col·lectiva és una institució del nostre ordenament jurídic contemplat a la Constitució, evidentment, a l'Estatut dels Treballadors i també a la Llei de Llibertat sindical, que preveu uns procediments i unes instàncies molt rígides en què es produeix aquesta negociació col·lectiva. I per tant a nosaltres ens genera molt dubtes que, a través d'un decret llei, es pugui crear un òrgan que es diu mesa de negociació per temes de condicions laborals que afecten els treballadors de diverses administracions.

Nosaltres, tot i valorar la voluntat, la vocació de solucionar el problema, ens genera realment dubtes de l'adequació i de la viabilitat jurídica d'aquesta mesa, que, d'alguna manera vendria a puntejar, per dir-ho d'una forma col·loquial, les juntes de personal, els comitès d'empresa o les meses sectorials que puguin existir dintre de l'àmbit d'aplicació d'aquest decret llei.

Per tant, realment creiem que, tot i que entenem la urgència, la rapidesa i, en aquest sentit, no posam en dubte que s'hagi emprat la figura del decret llei, sí que tal vegada hagués estat necessari comptar amb algun informe, potser haver demanat un informe també al Consell Consultiu, perquè precisament vostè ha insistit molt en la seguretat jurídica, jo estic totalment

d'acord amb vostè que és fonamental la seguretat jurídica, però aquesta disfunció dintre del règim general de negociació col·lectiva, precisament ens pot dur algun problema de seguretat jurídica i que alguns dels concursos convocats a l'empareda del que pugui acordar aquesta mesa, és clar, aquesta mesa és molt difús el que pot fer aquesta mesa, perquè fixi's, Sra. Consellera, que fem un decret llei, creem aquesta mesa però ni tan sols diem quines funcions tindrà, o no queden clarament definides o queden definides d'una forma molt taxativa sobre quines seran les seves funcions i, en canvi, li donem el nom de negociació. I, per tant, evidentment, la negociació ens remet aquesta figura a aquesta institució jurídica del nostre ordenament jurídic que és el de la negociació col·lectiva.

Per tant, aquest és el dubte principal que tenim i ens costa veure l'encaix d'aquesta mesa en aquest panorama global.

Tampoc no hem d'oblidar que l'objectiu de l'actuació que es du a terme, que ha dut a terme l'Estat a partir de la llei, a instàncies de la Unió Europea, el que persegueix és, en primer lloc, o són bàsicament tres coses: una és aturar l'abús, sancionar-lo i rescabalar el treballador abusat. I, sincerament, crec que el plantejament que vostè fa o que es fa en aquest decret llei, d'alguna manera es fixa molt en l'estabilització, però s'ocupa poc o pot deixar en desprotecció la figura del treballador abusat, perquè pensam molt en l'estabilització de les places, però, és clar, hem de pensar que darrera de cada plaça hi ha un treballador. I, per tant, hem creat una mesa i, sense acotar prou la seva funció, pot ser que aquesta mesa adopti formes d'estabilització que lesionin els drets d'aquest treballador abusat, a ser rescabalat per l'abús del qual ha estat objecte.

I tots sabem que hi ha algunes postures, alguns sindicats majoritaris que més aviat van en aquesta línia, és a dir, hi ha sindicats majoritaris que en aquests moments proposen que aquesta estabilització se segueixi d'una manera que és la que es fa fins ara a qualsevol concurs de provisió d'una plaça. Per tant, el caràcter extraordinari específic que ha de tenir aquest procés d'estabilització correriem el risc que passés a ser un procediment, com aquell qui diu, ordinari.

Per tant, la nostra preocupació no és una preocupació abstracte, sinó que sabem que hi ha sindicats, els sindicats majoritaris, i que, per tant, tindran una veu majoritària també en aquesta mesa, que no estan per solucionar el problema tal com des d'Europa s'ha imposat que se solucioni.

Per tots aquests motius, MÉS per Menorca s'abstindrà, ens abstindrem, per què? Perquè no hi volem votar en contra. És a dir, jo crec que per les objeccions que he posat damunt la taula podríem justificar-ho, però no volem votar en contra perquè creiem que, evidentment, cal donar suport a aquest procés d'estabilització; hem expressat i hem volgut justificar quines són les nostres reserves jurídiques i els efectes que pot tenir a futur, i això crec que justifica aquesta abstenció.

Crec que l'ideal seria que es tramités com a projecte de llei per poder demanar un informe jurídic al Consell Consultiu i poder fer els canvis que fossin pertinents i poder clarificar quin és l'àmbit d'actuació d'aquesta mesa. I, per tant, des d'aquest

punt de vista, en cas que es validi el decret llei, com així sembla que serà, demanarem també que es prengui en consideració la possibilitat de tramitar-la com a projecte de llei.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Ara donam la paraula al Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sr. President. Bé, l'altre dia llegia un comunicador que deia que aquesta pandèmia ens ha ensenyat que després del túnel pot haver-hi un altre túnel, sempre parlem de la llum al final del túnel, però ara tenim davant de nosaltres que, després del túnel, pot haver-hi un altre túnel. I en aquestes túnels, justament, la llum que guiava dins el túnel han estat els treballadors públics, han estat els que han fet possible que hi puguem ser avui en dia. Així que gràcies a tot el públic que és aquí al treball que han fet els treballadors públics perquè sense ells, segurament, ens haurien perdut dins d'ell.

Ara debatem el Decret 2/2022, necessari per donar compliment a les normatives europees que fa temps que advertien de la necessitat d'aturar i reduir el gran nombre de treballadors públics en règim de temporalitat que el nostre Estat té, totes les nostres administracions tenen. Es va aprovar, com ja s'ha parlat pels que m'han precedit, el Reial Decret 14/2021, de 6 de juliol, el qual posava les mesures urgents per reduir la temporalitat.

La temporalitat, ara mateix, és un mal endèmic a les administracions, tot i que, com ha dit el Sr. Ensenyat, tenen diferents situacions, totes les administracions, tant locals, com autonòmiques, com nacionals, tenen un greu problema de temporalitat. I sí és cert que les sentències del Tribunal Superior Europeu, el Tribunal Superior estatal i dels propis ajuden que aquests decrets tirin endavant, però també és cert l'esforç que es fa amb aquestes tasques, -Sra. Palomino, em consta el treball que es fa, almenys amb el Consell de Formentera i pel que ha expressat la consellera amb la resta de consells i administracions, justament per cercar els consensos necessaris per fer-ho.

El decret llei estableix aquestes mesures urgents de reduir la temporalitat en l'ocupació pública a les Balears. La llei estatal estableix ampliació dels processos necessaris per pal·liar la situació existent i parla tant dels tres anys anteriors al 31 de desembre del 2020, així, com també estableix diferents marges per a treballadors que duguin un temps major per poder fer diferents processos.

Però el que passa, com acaba de dir bé també el Sr. Castells, és important no perdre de vista la lliure concurrència, igualtat, mèrit, capacitat i publicitat que s'ha de tenir, com també ha dit la consellera Garrido, que ara mateix ho afirma, que és molt important que aquests processos de consolidació no poden perdre els principis constitucionals. Aquí, a la cambra, hem parlat moltes vegades de la Constitució, cada un sembla

que l'empra pel que vol, però justament l'accés a la funció pública està emmarcat per aquests principis.

És responsabilitat de cada administració pública l'estabilització dels treballadors públics com a garants de la prestació dels serveis a la ciutadania, i ara mateix sí que crec que és la meua obligació contraposar els models progressistes i els models lliberals, i per quin motiu? Perquè el que ha passat moltes vegades és que, quan ha governat un govern progressista, han pogut fer-se alguns processos, no dic tots, com ha dit el Sr. Ensenyat, s'ha d'entonar el *mea culpa* també en els governs progressistes, però també és cert que en els governs liberals ha costat molt més treure processos.

I podem posar un exemple, l'exemple de la sanitat, -Sra. Borrás, que avui hem fet una moció en la qual es parlava i es demanaven més professionals- per tenir més professionals fa falta que es facin processos d'estabilització, i a l'ib-salut els processos van ser el 2008 i el 2019, en el moment que governava un govern progressista, mentre va governar el Govern del Partit Popular no es van convocar aquests processos. Llavors, són qüestions que s'han de posar de manifest.

Convocar els processos selectius per poder cobrir les places, tenir aquestes places formalitzades, la pandèmia ens ha posat de manifest que és molt necessari. Els interins s'han convertit en els funcionaris habituals, la consellera ja ha explicat que hem d'arribar a un 8%, però el que ens trobam són administracions que tenen prop d'un 80 o un 90% de persones que o bé són interines o bé són contractes que ni tan sols són interins, són laborals temporals, o són laborals indefinits, però que no han passat a formar part de la Funció Pública com a tal.

I és important també parlar del personal laboral, per quin motiu? Perquè la funció del personal públic, la funció que dona veracitat als actes que fan, quan una persona és laboral, aquest informe pot tenir un acte d'impugnació, justament per no ser personal funcionari. I és molt important també que aquest punt es posi de manifest, perquè moltes d'aquestes places s'han cobert mitjançant laborals i després l'administració ha hagut de fer un munt de despeses en recursos i en judicis, perquè els informes que s'havien emès no eren vàlids per haver estat d'aquesta manera.

En aquest cas, la coordinació entre administracions per endavant, per treure primer aquest decret llei, tot el text, que també sé que s'ha consensuat, s'ha treballat conjuntament, tant dels quatre consells insulars com de les 64 administracions que ja s'hi troben incloses, i d'aquestes mesos negociadores, ens han de permetre assolir aquesta fita històrica, arribar a un 8%.

I, com he dit també, és molt important que la responsabilitat que tinguem tots ara mateix, esper que en el torn de fixació de posicions es tinguem en compte, de veritat, perquè, per molt que canviï el color polític -no és el que jo voldria ara mateix-, però sí que és cert que, per molt que canviï, és molt important que es continuïn convocant processos, és molt important que les taxes de reposició no siguin llevades, és molt important que continuïn posant-se els funcionaris al servei de la ciutadania, perquè el que ens han demostrat, com he dit al principi, és que sense ells no hauríem pogut sortir d'aquesta pandèmia com n'hem sortit.

I no deixaré de banda una qüestió, també, que es parla dels funcionaris, que és el tema de la llengua. A les Balears s'ha parlat..., avui s'ha parlat justament, l'únic punt de la moció que no s'ha aprovat ha estat el de la llengua; els funcionaris tenen l'obligació d'entendre els ciutadans i tant l'Estatut d'Autonomia com la Constitució Espanyola -tornem posar-les damunt la taula- estableixen que una de les llengües oficials de la comunitat autònoma de les Illes Balears és el català, i és la llengua materna de molta gent que viu a les Balears, i aquesta gent té dret a expressar-se en la llengua que vol, tant a les administracions, quan demana una ajuda de la RESOGA, quan va a demanar una cita al metge, quan va que una infermera li tregui sang, o quan ha de treure qualsevol tipus de prestació dins de la funció pública. I per això, que el català sigui una qüestió..., sigui un..., que es pugui garantir que el treballador públic coneix el català és molt important també dins tots els processos.

És per això, per tot l'exposat que, primer, aquest decret llei i tota la tramitació que es faci després amb la mesa negociadora, Sra. Consellera, ha de ser un punt i seguit, ha de ser un punt, ara mateix s'arriba a una fita i hem de continuar treballant, i és molt important que tinguem clar tots els governs que hi ha ara i d'aquí endavant i a totes les administracions que s'han de continuar convocant aquestes places, perquè és necessari.

Per això li donarem suport, perquè és molt necessari per a les Balears i per als ciutadans que aquest decret surti endavant

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sanz. Ara donam la paraula, pel Grup Parlamentari Socialista, a la Sra. Carbonero.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Gràcies, president, bon dia, diputades i diputats, bon dia públic assistent. Començaré i faré una reflexió que ens hauria de preocupar a tots i fa referència a la guerra que vivim, a la crisi humanitària; fa referència també, com bé han dit alguns grups que m'han precedit, que sortim d'una crisi sanitària i ara entram dins una altra crisi, i açò s'ha de reflectir en tots els nostres fets i les nostres polítiques; em refereix a la nostra aportació que tenim per millorar la qualitat de la nostra democràcia, i una manera clara de fer-ho, de millorar la nostra democràcia, és actuar per reforçar la confiança de tots els ciutadans en les administracions públiques, en les nostres institucions.

Les organitzacions públiques han de ser sòlides per al bé de l'interès general. La Funció Pública té una missió social i açò es demostra amb les crisis, és importantíssima la missió social de les institucions i així queda reflectit en els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030, concretament l'Objectiu 16 parla de pau, justícia i institucions públiques.

Per açò aquest debat d'avui és molt important i tots hi tenim la nostra responsabilitat, no tan sols per la quantitat de persones que n'estan afectades, servidors públics que durant molts d'anys han fet feina a un lloc interí, amb temporalitat, i no han deixat de fer aquests serveis públics, sinó també perquè du implícita l'acció i la prestació d'aquests serveis, que són els que fan possible el benestar dels ciutadans i les ciutadanes.

Tenim clar que la temporalitat no ajuda a l'hora d'augmentar la qualitat d'aquests serveis públics, l'estabilitat sí que ajuda; per açò feim una valoració molt positiva de la llei estatal, que es va aprovar com a eina fonamental per reduir de manera dràstica aquesta temporalitat, i també, com no, de les exigències que hem tingut de la Unió Europea i de les diferents sentències.

Avui feim una passa de gegant per donar solució a aquesta situació, que és inacceptable, i que no podem perpetuar més, i, a més, amb aquest decret ho farem possible -Sra. Consellera, vostè l'ha explicat-, ho farem possible de manera ràpida. Aquest decret ens adapta a la Llei 20/21, estatal, i nosaltres demanam que, com diu el decret que arregla, intenta arreglar la situació heretada, però també posa els límits per al futur, nosaltres no volem que hi hagi retalls, no volem taxes de reposició zero, no volem que no hi hagi ocupació pública; és a dir, volem que surtin les places, no volem que passin legislatures sense treure cap plaça, hi ha hagut governs que ho han sabut fer açò. Nosaltres volem tot el contrari i som coherents, hem estat sempre coherents. Hem estat també honestos i clars, no és la primera vegada que tenim aquest debat en aquest plenari, i mir especialment els convidats, nosaltres sempre hem tingut el mateix discurs i creiem, sincerament, que avui feim una passa de gegant.

S'impulsen dues mesures principals: la creació de la mesa negociadora específica, excepcional i transitòria, constituïda per totes les administracions que s'hi adhireixin, i també pels sindicats, de manera que tindran un vot ponderat. El Grup Mixt, del Sr. Castells, ha posat dubtes, per part nostra no tenim cap dubte, Sra. Consellera, tenim clar que la creació d'aquesta mesa està emparada per l'article 36 del TREBEP i que permet la creació, precisament, d'una mesa d'aquest tipus, i també asseguram la negociació de manera col·lectiva amb representació de tots els sindicats. I sabem que açò és una feina important que ha fet la conselleria, de ponderar tota la representativitat.

També es crea la comissió per coordinar l'execució dels diferents processos, també molt important. Per tant, som davant un decret llei innovador el qual permetrà avançar de manera àgil. No tenim temps, no tenim temps, la tramitació com a projecte de llei creim que no, no ens interessa, no interessa a ningú una tramitació com a projecte de llei, perquè és que tenim dos mesos i mig per a la primera data que ha posat damunt la taula la consellera.

Per tant, nosaltres volem agrair a la consellera, bé, al Govern de Francina Armengol i, concretament, a la consellera de Funció Pública que avui ens ha explicat el decret, que ha agafat el toro per les banyes, així talment, el que deim agafar el toro per les banyes, des de la coordinació i la col·laboració de totes les administracions públiques.

I volem també agrair, com no, a totes aquelles administracions que s'hi han adherit, vull recordar que s'hi han adherit tots els consells insulars, s'hi han adherit els ajuntaments, molts ajuntaments, una gran majoria d'ajuntaments de tots els colors polítics, s'hi ha adherit Ciutadella, s'hi ha adherit Maó, s'hi han adherit ajuntaments de Mallorca, una gran part, ajuntaments d'Eivissa. El Consell d'Eivissa s'hi ha adherit. Jo crec que aquí... vull agrair a totes aquelles administracions públiques que avui amb aquest decret han vist aquell paraigua que es posa per part de la conselleria, que lidera la capacitat de poder i la possibilitat de poder acomplir el calendari tan exigent que ens marca la legislació estatal. Nosaltres ja vàrem dir a aquesta tribuna que nosaltres esperàvem que hi hagués aquest marc estatal, ara ja el tenim i ara el que hem de fer és fer tots els esforços per aconseguir arribar a aquest calendari, i també reduir la temporalitat per sota de l'índex del 8%.

Per tant, és un debat important i creim que hem d'agrair a totes les administracions que s'hi hagin adherit, hem d'agrair a la consellera que hagi fet aquesta passa tan important, a tot el seu equip tècnic, que també fa aquesta feina ingent de sumar, restar i ponderar. I també volem agrair als sindicats UGT, Comissions Obreres, el CSIF, que han fet possible la tramitació del decret estatal i que també ara són a la mesa.

I també volem agrair a la plataforma d'interins, sí, perquè ells fan arribar la veu dels interins i ho volem agrair i, tot i que tinguem les diferències, perquè sempre ho hem dit que nosaltres sempre hem defensat els principis constitucionals de mèrit i capacitat, creim que s'ha arribat a un punt on podem fer un punt i seguit que deia el company del Grup Mixt, però també jo diria que és un punt i a part, perquè és la primera passa perquè no torni passar aquesta abús de temporalitat que hem tengut a les nostres administracions públiques; és important que hi siguin, hi ha representativitat dels sindicats de temporals en aquesta mesa que s'ha creat per part de la conselleria i, per tant, s'hi podrà sentir la seva veu.

Creim que açò és important, és a dir, entre tots hem de trobar la solució per a aquest problema.

I hem de dir que nosaltres tenim la plena confiança i també volem enviar un missatge de tranquil·litat, sabem que a qualsevol procés de l'administració pública on es presenta molta gent crea nervis, crea inseguretat, però nosaltres estam convençuts que aquest procés retindrà el talent i l'experiència a la nostra administració pública, que és també un dels objectius que persegueix aquesta llei i aquest decret.

Per tant, nosaltres seguim amb les nostres línies les quals són importantíssimes: coordinació institucional i col·laboració, d'aquí l'agraïment a totes; el diàleg social i negociació sindical, imprescindible; i defensa i prestigi dels serveis públics, som els grans defensors dels serveis públics i aquí serem per defensar-los.

Per açò, farem aquest vot favorable d'aquest decret i esperem que els resultats siguin un abans i un després de tota aquesta experiència que hem tengut amb el tema de la temporalitat.

Moltes gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Carbonero. Ara començam la intervenció dels grups parlamentaris en torn en contra i donam la paraula, pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, a la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO.

Gracias presidente. El decreto ley que hoy debatimos se ha dictado para desarrollar en Baleares, como ya han dicho otros portavoces y los parlamentarios que han intervenido, pues para establecer aquí una normativa de ámbito estatal; una ley que deriva de un real decreto ley que, en teoría -en teoría-, contiene medidas urgentes para la reducción de la temporalidad en el empleo público, pero que, en la práctica, no soluciona el problema.

En nuestro país la tasa de temporalidad en el sector público no ha parado de aumentar, llegando actualmente a la inaceptable situación de que cerca de un 30% de los empleados públicos de nuestro país tienen o han tenido un puesto de trabajo temporal en la administración pública.

Por otro lado, para la recepción de fondos europeos, que nutren el Plan de recuperación, transformación y resiliencia, España recibió una serie de recomendaciones, en julio del año 2019 y también en julio del año 2020, y entre ellas se encontraba la necesidad de reforzar el marco fiscal y de contratación pública a todos los niveles de la administración. Siguiendo estas indicaciones, el Gobierno de España presentó su Plan de recuperación y resiliencia a la Comisión Europea, esto fue aprobado el 16 de junio de 2021, y recogía reformas legislativas para reducir el recurso a los contratos temporales en los sectores público y privado, simplificando la tipología de contratos y generalizando el uso de los contratos indefinidos, entre otras cosas.

En ese contexto, la normativa estatal, derivada de ese real decreto ley del Sr. Sánchez, establece un proceso de estabilización de las plazas ocupadas por interinos a través de un concurso oposición en el que se valore la experiencia en un 40% de la fase del concurso. Las plazas sometidas a este proceso de estabilización serán aquellas de naturaleza estructural que hayan estado ocupadas, temporal e ininterrumpidamente, entre el 31 de diciembre de 2017 y el 31 de diciembre de 2020. La norma no contempla ningún proceso ni sistema de control para las plazas estructurales ocupadas por interinos en otras fechas.

En el mencionado artículo segundo, el real decreto ley obliga a las administraciones a publicar estos procesos de estabilización antes del 31 de diciembre de 2022, y resolverse antes del 31 de diciembre de 2024. Además, la norma establece las compensaciones económicas para el personal interino temporal que cese en su puesto por no superar el proceso selectivo. Se prevén indemnizaciones distintas según sean funcionarios o personal laboral y se establece que, en caso de que no participen en el proceso selectivo, no tendrán derecho a ninguna indemnización.

La propia norma estatal constata la dejadez de las administraciones públicas durante años ante un problema tan grave como el abuso de temporalidad en la administración pública, un problema que actualmente afecta a más de 800.000 trabajadores en España. Se llega a indicar que en la propia norma que existe un grupo de factores relacionados con la insuficiente utilización de la planificación estratégica en la ordenación del empleo público, así como la falta de regularidad de las convocatorias.

Por tanto, el abuso de temporalidad en el sector público de nuestro país es una cuestión estructural y no coyuntural, y lo cierto es que el real decreto ley se dictó por el Gobierno de España ante una urgente necesidad de cumplir los compromisos adquiridos por la Unión Europea, y no para regular la situación de los empleados públicos interinos y temporales, que se ha retrasado hasta ahora, se ha hecho sin escuchar a los afectados y debería abordarse mediante una reforma contundente y no provisional.

Por eso, el Gobierno incumplió los criterios de urgencia que deberían justificar la regulación de esta materia mediante un real decreto ley. Y por eso nuestra formación ya se manifestó en contra de ese real decreto ley, cuando fue convalidado en el Congreso de los Diputados, porque lo único que ha conseguido es perpetuar el fraude que supone el abuso de la temporalidad y en ningún caso soluciona el problema de los empleados públicos interinos y temporales en las administraciones públicas, provocado por los gobiernos nacional y autonómicos de PP, PSOE y partidos separatistas durante décadas.

Con esta normativa el Sr. Sánchez lo único que ha pretendido es sobrevivir gracias a la percepción de unos fondos europeos a costa de cronificar la precariedad laboral de miles de personas y de sumir en la incertidumbre a sus familias.

El Gobierno ha querido salvar su imagen a base de parches que no solucionan problemas estructurales, sólo los maquillan de cara a la Unión Europea. Esta regulación sólo prevé una solución para quienes han ocupado una plaza entre el 31 de diciembre de 2017 y el 31 de diciembre de 2020, para el resto no se garantiza que en la oposición se les valore su experiencia, con lo que deja desamparados a muchos interinos que han estado o que están en la misma situación de precariedad.

Y es curioso observar a ministros y a consejeros de las comunidades autónomas, del PSOE y de Podemos, hablando de precariedad laboral en el sector privado, que ronda el 23% de la temporalidad, pero luego callan cuando se habla de precariedad en el sector público, especialmente en la docencia universitaria, con cerca de un 45% de temporalidad, en la docencia no universitaria, donde el porcentaje supera el 51%, y en la sanidad pública, donde la temporalidad afecta a más del 47% de los trabajadores.

Esta normativa tampoco establece ningún control para que las administraciones frenen su tendencia a cubrir puestos estructurales mediante contrataciones temporales, estamos ante un parche temporal para un problema estructural.

Además, se deja sin derecho a indemnización a aquellos interinos que no participen en el proceso selectivo de

estabilización. El Gobierno ocultó en su real decreto ley, y se sigue ocultando en la ley que lo sustituyó, que el origen de todo es el fraude masivo en la contratación pública perpetrado, como decía antes, por PP por PSOE y por separatistas. Nosotros creemos que todo interino en situación de abuso debe ser compensado económicamente, porque es de justicia, se presente o no a un proceso selectivo. Pero, según la normativa que se ha aprobado, para contentar a Europa, resulta que los interinos que no se presenten a la oposición serán cesados sin compensación alguna. Eso no es admisible, las indemnizaciones deben ser para todos sin discriminar entre quienes se presenten o no a la oposición.

Además, estamos ante una grave desigualdad entre el personal laboral y el personal funcionario, porque las condiciones de la indemnización varían según el tipo de nombramiento o de contrato, provocando un grave perjuicio para el personal funcionario interino y una situación de desigualdad injustificada. El PSOE, que siempre atacó la anterior reforma laboral, porque consideraba escasos los 20 días de indemnización por año trabajado, resulta que ahora establece ese mismo baremo para indemnizar a los interinos que no superen los procesos de oposición.

Desde VOX exigimos la indemnización máxima de 33 días para todos los interinos y laborales temporales que hayan sufrido la práctica fraudulenta de las administraciones y ahora sean cesados o despedidos. Por no hablar de que la urgente necesidad que ha motivado la aprobación de esta normativa no es otra que la que tiene el Gobierno de Sánchez de salvar su imagen, haciendo ver a la Unión Europea que los compromisos adquiridos en su Plan de recuperación, presentado a la comisión, se están cumpliendo.

El abuso de temporalidad en el sector público es un problema estructural ignorado durante años por los gobiernos de todo signo político, por lo que la solución no puede ser un parche temporal que oculte un exceso de temporalidad que volverá a aparecer por la ausencia de controles a la administración.

Una vez más el gobierno socialista de Sánchez ha vuelto a gobernar de espaldas a los afectados únicamente para salvar su imagen, exactamente igual que hace aquí el Gobierno de la socialista Armengol, con un decreto ley que no ha sido consensuado con los afectados y que, con la excusa de cumplir la normativa estatal, aprovecha para crear una mesa de negociación, a nivel autonómico, y una comisión de coordinación para unificar los criterios a la hora de ejecutar los procesos de estabilización, cuando resulta que esos criterios ya están siendo unificados por el Ministerio de Hacienda y Función Pública.

Esa mesa de negociación, que aprueba este decreto ley, lo que hace es anular la capacidad negociadora de los sindicatos pequeños que se encuentran representados en las mesas de negociación de diferentes administraciones públicas, que ahora se adherirán a la nueva mesa de negociación que se ha inventado la Sra. Armengol y que quitará representatividad a esos sindicatos pequeños. Al establecer un voto ponderado en la nueva mesa de negociación, pierden los sindicatos pequeños y se beneficia a los grandes y multisubvencionados de siempre,

que son principalmente los vende-obreros de Comisiones Obreras y de la UGT. Por eso, en la práctica, todas las decisiones que se adopten en esa nueva mesa de negociación serán las que quiere adoptar el gobierno de la Sra. Armengol, pisoteando los derechos de cientos de trabajadores públicos.

Nosotros defendemos que el acceso a la administración pública debe cumplir con los principios de mérito, capacidad, transparencia e igualdad, tal y como está recogido en la Constitución y en el Estatuto Básico del Empleado Público, queremos igualdad de trato para todos los interinos y no una regularización exprés a partir de un tiempo determinado. No podemos consentir que un interino contratado con abuso se vaya a la calle sin indemnización, después de haber prestado un servicio durante muchos años en la administración pública. Lo único que está ofreciendo el Gobierno de Sánchez y el Gobierno de Armengol, apoyados por sus socios comunistas y separatistas, es condenar a los interinos que se encuentran cerca de la edad de jubilación a un futuro laboral incierto.

Y por todo ello, nuestro voto es en contra de este decreto ley y, en caso de que sea convalidado, como lamentablemente ocurrirá, con los votos de los socios del gobierno y la equidistancia de otros y el apoyo de algún otro que también se cree que es socio, bueno, pues, como finalmente será convalidado, solicitamos que sea tramitado como proyecto de ley, a fin de que, por parte de todos los sindicatos, trabajadores y administraciones afectadas, puedan presentarse las alegaciones oportunas y se pueda generar el necesario debate público y parlamentario que debería preceder, con carácter general, a la promulgación de las normas que tienen rango de ley y que justifican la existencia misma de este parlamento.

Gracias, presidente.

(Algún aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Ara començam el torn de rèpliques dels grups parlamentaris que han intervingut a favor. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Sans.

LA SRA. SANS I REGIS:

Gràcies, president. Sra. Ribas, jo crec que hauria de fer una altra lectura de la Llei 20/2021 perquè hi ha alguns conceptes que crec que o no han entès o no han arribat a llegir.

Així mateix, també estic un poc sorpresa d'aquesta suposada preocupació que avui demostren pels treballadors, quan vostès aquí, a aquest parlament, han manifestat que centralitzarien moltes de les competències d'aquesta comunitat autònoma a l'Estat i que, per tant, molts treballadors es veurien afectats i segurament acabarien al carrer, o tots aquests ens públics instrumentals, que vostès repeteixen aquí que són "xiringuitos", allà també hi ha treballadors públics, i crec que els importen ben poc. Per tant, jo aquesta doble moral o preocupació, sincerament, no l'entenem.

El que sí hem de fer de cara al futur és vetllar per evitar que es tornin acumular els percentatges de temporalitat que hem

arribat a tenir actualment i per això és essencial que totes les administracions públiques facin una convocatòria més regulada d'oferta pública per tal, com dic, d'evitar tota aquesta acumulació, i això és un compromís que hem d'adquirir absolutament totes les forces polítiques que a qualque moment podem ocupar llocs de gestió i de govern, i crec que això és, com dic, un compromís que hem d'adoptar.

Després, amb referència a les meses de negociació, tal vegada algunes forces polítiques no saben què són aquestes meses de diàleg i meses de negociació, on del que es tracta és de parlar, acostar postures i arribar a acords, tal vegada no han participat a cap, i jo els convidaria a fer un poc de revisió de tots aquests acords que s'han adquirit durant aquestes legislatures progressistes, que han estat molts, i això són fruits d'acords i de (...) que estic convençuda que, amb les bases que s'han posat a nivell estatal, es podrà arribar a acords a aquesta comunitat autònoma, perquè el que tots volem és acabar amb aquesta abús de la temporalitat, intentar que quedin el màxim de persones possibles, tot el talent que han acumulat durant aquests anys les administracions i, sobretot, treballar perquè en el futur això no torni passar de cap de les maneres.

Per tant, com ja hem dit, nosaltres mantenim el nostre vot favorable.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Sans. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Sí, gràcies, president, no en faré ús.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Ensenyat. Idò donam la paraula, pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, a la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, president, no en faré ús.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Sureda. Idò passam al Grup Parlamentari Mixt, en aquest cas al Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, president. Seré molt breu. Sra. Ribas, ha emprat en diverses ocasions la paraula "frau"; "frau" és un engany econòmic amb la intenció d'aconseguir un benefici i amb el qual algú queda perjudicat. Podem estar d'acord amb qui queden perjudicats, que són els ciutadans i els treballadors, per la qüestió que tal volta no s'havia fet bé, però crec que no hi ha hagut cap engany en la contractació que s'havia fet; llavors, no es podia emprar la forma fraudulenta, podria ser errònia, podria ser de moltes maneres, però crec que les paraules de la nostra

llengua -tant la catalana com la castellana- tenen un significat molt ample per poder emprar les adequades.

I també ja li ha dit la portaveu del Grup Podem, que sembla que a la seva activitat de carrer, com han dit avui, que estan molt de temps al carrer, se li ha oblidat llegir una part de la Llei de finals del 2021, en la qual sí que s'expressava que tots els treballadors anteriors al 31 de desembre de 2020 entren dins d'aquest procés, de diverses maneres, però aquesta llei ho estableix. Llavors, tal vegada seria qüestió de repassar aquesta llei per poder fer aquestes valoracions.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sanz. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Carbonero.

LA SRA. CARBONERO I SÁNCHEZ:

Sí, gràcies, president. Molt breu, també per contestar a la Sra. Ribas, que crec que s'ha equivocat d'argumentari, Sra. Ribas, crec que vostè ha agafat l'argumentari del real decret llei que es va aprovar el juliol, però tenguí en compte que hi va haver tot un procés de tramitació cap a un projecte de llei en el Congrés dels Diputats. Vull dir que... crec que..., ho acaba de dir el company del Grup Mixt, tots els treballadors, totes les places d'abans de 31 de desembre del 2020 queden incloses dins aquest procés, totes. Ho ha dit la consellera, potser no escolta o no ho ha sentit bé, però totes, amb diferents processos, amb diferents velocitats, uns amb una velocitat més ràpida i la resta amb una velocitat més lenta, però tots queden inclosos.

El que és realment impressionant, Sra. Ribas, és que vostès... aquí podríem treure actes d'aquesta Cambra on vostès diuen que les comunitats autònomes sobren, açò és el que diuen vostès, i ara ens venen aquí en defensa de tot el personal i volen ser els grans defensors de l'abús de la temporalitat, i que s'han de cobrir les places ja, i donen cops a bandades. Realment és una actitud de camaleó, total, de la incoherència; és a dir, imagini's si vostès tornessin, com han sabut dir aquí, les competències de sanitat, d'educació, imagini's totes les places que eliminarien de la comunitat autònoma. És que el PP quedaria en ridícul al costat vostre, en ridícul!

I ja per acabar, simplement, nosaltres farem un vot favorable al decret, i farem un vot contrari a la tramitació com a projecte de llei,...

(Remor de veus)

... si qualcú ho demana, perquè entenem que no hi ha temps per perdre, ni un minut més, aquesta situació l'hem de resoldre i ara ja tenim els marcs legals per poder-ho fer.

Moltes gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Carbonero. En torn de contrarèplica donam la paraula al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Quiero contestarle, a la Sra. Sans y a la representante del PSOE, que la centralización de competencias no implica prescindir en absoluto de los trabajadores, exactamente igual que tampoco se prescindió de los trabajadores del Estado que, en su día, fueron transferidos a las comunidades autónomas. Déjense de demagogias, déjense de mentir,...

(Remor de veus)

... porque nuestra formación está con los trabajadores, y no precisamente con los políticos como ustedes, que lo que hacen es vivir de este Estado autonómico sobredimensionado, y que les permite...

(Remor de veus i algunes rialles)

... y que les permite realizar sus desvaríos ideológicos a su antojo.

Y al diputado de Formentera, decirle que me reafirmo en todas y cada una de las palabras que he pronunciado, y cuando una persona está trabajando en contra de lo que dice la legislación y se está abusando de esta temporalidad, por supuesto, estamos ante un fraude para ese trabajador.

Muchas gracias.

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Gràcies, senyors diputats, pel seu silenci.

(Algunes rialles)

Començam el torn de fixació de posicions dels grups que no han intervingut ni a favor ni en contra, pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Lafuente.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Gràcies, Sr. President. Muchas gracias, buenos días. También quisiera aprovechar para dar la bienvenida, en nombre del Grupo Popular, a todos los asistentes, a los representantes de los sindicatos y de los trabajadores.

Y decirles y manifestar también el firme compromiso y reconocimiento del Grupo Popular por todos los trabajadores públicos, por su responsabilidad, por su trabajo y su

dedicación, y decir que, efectivamente, después de un túnel, viene otro túnel, pero creo que en este segundo túnel...

(Remor de veus)

... y en el primero, no solamente los trabajadores públicos, también los trabajadores privados, también los autónomos, también los pequeños empresarios, también toda la ciudadanía, los pensionistas, han arrimado el hombro para salir y creo que entre todos saldremos de este segundo túnel. Por tanto, un reconocimiento en general a todo el mundo.

Abordar la problemática de la temporalidad del sector público es una materia compleja, es complicada, y hoy debatimos un nuevo decreto ley de este govern, no debatimos la Ley 20/21, me ha parecido que había algunos portavoces que debatían la ley estatal de nuevo aquí, debatimos el decreto ley que ha aprobado el Govern, el tercer decreto ley en lo que va de año, que ha aprobado este gobierno, y que, básicamente, yo les animaría a leerlo, porque lo que hace es crear dos mesas y una comisión: una mesa general, sobre el tema de la temporalidad, y la otra, que no tiene nada que ver con la temporalidad, y una comisión de las administraciones públicas. Esto es lo que hace el decreto ley. Lo digo porque, como hemos empezado a hablar de la Ley 20/21, pero no es motivo de este debate.

Y recordar una cuestión, la temporalidad en el sector público y en el sector privado hace muchísimos años que, de acuerdo con la ley, estaba privada de los sectores, de los puestos estructurales, y que los puestos de trabajo estructurales deberían cubrirse con contratos fijos.

Y asumir la responsabilidad de nuestro grupo, pues sí, asumimos la parte de culpa que nos corresponde, y creo que nos corresponde a todos los partidos políticos que han tenido responsabilidades en las administraciones, que el sistema no funcionó durante mucho tiempo y que hubo circunstancias excepcionales que hicieron que la temporalidad se disparase en la administración pública y en la contratación pública.

Hay que recordar, por ejemplo, que en el 2017 el acuerdo estatal entre el Estado y las administraciones públicas -2017- y los sindicatos, ya fijaba el objetivo del 8%, y estamos en el 2022, y en vez de disminuir, ha aumentado, y esa es la realidad. Y es curioso, porque los que hacían bandera de la contratación, o sea, hacían bandera de perseguir la contratación temporal en el sector privado, los que hacían las grandes campañas de sanción del sector privado, y perseguían en casa ajena la contratación temporal, en casa propia la incrementaban, la multiplicaban.

La temporalidad en la administración pública de la comunidad autónoma, en lugar de ir a menos, ha crecido, se ha incrementado; lo que antes era un problema importante, y es verdad que era un problema importante, ahora se ha vuelto un problema gravísimo, y debido precisamente a las sentencias del Tribunal de Justicia de la Unión Europea sobre el abuso de la temporalidad, con posibles sanciones económicas, ha hecho que se tenga que reaccionar, y esa es la realidad.

Creo que cada uno tiene que asumir su parte de responsabilidad, y nosotros asumimos nuestra parte de la responsabilidad, pero creo que estaría bien también que la administración actual, que no se caracteriza por asumir responsabilidades, también asuma algo de la responsabilidad.

Y, por ejemplo, es que en esta comunidad autónoma se ha multiplicado en 10 puntos la temporalidad desde el 2011 hasta ahora, es decir..., cuando, a partir del 2017, por ley, se tenía que tender al 8%. Por tanto, asuman cierta responsabilidad, porque en los ocho últimos años los responsables han sido ustedes de ese incremento importante de la temporalidad.

Nuestro grupo ya presentó una PNL sobre esta cuestión y se pidió un informe sobre el estado de los puestos de trabajo en abuso de temporalidad, que costó, parecía que era un tema complicado, al final se logró ese informe y, la verdad, es que el resultado de ese informe atestigua y representa que el problema es grande en la comunidad autónoma, pero es que el problema de la temporalidad es básicamente un problema de las comunidades autónomas y de los ayuntamientos, mucho menor en las administraciones locales, en las comunidades autónomas está sobre el 57% de temporalidad, y nuestra comunidad autónoma no es ajena, en nuestra comunidad autónoma, según ese informe, estamos afectando a casi 9.000 trabajadores.

Y como decía, el decreto ley lo que crea son tres cosas muy sencillas, y les animo a leerlas, porque cuando escuchaba el debate parecía que se debatía otra cosa, que no se debatía este decreto ley: pues, la creación de la mesa negociadora de las administraciones públicas, la comisión de coordinación y una mesa general del sector público instrumental, cuyo objetivo, precisamente, es para crear un acuerdo marco en el sector público instrumental.

En principio estas tres propuestas, que son muy simples, hay que decir una cosa, es que parecía que, gracias a este decreto, se va a solucionar la temporalidad en la administración pública, será en función del uso que se haga de este decreto, y, además, ni siquiera era indispensable, ni por obligación legal, crear estas comisiones, se crean de forma voluntaria, la prueba es que se pueden adherir voluntariamente. Por tanto, no estamos desarrollando el Decreto Ley 20/21 y si no lo hacemos, hoy estamos en un día histórico, porque, si no, no se soluciona la temporalidad; no, creamos una comisión y una mesa negociadora que afecta a la temporalidad, *res més!* Y será bueno o será malo, en función del uso que se haga de esa negociación, en función del uso que se haga. Por tanto, puede ser... y nos parece en principio positivo, y el uso que se haga depende básicamente del Gobierno.

Entonces, nuestra principal pregunta es preguntarle a la Sra. Garrido: ¿qué sistema de negociación utilizará usted, Sra. Garrido, utilizará el sistema Negueruela o utilizará el sistema Martí March? O ¿utilizará un sistema nuevo de negociación? Porque todo dependerá del sistema, porque si utiliza el sistema Negueruela, que es que negocia las cosas accesorias, y en el último momento le cuela la principal, para decir que haya acuerdo, pues no será bueno...

(Alguns aplaudiments)

... Si usted utiliza el sistema Martí March, que es darse la mano, mirarse a los ojos y decir, acordamos esto, y en el último momento hacer lo contrario, tampoco será bueno.

(Alguns aplaudiments)

Por tanto, la animo a que lleve una buena negociación, que escuche a todo el mundo, que no....

(Remor de veus)

... que no avasalle a los minoritarios y que busque una solución. Y decirle que se trata de crear una comisión, que es una comisión voluntaria, que no es ninguna obligación legal.

Por eso nosotros le deseamos, sinceramente, por el bien de la comunidad, por el bien de los trabajadores y por el bien del servicio público, que llegue a acuerdos y que estos sean positivos.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Lafuente. Ara donam la paraula al Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Gràcies, president. Lo primero de todo, agradecer hoy que estén presentes en este debate los representantes de plataformas y sindicatos, que representan los derechos de los funcionarios y empleados públicos interinos de nuestra comunidad y de las demás instituciones.

Miren, yo sí que creo que hay que hablar de la Ley 20/2021, y quiero recordar hoy también que el abuso de temporalidad en España y el correspondiente incumplimiento durante décadas de la normativa europea, es lo que ha motivado que el Tribunal de Justicia de la Unión Europea le haya tirado de las orejas al Gobierno de España en dos ocasiones, con estas sentencias que yo... -el Sr. Lafuente animaba a leer el decreto-, y yo a lo que animo es a los demás portavoces de este decreto hoy, que lean las sentencias de la Unión Europea, porque lo que han demostrado aquí es que ninguno de ellos, prácticamente ninguno de ellos, saben de lo que estamos hablando y de lo que la Unión Europea ha exigido al Gobierno de España.

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci per favor!

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Miren, sí, no, no lo saben, porque lo que aplican... lo que se ha aprobado en la Ley 20/2021 y lo que seguramente va a salir de esta mesa de negociación, -no haga estos aspavientos-, lo que va a salir, estoy convencida y, si no, ya lo hablaremos,

estoy convencida de que no se va a cumplir con la que la Unión Europea ha exigido a España y a todas las administraciones de España, que lo que ha exigido la Unión Europea es que creen la figura del personal fijo a extinguir -figura del personal fijo a extinguir-, que yo no he oído hablar a nadie en esta Cámara hoy de ello. Ustedes lo que hacen es acudir a la ordinalidad para un problema que es excepcional y que se ha vuelto estructural. Y por eso no estamos de acuerdo con este decreto y tampoco con las soluciones que van a plantear, porque estoy convencida de que ustedes no van a hacer caso y no van a cumplir las sentencias.

Y por eso ya Jordi Cañas...

(Remor de veus)

... -tienen ustedes la maldita manía de no dejar de interrumpir a los que no piensan como ustedes-, miren, Jordi Cañas,...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

... -no se ría tanto, Sra. Garrido, porque es que está denunciado ante la Comisión Europea-, y estoy convencida, estoy convencida de que la Comisión Europea va a decirle al Gobierno de España que la Ley 20/2021 no cumple con la Directiva europea del año 99, y que no cumple con las sentencias del Tribunal de Justicia de la Unión Europea, lo veremos, pero estoy convencida de ello.

Y mire, Sra. Sans, yo a veces es que la escucho y es que parece que ustedes no están en el Gobierno, no saben gobernar y parece que no va con ustedes, con el discurso que nos ha hecho. Yo lo que quiero que quede muy claro es que, desde el año 2015, y me alegro que el Sr. Lafuente lo haya reconocido aquí, desde el año 2011 se ha multiplicado casi el doble de la temporalidad en esta comunidad autónoma, y ahora mismo es que el 38% de los empleados públicos están en abuso de temporalidad, y esto -Sr. Sanz-, ¡me cuesta que no sepa que esto es un fraude de ley como la copa de un pino!, y usted aquí, de verdad, ha estado muy equivocada en refutar que esto sea fraude de ley, porque es fraude de ley lo que está cometiendo la administración pública.

Y hoy tengo que repetirles, porque es que la Sra. Carbonero se ha erigido otra vez aquí como el adalid de lo público, ustedes, que mantienen la temporalidad y la precariedad en la propia administración, ustedes que no actualizan el complemento de residencia de insularidad, que es un agravio comparativo con Canarias, ustedes, eso no es defender lo público, es un mantra, pero no lo hacen y no defienden a nuestros empleados públicos, y prueba de ello es el abuso de temporalidad que vienen año tras año enredando para tomar una solución. Y es que ahora esta solución la toman porque la Unión Europea se lo ha exigido, no es que ustedes quieran acabar con la temporalidad, y lo hacen pues derivado del "íctazo", que es un mero parche que sólo hace generar inseguridad jurídica. Porque no es cierto, como ha dicho la Sra. Garrido, que este decreto que votamos hoy dé seguridad jurídica a nuestros empleados públicos, sino todo lo contrario, genera más indefensión y seguro que va a generar que se judicialice aún más su causa.

Y hablan de homogeneizar criterios, pero es que las administraciones son muy dispares, los ayuntamientos, los consejos insulares, el Govern y, por tanto, no entendemos que se deban homogeneizar esos criterios para los planes de estabilización.

Y ya les digo, es que lo que la Unión Europea dice en sus sentencias y en la directiva, pero sobre todo en las sentencias, es que la solución era crear la figura del personal fijo a extinguir, lo vuelvo a repetir, y no estos procesos de estabilización. Estas bases, ¿me puede asegurar usted que no va a salir el criterio de ponderación ordinario que son 60 y 40? Porque, si no, no están cumpliendo con la normativa europea y la sentencia de la Unión Europea, no lo hacen, porque están acudiendo a la ordinari..., eso ya está para un proceso ordinario de estabilización de concurso de méritos.

Aquí lo que hablan las sentencias es de crear la figura del personal fijo a extinguir, y eso es lo que Ciudadanos defendió en el Congreso de los Diputados para tramitar esa ley que derivó del "icetazo". Nosotros proponíamos que a los funcionarios interinos que llevasen en abuso de temporalidad entre 3 y 10 años se les crease directamente esa figura del personal fijo a extinguir, que es lo que dice Europa, y que, a partir de los 10 años, pudieran acudir a un concurso de méritos, restringidos, para que consiguieran su plaza, y así la condición de funcionarios de carrera. Eso es lo que pide Ciudadanos, porque eso es lo que nos exige el Tribunal de Justicia de la Unión Europea.

Y hablan de concurrencia de méritos, de capacidad, pero es que los funcionarios interinos han pasado estos procesos selectivos, ¡sí!, que la consellera de Función Pública me diga que no a la cara, que les diga a la cara de estos funcionarios interinos que no han pasado por procesos selectivos, no es justo, no lo es, sí que han pasado por ello.

Y volviendo al decreto, es que ustedes crean la mesa de negociación, una mesa que yo tengo mis serias dudas de que no vulnere, de que..., yo tengo mis dudas de que sí vulnera el Estatuto Público de los Empleados Públicos,...

(Remor de veus)

... el artículo 34 y 35, y me he leído el 36, claro, y el 37, y ya le digo que no lo encajo. Ya lo dirá, supongo, también la justicia.

Y mientras tanto, lo que hemos pedido desde Ciudadanos hoy, y hemos registrado una SODO, pidiéndoles que queremos conocer los informes jurídicos que avalan este decreto. Esperamos..., -sí, una SODO, mira, veo diputados del Grupo Socialista que no saben lo que es una SODO, ya lo último que me faltaba por ver en esta Cámara, una SODO es una iniciativa que tenemos..., la prerrogativa todos los diputados de pedir y exigir documentación al Govern-, pues sí, hemos pedido esa documentación que son...

(Remor de veus)

... ¡ay, Dios mio, que manía tienen...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

... de no escuchar a los que no piensan como ustedes!

Miren, hemos exigido esos informes, queremos ver esos informes jurídicos, si están tan seguros que avalan su decreto, los queremos conocer y por eso los hemos pedido, espero que sean más ágiles y no nos los envíen seis meses después, cuando estos procesos de selección y de estabilización ya estén en marcha. Queremos conocer estos informes jurídicos, porque, como ustedes lo hacen todo y lo regulan todo vía decreto, que no hay informe del Consell Consultiu, que no hay informe de la Abogacía, como pidió el Grupo Parlamentario Popular, en una moción la semana pasada, ustedes vienen aquí y nos piden que hagamos un acto de fe a ciegas, que votemos a favor de este decreto, que es que, ya le digo, tiene unas lagunas enormes, no concreta absolutamente nada, el reglamento que va a venir después, las bases que se van a aprobar.

Y yo le pido a la consellera Garrido, ya que pues todo apunta que se a convalidar y van a pasar el rodillo, que tampoco no van a admitir que este decreto se tramite como ley parlamentaria, le pido tres cosas a la consellera Garrido: una, que escuche, que escuche a los damnificados, que escuche a los interinos que durante años han abusado ustedes de sus contratos y sobre ellos, escuchenlos; y luego, segundo, denles voz, y le pido que en esta mesa que tengan presencia, pero que no sea ponderado, sino proporcional; y tres, lo que les pido es que de esta mesa de negociación salgan verdaderamente unas bases de procesos de estabilización que cumplan con las sentencias del Tribunal de Justicia de la Unión Europea, y no lo que apuntan ustedes que van a hacer, que ya se lo he dicho, la fórmula ordinaria del 60-40, porque esto, lo vuelvo a repetir, lo reitero y lo reiteraré, no cumple con la esencia de estabilización real que exige el Tribunal de Justicia de la Unión Europea.

Apelo a que tengan altura de miras y no piensen en seguir poniendo parches, hablamos de personas, de empleados públicos, que para ustedes ya han demostrado suficientemente y, lamentablemente, que son de segunda o de tercera. Desde Ciudadanos no lo vamos a tolerar y vamos a estar muy pendientes de esas bases que ustedes van a exigir, y lo denunciaremos de nuevo ante la Comisión Europea.

Gracias.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp. Gràcies, Sra. Guasp. Un cop...

(Remor de veus)

... -Sra. Consellera, per favor-, un cop finalitzat el debat, procedirem a la votació. Per tant, el president demana si el Ple valida o no el decret llei debatut. Votam.

Vot presencial: 30 vots afirmatius, 3 no i 18 abstencions; vot telemàtic: hi ha 1 abstenció telemàtica, la qual cosa ens dona un resultat global de 30 vots a favor, 3 no i 19 abstencions.

Un cop validat el decret llei, el president demana si qualche grup parlamentari desitja que es tramiti com a projecte de llei, pel procediment d'urgència.

LA SRA. GUASP I BARRERO.

Sí, president, Ciutadans demana que es tramiti com a llei, tramitació de llei.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp.

LA SRA. RIBAS I MARINO.

Sí, VOX también solicita que se tramite como proyecto de ley.

EL SR. PRESIDENT:

Doncs, procedirem a la votació. Votam.

24 vots a favor, 27 en contra i cap abstenció.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
